လိၵ်ႈထမ်းတြႃးလဝ်ႈ

1 # ထမ်မ ၵေႃဝႃတ– သွၼ်ၸၼလီၵိၵ်ႉ,လႃႉ

တႅမ်ႈ– လၶရေးလႃႉထုၼ်း(ၸွင်ႉ)လၶရေးၵမ်ႉၼိူဝ်း၊ လၶရေးလၢဝ်လႅၼ် ဝႅၼ်းၵႅၼ်းတုင်

ၶေႃႈလႅင်ႇလႅင်း ၵၢၼ်ႁဵၼ်း

ၶူးလဝ်ႉလရေးလထုၼ်း ၶိုၼ်ႈတၢင်ႇလၢတ်ႈၼၼ်ႉ“လိၵ်ႈလူင်ၵၼ်ၶူး လႆႈတႅမ်ႈမႄးၼႆႉ ပႅၼ်တႃႇၵၢၼ်ႁဵၼ်းပီသွင် လုပ်ႈ(2) လွမ်းၶၢင်ႇလၼ်ႉလွမ်ပုတ်ႉထမိူင်းတႆး ဝႅင်းတူၼ်ႈတီးၶဝ် မၵ်းမၼ်ႈပၼ်ၼၼ်ႉၵေႃႈ။ လိၵ်ႈၽိုၼ်ၼႆႉ ပႅၼ်တၢမ်တူဝ်ၶူးၵဝ်ၼႅင်း

2 ဝီရိယ ၼႅင်းလၢၼ်ႇသေ တႅမ်ႈမႄးၵႂႃႇၵူလ်း၊ ၵမ်ႉလွင်ႈၽိုၼ်လိၵ်ႈၵဝ်ႇ ၵၼ်လႆႈၵဝ်လွင်ႉသေတီႈ” ဝႃႈၶႆႈတီႈၶူးၵေႃႈ။

လဝ်ႉလရေးလထုၼ်း(ၵိင်းတုင်)
လုၵ်ႈႁဵၼ်း B.A လိၵ်ႈလူင်
လၼ်ႉလွမ်ပုတ်ႉထမိူင်းတႆး

လဝႉၶူး Dr. ဝိလယၾိပလ
ၶူဝ်ၶေႃႈၽိူဝ်ႇသွၼ်ႁဵၼ်းလိၵ်ႈလူင်
လၼ်ႉလွမ်ပုတ်ႉထမိူင်းတႆး

* ၶူပ်ႈၵ်ပ်ႈ တြုးလဝ်ႈ ထမ်မၵေႃဝုတ– သွၼ်ငၼ လီၵိင်,လႃႉ *

<u>**ၵူၢမ်းၼမ်း–**</u>

လိၵ်ႈလူင်ၽိုၼ်ၼၼ်ႉလိုဝ်ႈဝႆႈ “ထမ်မၵေႃဝုတသွၼ်ငၼလီၵိင်,လႃႉ”၊ ပ်ၼ်ၶူဝ်ၶေႈၵၼ်ပႆးၼ်ႇပိတ
3 ၵၢတ်ႈသၢမ်ၵွင်၊ တၢင်,သင်,ၵႃ,ယၼေ,၊ ၶေႈၵူၢမ်ႈပုတ်ႉထလဝ်ႈၵေႈတမ ၶျေးမႈၵမ်းလိဝ်သေ မီးယိူင်းၵၢၼ်း
သီ,ပိူင်၊ လွႆႉလႆႈတ်မ်ႈပိူင်လင်,ၵႃ,သီ,ၼမ်ႉၵူၢမ်း လႆး **ယူ, ၵျွင်း မုၼ် လဝ်ႈ** လီငၢမ်းငလႈ မၼ်ႈလွႆဝႆႈ ၽွႆ
လႆႈထွမ်,ၵေႈ တၵ်းမီးၽွၼ်းလီ၊ မေလ်ၵ်ႈလႆႈတၢင်းဝူၼ်ႉ တၢင်းၶျိတ်းလဝ်ႈၵဝ်,ယူ,ယဝ်ႉ။ သင်ဝႆႈ တူင်,
ဝူင်းၵူၼ်းၶျဝ်း ၵွၼ်ၵၼ်လူမ်းသူင် ၽတေႃးလူထွမ်,လိၵ်ႈၽိုၼ်ၼၼ်ႉၼၼ်လိုင် ၵူၼ်းၶျဝ်းတေမီးလွင်ႈယၢၼ်,ငေႈ
ငဝႈပ်တ်ႈၵၢၼ်မိူၵ်ႈ လိူၵ်ႈၶျိတ်းၵၢၼ်လီ သီလွႆၶျွင်ႈမူတ်းလၢင်,မႈယူ, ယုမ်,ယမ်ၼင်,ၼၼ်ယဝ်ႉ။

<u>ယိူင်းၶၢၼ်းသီႇပိူင် –</u>

လွင်ႈယိူင်းၶၢၼ်းတႅမ်ႈလိၵ်ႈလူင်ၽိုၼ်ၸႉတေႉ မီးသီႇပိူင်၊ 1ႉတႃႇၵၢၼ်ႁိူၼ်း Home work 2ႉပုၼ်ႈၵူၼ်းတင်းၸမ်လႆႈထွမ်ႇမူႇမႂ်ႇမႂ်ႇ၊ 3ႉ ႁႂ်ႈလဝ်ႈတႃႇၸ ပေႃးလႆႈလူႇတၢၼ်းမူႇလိၵ်ႈမႂ်ႇမႂ်ႇ၊ 4ႉ တႃႇႁႂ်ႈလိၵ်ႈလူင်တႆးမိုၼ်ႈယႂ်ႇႁိူဝ်ႈႁိူင်း လိူဝ်းၸႆႉယဝ်ႉ။ ယိူင်းၶၢၼ်းၶၢၼ်ဝႃႈမႃး ပႃႈၸိူဝ်လိူဝ်းၸႆႉ ပဵၼ်ပိူင်လူင်မၼ်းၵူၺ်းသေ လိူဝ်ၸႆႉမီးထႅင်ႈလၢႆးတႅမ်ႈလင်ႇၵႃႇ လူးၵွၼ်ႇ။

<u>လၢႆးတႅမ်ႈလင်ႇၵႃႇ –</u>

လၢႆးတႅမ်ႈလင်ႇၵႃႇမၼ်းတေႉ ပဵၼ်လင်ႇၵႃႇသၢမ်ၵိဝ် သုတ်းသီႇသဵင် ၸမ်ႉႁႂၢမ်းယၢဝ်း တၢဝ်းၶၢဝ်ပိူင်ႁႂႃႇလင်ႇၵႃႇ **ယူႇ ႁွင်း မုၼ် လဝ်ႈ** တွင်းလၢႆးႁႂႃႇလင်ႇၵႃႇ ၶူးမေႃလိၵ်ႈၶဝ်လဝ်ႈ လိူဝ်းၸႆႉယဝ်ႉ။ တင်းသဵင်ႈမီး

2 ၵၢၼ်၊ ၵၢၼ်ၶိုင်ႈမီး 64 ၶမေႉၵျၢမ်း၊ ၵၢၼ်သွင်မီး 46 ၶမေႉၵျၢမ်း၊ ႁူမ်ႈ 110 ၶမေႉၵျၢမ်း၊ ၶိုင်ႈၶမေႉၵျၢမ်းမီး 7/8 ထ်ႂ် ႁူမ်ႈၵၢၼ် မီး 880 ထ်ႂ်၊ တင်းၶမေတူဝ်လိၵ်ႈ ၶိုင်ႈၶမေႉၵျၢမ်းမီး 120/130 တူဝ်၊ ႁူမ်ႈၵၢၼ်တင်း သဵင်ႈမီးယူႇၶွင်ႈၼၵ်ႈ 17584–18202 ယဝ်ႉ။ သ်ၶၢၼ်းလိၵ်ႈ ၽွၼ်ႉ Kawsai Text 34 မီး 105 ၶေႃ။ လိၵ်ႈပပ်ႉ တူပ်ႉလၢၼ်ႇယဝ်ႉ။ ၵၢင်လွႆယိုင်းၵၢၼ်းၸႂ်ႈပ်ၶ်လင်ႇၵျႇၶၢလ်းလီ လွတ်ႈတၢင်းၽိတ်းတေႃးသၼလႈ တေႇလ်မ်မိူဝ်ႈဝၢင်းလွႆတ်မ်ႈလင်ႇၵျႇမႃးယဝ်ႉ။ ၵဝ်ၶႃႈၶိုၼ်းထတ်းလႆၢပွၵ်ႈယူႇၵေႃႈ ယုမ်ႇယမ်ဝႃႈ “တေမီးတီႈ ၽိတ်း တီႈယုပ်ႈယွမ်း တင်းၶမေယူႇ,” ၵဝ်ၶႃႈယင်းပႂ်ႇပေႃးၶျၢၼ်ႉလူးၵွၼ်ႇ။

<u>ၽွၼ်းလီ–</u>

ၽွၼ်းလီတ်မ်ႈလိၵ်ႈလူင်မူႇၶႄႉ တၢႇတူဝ်ၵဝ်ႇမီးသၢမ်ပိူင်၊ တၢႇပုၼ်ႈပိူၼ်ႈမီးသၢမ်ပိူင် မိူၼ်ၵၢၼ်ယဝ်ႉ။

ပုၼ်ႈတူဝ်ၵဝ်ႇတႄႉ 1ႉ မိူဝ်ႈတႅမ်ႈၼႆႉ လႆႈၵိင်ၽိုၼ်လိၵ်ႈလၢႆၽိုၼ်သေတႅမ်ႈ၊ 2ႉ လႆႈတူၺ်းပုႇလိၼမ်မႃး လိူဝ်ၵဝ်ႇ၊ 3ႉ လွင်ႈသင်ႇသွၼ်ႁူၼ်းၼႆႉ ၵမ်ႇယၢမ်ႈတႅမ်ႈလႄႈ လႆႈဝႃႈပဵၼ်ၵုသူဝ်ႇယၢင်ႇၵၼ်လႆႈတႅမ်ႈၵိုၵ်ႈဝႆႉ ၼင်းလၼ်ႉလွမ်၊ တႃႇပုၼ်ႈပိူၼ်ႈတႄႉ- 1ႉလိၵ်ႈလူင်ၼႆႉ ၶဝ်ႈပႃးတႃႇၵမ်ႉထႅမ်လိၵ်ႈလူင်တႆးလႄႈသႃႇသၼႃႇ တႆး၊ 2ႉ ႁေႉႁျေးႁေႉထွမ်ႇႁေႈ တၵ်းလႆႈၽွၼ်းလီယႂ်ႇၼမ်၊ 3ႉ ယွၼ်ႉလိၵ်ႈမူႇၼႆႉသေ ႁဵတ်းႁႂ်ႈၵူၼ်း တၢင်ႇႁေႉ သူၼ်ၸႂ်လိၵ်ႈလူင်မႃး ယုမ်ႇယမ်ၼင်ႇၼႆႉသေ တေမီးထိင်းၽွၼ်းလီတင်းၼမ်ယူႇယဝ်ႉ။

<u>ႁူပ်ႈၵဵပ်ႈၼိူဝ်ႉၵႂၢမ်း-</u>

လွၼ်ႉမွၼ်းထမ်းမၼ်းလမ်ႉ ၼင်းႁၼ်ၼိုင်ႈ လႆႈၶႆႈၶေၽွၼ်းလ ၽွၼ်းလၢႆႉ တုလရိူၵ်ႈသိပ်းပိူင်၊ လႄႈ ႁူၼ်းၵမ်ႇမီးပႆးဝူၼ်ႉလႄႈ တၢင်းယၢမ်ႈ တၢင်းႁျၢတ်းၵမ်ႇလီ ၵမႇမီးၵုင်ႇၵႂၢမ်း ၵႂၢမ်း သင်ႇၶႃႇ လိူဝ်းၼႆႉ

ယဝ်ႉ။ ၼုင်းၵၼ်သွင်လၢတ်ႈၼႄ လူၺ်ႈလွင်ႈၵူၼ်းမီးပၺ်ႇၺႃႇလႄႈ ၵူၼ်းဢမ်ႇမီးပၺ်ႇၺႃႇ မၼ်းပိူင်ႈၵၼ် ၸိူင်ႉႁိူဝ်၊ ဢိၵ်ႇလူၺ်ႈၶေႃႈၵႂၢမ်း သင်ႇသွၼ်ၵွၼ်လီတင်းၼမ်ၼႆယဝ်ႉ။

<u>ၶေႃႈလူပ်း–</u>

ၼုင်းပပ်ႉလိၵ်ႈမူႇၼႆႉ တေပဵၼ်လွင်ႈသင်ႇသွၼ်ၵူၼ်းၺႃႉၵွႆႈပဵၼ်ၵူၼ်းလီမႃးလႆႈယူႇ ယုမ်ႇယမ်ၼင်ႇၼႆ။

7

<u>ၽိုၼ်ဢိင်–</u>

တႃႇတေတႅမ်ႈလႆႈလိၵ်ႈလူင်ၽိုၼ်ၼႆႉ လႆႈပိုင်ႈဢိင်ပပ်ႉလိၵ်ႈ သၢမ်ပပ်ႉၼင်ႇတီႈတႂ်ႈၼႆႉ တႅမ်ႈၵွၵ်ႇမႃး ယဝ်ႉ။ 1ႉ ပပ်ႉၵမ်ႇပေႃးလၵ်ၶိတရႃႇသီႇ– ၸဝ်ႈပြႃႇပၺႃႇၽေႃးၵမိူင်းသူႈတႅမ်ႈ။ 2ႉ ၼုင်းဢင်ဂုတ်တရ ၼိၵႃ ယ၊ 3ႉ ၼုင်းပပ်ႉမၢႆတွင်းၽူႈတႅမ်ႈလိၵ်ႈ ပဵၼ်သၢမ်ပပ်ႉၸိူဝ်းၼႆႉယဝ်ႉ။

ထမ်းတြႃးလဝ်ႈ ထမ်မၵေႃဝႃတ– သွၼ်ၼႄ လိၵ်ႈလႃႉ တွၼ်ႈႁၼ်ၼိုင်ႈ

ၼမေႃ တသ်သ ၽၵဝတေႃ ဢရႁတေႃ သမ်မသမ်ဗုတ်ထသ်သ တိသရၼံ ဢႁံ ဝၼ်တၢမိ သပ်ပတႃ။

1* လင်ႈၶဵၼ်ႉ ၵၸ်ၸဝၼ်ႈတိယ ၵၸ်ၸဝၼ်တိတံ ဢႁံႁူးၶၼ်ႈ ၶူႈလဝ်ႈတၵ်းမႄးဝႆႉလဝ်ႈ ၽြႃး တြႃး
8 သၢင်ႈၶႃႈ မႃႈတႃႈပိတု ၵႃႈလရိယ ၵုၶပေၸႃႈ ယႂ်ႈၶႃႈမုၼ်ၶမ် ၶူႈတၵ်းၵိင်လမ်ႁွမ်းၵိူင်း ၸုင်းႁိူင်းမုၼ်
ၶႃႈ ပုတ်ႉထႃၶမ်းၽြႃး လဝ်ႈၸူႈတြႃးလႅင်းႁၢၼ် လဝ်ႈၸူႈၶပေၼ်တၢင်းမိူဝ်း ဝိင်းသိူဝ်းလွမ်သႅင် တီႈၵၢၼ်
ယၢၼ်ၶဵင်လေးၵေး လဝ်ႈႁဝ်းပုတ်းပေႃးၵၢၼ်လူင် လဝ်ႈႁဝ်းၵဝ်ႁိူင်ၵူၼ်းသတ်း ပတ်းမုတ်းယုတ်းယႃ
ထမ်မႁူတ်းၶျႃး တြႃးၶသွၼ် ၵမ်းၵွၼ်ၵမ်းလိၼ်း ယိၼ်းမိူဝ်းပႃၼ်ၼ် လၼ်းပၼ်မိူဝ်းၶမ်း ၵမ်းၵမ်းႁွင်ႉ
လူဝ်း တေႃႉၶူဝ်းတေႃႉလႅင်း ၶဝ်ႈဝိင်းယႅၼ်~ လွတ်ႈတၢင်းၼႅၼ်~ ဝိင်းၶိပ်ႉပူႈတႃႈ– မုၼ်သုင်ၶမ်းၽြႃးဝၼ်း

ၵႃးလဝ်ႈလူဝ်းပိူၼ်ႈႁဵတ်းလ မုၵ်ႉၵူၼ်းၶီ ႁေႃးလွတ်ႈထမ်ႇမႃႇ ယဝ်ႉ။–

2* လူိဝ်ၶႅၼ်ႉပႆႇၵႃး ပႃးထိင်ႈ ၶေႃႈလိၵ်ႈထမ်ႇမ ၶေႃႈၵၢၼ်လဝ်ႈၶျူႉလူတ်းလွတ်ႇ, သွၼ်လွတ်ႇၵူႈယူိင်ႈ ႁၢင်ႈၶူိင်ႈတၢင်းၽဵၢ်, ပူိင်းၵႃ်ႇထမ်းပုၵ်ႈ လိတ်ႈသုၵ်ႈၵၢၵုသူဝ်ႇၵၢမ်ႇ, သိုၵ်ႁၢမ်ႇလိၼ်းႁူိဝ်ႈ ၵၢမ်ႇလူိဝ်းသၵ်းၽဝ်ႇ, သွၼ်လဝ်ႇၵႃႇယေႇ, ထမ်ႇမေႇၻြိပိတၵ ထမ်ႇမၵျမ်းၵၢၼ်ႇ, ၶေႃႈၵၢၼ်ႇလီလွတ်ႈ လိူင်ထွတ်ႈလိူင်မျတ်ႈ လိူင်ၵၢတ်ႈလေးၵီႇ, လိူင်ပီႇလိူင်ပႅတ်ႈ လိူင်လိတ်ႈလိူင်လၢင်ႇ, လိူင်ပၢင်ႇမူတ်းႁူိဝ်ႈဝႆႉပိုတ်ႇလိၼ်ႈ ၵုင်ႇၶိုၼ်ႈၵိုၼ်းၶေႃႇ~ ၶေႃႈထမ်ႇမႃႇ~ ၽြႃးၶမ်ႉၵုမ်ၶမ်း တမ်းဝႆႉပၼ်လဝ်ႈၶုၼ်ၶေႃင်း– ပေႃးလႆႈၵဝ်ၶဝ်ႈလိူင်သိၼ်ႈလေႃး သၽေႃး ႁူဝ်ႈပေႃးလိၵ်ႈႁၼ်လွင်ႈႁၼ်တၢင်း– မိဝ်းလွင်ႈၵျၢင်းႁူဝ်ႈသွၼ်တွင်း– လွင်းၵုသူဝ်ႇၵၢမ်ႇ, ၵၼ်ဝႆႉဝႆးဝႆး မႂ်း ၵိလေႇသႃႇတၵ်းႁူဝ်ႈလူမ်လူင်း– လိူင်ႁူဝ်ႈသူိဝ်း ၵူႈလူိဝ်းလိၼ်ႈၶၢဝ်ၽူင်း ၶႅ်ယဝ်ႉ။ ။

3* ၶိူဝ်ၶဵၼ်ႉပႆႇၵႃး ပႃးထဵင်ႈ ၽြႃႇသၢင်ႇၶႃႇတူၼ်ႈလဝ်ႈ တူၼ်ႈထဝ်ႈတၢင်းၶုမ်ႇ ၶဵၼ်ႉၵေႃႈၶႃႈလဝ်ႈယမ်ယုမ်ႇ တႃႇသေႇ ၵမ်ႇဢေႇၵူႈၵျွင်းၵူႈၵၢၼ်ႇ တီႈပိူၼ်ႈပိုၼ်ဝၢၼ်ႇၽၼ်းသွမ်ႈ တီႈပိူၼ်ႈၵေႃႇၵွမ်ႈယူင်းၽုၼ်ႇ ယိူင်ႈ ၵုၼ်ႇၶၼ်ၵႃႈ မိူဝ်းၶေႃႈတၵ်းၽေႇ ၵမ်ႇဢေႇၵူႈပႆး ၶမ်ႈငႆးလိူၼ်ႈလၢင်ႇ တီႈတၢင်ႇတႃႇၶႄ လႆၢလႄႉတႃႇၶမ်ႇ လႆၢသမ်ႇၵူႈယိူင်ႈ ၶိူင်ႈတၢၼ်းၶိူင်ႈလူႇ လႆၢမူႇၵူၼ်းလိူင်ႈ တီႈၶိူင်ႈၵၢဝ်ပၢၼ်တီႈဝၢင်းၶူဝ်ႈမွၵ်ႇ လိုမ်ႇၶွၵ်ႇတွၼ်ႈ ထႃႇၶႄ ၵႃႇရဝမူပ်ႇၵူမ်ႈ ပိုၼ်ႈႁူမ်ႈၽွၼ်းတႃႇ~ ဝႆႈပူႇလႃႇ~ ႁွမ်းၵူမ်ႈၵိူင်ႈၵျႃ– သၢင်ႇၶႃႇယႂ်ႇၶေႃႇ ၵုၼ်းၵုၼ်ၵေႃင်ႇ ၵဝ်ႈ ၶႃႈမူပ်ႇလဝ်ႈလူးတေႃႇ မျႃတ်ႈမၶၼ်းၶေႃႇ ယွၼ်းဝႆႈယွၼ်းသႃ ႁွမ်းဝႆႈၵုင်ႇယႂ်ႇ ၵိုၼ်းၵမ်ႈၶမ်ၶေႃ–

4* ၶိူဝ်ၶဵၼ်ႉ ၶႃႈလဝ်ႈတၵ်းမေႃးဝႆႈလဝ်ႈ လဝ်ႈၽူႈၵုင်ႇယႂ်ႇမုၼ်ၶေႃ မႃတႃပိတႃၵျႃင်းၶမ်း မုင်းငမ်းၶိူဝ်ႁူဝ် ၵဝ်ၵုဝ်းပၢၼ်တူဝ်မိူင်းၵူၼ်း လပ်းမူၼ်းလိူၼ်ၶၼ်ႇ ၶတ်းလွႆႇလုမ်းလႃး လႃပႃးသွင်တူၼ် ယမ်းၽူၼ်ယမ်းၶဵၼ်း

ဝၼ်းငၢႆးႁပုၼ် လႆၢၵၢၼ်ၶူဝ်းလိင်း ၶပ်ႉယိင်းတၢင်းၵိၼ် ထတ်းထိၼ်ဝၼ်းၶိုၼ်း ႁငိုၼ်းႁဵတ်းၵၢၼ် ဝၼ်း
ပၢၼ်တူၺ်းလေး မုၼ်ၶမ်ၵိုၼ်းၵေး ၵူဝ်ၽေးမုးၵဝ်း ၵူဝ်မဝးၵၢင်ၵေ ထုၶေသဝ်းၵွင်း ဝၼ်းလွင်းပီ
လူၼ် တမ်းၽူၼ်လူးလၢင်း ၵူဝ်ၵၢၶမၼ်းႁျၢင်းထိုင်ထွင် ၵူဝ်ၵၢၼ်တၢင်းမွင်ထူပ်းလုၺ်း သွၼ်ၶုၼ်ႁျၢင်းပုး
11 ပေုၵမႈလဝ်ႈၵုင်ႇယႄႇၶတ်းႁျု~ ၵူၼ်ႉသွၼ်ႇ ၵမ်ႇယွၼ်ႇတုႇတေလႆႈၵိၼ် ၶပ်ႉထိၼ်လိၵ်ႉလူၵူႈမျူဝ်း သူဝ်ႈ
ၶူဝ်းၵိၵ်ႇတင်းၶမ်ႉၽူၼ်ၶဝ်ႈ– ပိၼ်လူဝ်ႉၶဵၵလႈ လီႁျူႉလၵ်းၵုင်ႇမုၼ်ၵေႉၵူၼ်းထဝ်ႈ– ယၢမ်းတေုႈလိဝ်
ၶဵႉတူဝ်ၶျုႈႁဝ်း လႆႈပဝ်းပွင်ႈပဝ်း ယုၵ်ႉၶိုဝ်းတၢင်ႇၶူဝ်ၵဝ်ႈၶျုႈယဝ်ႉ။ ။

5* လဝ်ၶဵႉၵမ်ႇၵုး ပုးထိင်ႈ ပထမသြုႇ တုတိယသြုႇ တတိယသြုႇ လတုတ်ႉထသြုႇ ပၼ်ႇလမ
သြုႇ တၢင်းၵုႈသြုႇပုးငဝ်ႈပုးႁျူဝ်ပုးႁျၢင် ပုးၵၢင်ပုးပႆၢ ႁျူမ်ႈပုးလူဝ်းၵၢၼ်သႆၢလွႆငႆၢးလေုး ၵုပ်ႉပလ်သုယေုး

မုၶ်ၶမ် လဝ်ႇၸူးသွၶ်ယမ်တၢင်းလၵ်း မေလၵ်းတၢင်းလီ မေသီလႄးၵူၶ်း မေသၶ်းပိူင်းပၶ် လဝ်ႇၸူး ၵၢၶ်ၵှၶ်တၢင်းလႅင်း လဝ်ႇၸူးပၶ်ၵျ်င်းတၢင်းမိူဝ်း ဝိင်းသိူဝ်းလွမ်သုင် လၶ်လုင်တၢင်းၶၢဝ်း ဝၶ်းယၢဝ်း လိူၶ်ပၢၶ် ၵှတ်းၵှၢၶ်တိုၵ်းသူၶ်း လႄးၵူၶ်းၵုၶ်ၵၢင် ထတ်းသၢင်သွၶ်ပၶ် ပေးၵှၶ်လႄးတၢင်း တမ်း ဝၢင်းလဝ်ႇတိုၵ်းၸွႆႇၵှဝ်းၵှ~ လၵၢဝ်ၵၶျူးၵ~ မိူဝ်းၵွတ်ႇသႆႇ,လၶ်ႉယႆႇ,ၵူ,– တိုၵ်းသွၶ်ၸိုၶၵွၶ်ၵမ်းလိူၶ်း ၸုင်း ၵိုၶ်းလဝ်ႇၵှေးပၶ် ၵူႇလႄးၵၢၶ် ၶိူဝ်းၶိူင်းပလ်,လှ,– တူဝ်ၶျႇၶွပ်,ဝံႇပူ,လ, ယဝ်ႉ။–

6* တေႇၶင်,လင်,ၶံႉၶျႇလဝ်ႇ တၵ်းတေလၢပ်ႇၵူ, ၵပ်ႉပျူ,လင်,ၵ, ဝေးၵှ,လၢပ်ႇၵှၢတ်း လၢတ်း လူလ်ႇပၵှသုတ ၵ,မလေးၵီ, ထ,ၶီ,ၵူၶ်းလိုင်ႇ လူဝ်,လႆႇၵျ်တ်းလိူဝ်ႉၵှိဝ်ၶိုင်ႇ ၸွႆႇပေးမၶ်ႇတိုင်ႇၵိုမ်းၶိူင်, လႆၢၵိူင်,လႆၢဝၢၶ်ႇ ၵူႇယၢၶ်ႇၵူႇမိူင်း ၵူႇတိူင်းၵူႇၸၢ, လူဝ်,လႆႇၵပ်းၵၢ,လႆးလွင်ႇၵှူႉ ၸုင်,မူ,လုလိူင်,ၶွၶ်ႇ ၵူႇ

ငွၼ်ႈငိၼ်းႁႂ်ႈလွတ်ႇၵႂ်ႉ~ ၵူႈထုႉၼေႉ~ လႆႈဝၢၼ်ႈလႆႈၼေႃး ပိူင်ၽြႃးႁႂ်ႈႁၢၼ်လွမ်း ႁွမ်းႁူမ်ႈၵၼ်ငိၼ်း– ထမ်ႇမ

ၵေႃးဝုႉ ၼေႃႈၵုႉထုႉ ပၼ်ၽြႃးလိၼ်း ၼတႉယဝ်ႉ။ ။

7* ၼၼ်ၼလႈ တေႃႈၼၼ်ႉ ႁဝ်းတၵ်းတေႃႉတႆႇၼိုႈလၢတ်ႈ ပိူင်ထမ်ႇမသၢတႈတၢင်းမၢၼ်ႇ လႆၢတၢၼ်ႇလီႁူႉ မုၵ်ႉလုၵူၼ်းယူႇ လမ်ႇပူႇပွတ်းတွႆႈ လွင်ႈလွႆႈလူဝ်ႇသွၼ်ႇ ပူႇမွၼ်ႇၼၢဵးပုႈ ႁူမ်ႈၵုႈလိူဝ်းၶဝ်လိူၵ်ႉႁႃး လွင်ႈ လႆးႁႂ်ႈပွင်ႇ ပိူင်ဝွင်ႇလေးၵ လီလၽွၼ်းယွႆႇ ႁိတ်းသွႆႇၼင်ႇႁူဝ်တေမ်ၼ်ႈ လိၼ်ႈသွႆႇၼင်ႇႁူဝ်တၵ်းထုၵ်ႇ ၽုၵ်ႇသင်တၵ်းလိပ်ႈ ႁႂ်ႈမၼ်းၼမ်ႉၼပ်ႈတွၼ်းၵွၼ်ႇ လီလႆႈတူလ်းသွၼ်ႇၶၢဝ်းၼေႈဝ်ႉယုႇၵၢတ်ႈ လင်ႇမျၢတ်ႈ သိူဝ်းသုႇ~ ၵူႈထုႉၼေႉ~ ပွတ်းတွၼ်ႈတၢင်းလွႆႈ ၼွႆႈၶမ်ႈဝၼ်းပီ– ပေႈႁႂ်ႈသၢင်ႇထုၵ်ႇ ယၢၼ်လွတ်ႈတၢင်းမႆႈ တၢင်းၶီ ယဝ်ႉ။–

8* ထမ်ႇမၵေႃးဝႃႇတ ၶေႃႈၵၢၼ်သင်ႇသွၼ်တြႃးၵၢၼ်ဝႃႈၼၼ်ႉ ပိၼ်ဝႆႉဝႃႈလူလၢႆႈ ၵူၼ်းႁဝ်းၵမ်ႈၽွင်ႈ
သေၵေႃႈ တေႃႈၵမ်ႇႁူႉလွင်ႈလႆးငႃႇ ပုၼ်ႈတႃႇတေႁၼ် ပိူင်ၵၢၼ်ၵူၼ်းႁဝ်း လိူဝ်းသဝ်းလိၼ်ႁုၼ် လိမ်
ၶုၼ်လေႃးၶေႃင်း ယင်းပိၼ်တႃၽေႃင်းတႃလႆ မဝ်ႇႁူႉတၵ်းပႆပိူင်ၸူဝ်ႈ ၵမ်ႈၽွင်ႈၵၢဝ်သေတင်းတိုဝ်တင်းတေႃး
မၢင်ၵေႃႉ လႆႈငေႃးသုတ်းလႆး မၢင်ၵေႃးမၢင်လႆးလႆႈလမ် တမ်တမ်တိုၵ်းတိုၵ်း ၶွၼ်းလိုၵ်းတၢင်လႅင် ၵိင်ၽိင်
14
တၢင်းၵျမ်း လိူၼ်သွႆဝၼ်းယၢမ်း သၢင်ႈယူႇငႃႇလွမ်းပီ~ ၵူႈၽဝ်ႇ တူဝ်ၵဝ်ႇထၢင်ႇတွၼ်း လၢတ်ႈလွၼ်း
သေႇႁႃပိူၼ်ႈ– လႆးငိူၼ်ႈမၼ်းပႆႇပိူင်လႆႈ လႆးၸႂ်ႈမၼ်းပႆႇပိူင်လိုဝ်ႈ တၢင်းၵူတ်ႉမၢၼ်ႇမၢၼ်ႇ ၵၢၼ်ႇသိင်ဝႃႈ
တၢင်းသိုဝ်ႈ ၶၼ်ၼ်ႉယဝ်ႉ။ ။

9* လင်ႇဝႃႈ ၵူၼ်းႁဝ်းၵမ်ႈၽွင်ႈ လွင်ႈပြေး တြႃး သင်ႇၶႃႇ ရတၶေႇမျၢတ်ႈသၢမ်လဝ်ႈၶၼ်ႉၵေႃႈမဝ်ႇႁူႉ

ၼတႉၼတႉ ႁူႉဢေႃႈႁူႉၵၢဝ်လေႃႉလီႈလေႃႉၼေႉတၢၼ်ႇတၢၼ်ႇ ၵမ်ႇမၢၼ်ႇသေၵၢၼ် တိုဝ်တၢၼ်ၶွၼ်းထၢၵ်း လႆၢဝုၵ်းလႆၢဝွၼ် ပေႉပိူၼ်ႈၼၶသွၼ် မၼ်းၶိုင်ပွင်ထွၼ်ၸၢမ်းလူး လႆၢၶူးၵိူဝ်ၵၢဝ် ၼႄႉၼတႉပိူၼ်ႈဝႃႈၵူၼ်းမဝ် ၵူၼ်းၽႆင်း သူပ်းၵၢင်းၶိုင်ၶိင် မေထိင်မေးၼမး တၢင်းၼၶႄးတိမ်တူဝ် ယုၵ်ႉတင်ႈလိၵ်းႁူဝ်ဝွၵ်းငွၵ်း တၢလႆ လိၵ်းလွၵ်း ဝႃႈၵျႃးၶႄႉၵူၼ်းလီ~ လွင်ႈလႆးၶီ~ တိုၼ်းဝႃႈၵမ်ႇလိင်ႈၵမ်ႇပၢင်ႇ– ယင်းၵူဝ်းဝႃႈၵျႃးၶႄႉ ၵူၼ်း ထဝ်ႈၵၼ်းလူင် ၵၢႈသူပ်းၵူင် ၵၼ်ၶီဝ်ႈၵၢင်ႇၵၢင်ႇ– လွင်ႈတွၼ်းဝႃႈၵျႃးၶႄႉ ၵူၼ်းႁူႉၵူၼ်းၵၼ် မိူၵ်ႈလိူင်း တၼ် ၵျိတ်းဝႃႈပွတ်ႇလၢင်ႇ ယဝ်ႉ။–

10* လိူဝ်သမ်ႉၵမ်ႈၽွင်ႈ ၽြႃးမဝ်ႇႁူႉ တြႃးမဝ်ႇႁူႉ သင်ႇၶျႃႇမဝ်ႇႁူႉ ၵုၶမေႇတႃႇပိတႃႇသြႃႇသေဢေႃႈၵမ်ႇ လိင်ႈ ၶူပ်ႇပိင်ႈဝၼ်းတႃႇ ယူႇၵူႃႇၵိၼ်ၵူႃႇ လႆၢလႆၢလွၵ်ႇလွၵ်ႇ သုတ်းၽွၵ်ႇတၢင်းလုၼ်ႈ ၶီဝ်ႈငုၼ်ႈၵိူၵ်ႇၵမ်ႇ ၵၢ

သမ်ႇလဵတ်းၶၢင်ႈ မေႃႁၢင်ႈၵုပ်ႇၵၢပ်ႇ ၵိၼ်တၢပ်ႇႁူႈလိူဝ်ႉ မၵ်ႉၼိူဝ်ႉၶဵၼ်ၶၼ်ႇၶေႃႇ ၵႃႇၵႃႇၵႂၢမ်းလၢတ်ႈ ဝႃႈ သၢတ်ႈဝႃႈသိတ်ႈ ႁဵတ်းမိတ်ႈႁဵတ်းပၢႆႇ တေဝႃႈတၢင်းၸၢႆႇလၢႆၸဝ်ႇ တူဝ်ၵဝ်ႇၵေႃႈၵမ်ႇႁူႉပွင်ႇပိုင်ႈ တူင်ႇလိုင်ႈ ၵမ်ႇပၢင်ႇ~ မေႃႈမွၵ်ႇတၢင်ႇ~ မၼ်းပိူဝ်ႈလိူဝ်လၢႆး– ပဵၼ်ၽူႈလၢႆးၵႃႈၶၼ်ပေႃး– မေႃႁၢင်ႈထေႃးယုၵ်ႉတူဝ်မိင်း မေႃလၢတ်ႈၵႂၢမ်းႁၢပ်ႈလၢမ်းလူၺ်ႈၽုင်မုၵ်ႉၶေႃင်းယၢင်း မိင်းငတ်ႉသုင်မိူဝ်း ႁွႆးဝႃႈပဵၼ်ၵၢႆႈၼမ်းၵိူဝ်းၼႆႉဝႃႈ။ ။

16

11* ၵမ်ႈၽွင်ႈသေၵေႃႈ ဝႃႈပီႈႁဵတ်းႁွတ်းလူင်ၵႂႃႇ ၵမ်ႇၵူၼ်ႉပုၼ်ႈတႃႇဝၼ်းသဵင်ႈ ၵူဝ်ပဵၼ်တူင်ႇငဵင်ႈမိုမ်း ၶွတ်ႇ ၵူဝ်မၼ်းၽဵဝ်ႁွတ်ႇလၢတ်ႈၶေႃႈ ၵမ်ႇဝႃႈၵမ်ႇသွၼ်ႇ ၵမ်ႇၽွၼ်ႇတၢင်းမူၵ်ႈ လေႇၵျူၵ်ႈတေႃႇၽၢႆႉ တေႃႇၵႆႇ ပိၼ်ႇပႆႇလၢႁွင်ႈ ၵမ်ႈၽွင်ႈလေႇၵျၢင်ႇ ပုၼ်ၵၢင်ႇပုးဝၢႆႈ တႆႇၽၢႆႈႁွမ်းထူၼ်ႇ မိုင်မူၼ်ႇယုမ်းႁူၵ်ႉ ပႂ်ႉ ၶူၵ်ႉလူင်းသၢႆႇ ၵၢင်ႁၢႆႇႁွမ်းတၢပ်ႈ ၵူၼ်ႉလူၺ်ႈပုၼ်ႈၵၢပ်ႈသပ်းသႂ်ႇ ၵမ်ႇမႂ်ႇသၵ်းပွၵ်ႈ သွၵ်ႈသွၵ်ႈသေႇသေႇ

ပုႇၵေႇလိူင်းတူၼ်ႈ ပႂ်ႉတီႈၼူၵ်ႉမူၼ်ႈသၵ်းမၢၵ်ႇ, ၵုလၢၵ်ႇမွင်းသူႈ ၼူၵ်ႉတူႈၵိဝ်းမူၼ်ႇ, လွမ်သူၼ်ႇၵိူဝ်းလႆႈ
ၸတႃႉၼင်ႇဝုႈ ၼင်ႇၵုႈတၢင်းထၢင်ႇ~ ၸမႈၼူင်ႇၼၢင်ႇ~ ၼၼ်ၼၼ်တေႃႈလိၵ်းၵူင်– လူင်ၸလႈပုးထိင်ႈတင်းၵၢင်–
မိဝ်းၼႆႉမီးဝူတ်ႈယႂ်ႇၼၢ, တေႃႈၵမ်ႇၵူ, လွမ်ဝူၼ်ႉထတ်းသၢင် ၼေႃ–

17 12* လိူဝ်ၼ်ႉပႆႇၵုး ပုးထိင်ႈလူးဝွၼ်ႇ, ၵမ်ႇၽွၼ်ႇသေၵၼ် လမ်တၼ်တိုၵ်းၼိုၵ်း ၵႂ်းထၵ်းၶွမ်ၵိၼ်
တူဝ်မိၼ်ၼွၼ်းယုမ်း ၽေၼ်းလုမ်းမူငၢၼ် သွင်းသၢၼ်ၼင့်းၼေး လေးပုးသိူဝ်မီ တမ်တီတိၵ်းတေႃး မုး
လေးမုးၵိင် ၽေၼ်းလိင်ရူမ်းရၢင်း ၶၢဝ်းတၢင်းရူဝ်လိူၼ် မိတ်းမိူၼ်ၵျၢင်းသွမ်း ၼွၼ်းလွမ်းလူင်ဝႆၢ ပွင်ၵၢမိူဝ်း
ၵွင်း လွင်းတွင်းရုၽေၼ်းရုတိုင် ပွင်ၶိုင်တၢင်းလိူင်း တူဝ်ယိင်းတူဝ်ၽေၼ်း ထိုင်ၽိၼ်ဝ်ရိမ်းလွႆရူၵ်းလၢၼ်း ငူတ်ႈ
ထူၼ်ႇပုႇတၼ်းၼၢင်~ ၵႆႉၼေႇရွတ်ႈၼၼ်ၼၼ်, လၼ်တၼ်ၼၼ်ႇမၢၵ်ႇလိူၼ်း ၽိပ်ႉမိူၼ်းရူလ်ႇတၼ်ႂ်ႉၵိတ်းၵီႈ–

ꩭူဝ်ႇ,ပေႃးလီꩻယမ်း ယွတ်ႇ,ၸိုၶ်သိူဝ်ꩻ– ၵမ်ႇ,လ်ꩫ်းꩭူဝ်ꩻလွမ်းၵါမ်ႇ,သေၵႃꩻၵိတ်းၶိုင်ꩻ– ꩣူၶ်းလႃႉလိူဝ်းၶ်ႉ
ပ်ၶ်ဝ်ႉꩣူၶ်းမိူၵ်ꩻꩭူၶ်းၵမ်ႇ,လမ်ပိုင်ꩻ ၶ်ႉယဝ်ႉ၊ ၊

13* မꩫ်ၵေႃႉသေၵေႃꩻ ၵမ်ႇ,ꩭူႉꩥြႃးတြႃးသꩫ်ႇ,ၼႃႇ ရတၶေႃႇပိူင်သꩫ် ꩡꩫ်ꩡꩫ်ꩡႃးꩡႃး ဝၶ်းမၶ်းၶ်ꩫ်ပႃၶ်
ꩤ်တ်းꩡါၶ်လိူင်းလိူင်း ပ်ၶ်သိူင်းပ်ၶ်သ်ၶ်း ဝၶ်းတ်ၶ်းလိူၶ်ၶ်ꩫ် ꩡါꩫ်လꩯူတ်းꩫေႃး တ်ꩡ်းတေႃးတ်ꩡ်းတမ်
လ်ꩫ်လမ်သုတ်းလ်ႃး လ်ႃꩥုꩫ်ယိꩫ်းလ်ႃးꩡႃꩻတꩫ်းပꩫ်~ ꩯေႃꩻထတ်းသꩫ်~ တိုၶ်းဝႃꩻၵမ်ႇ,တေႃႇ– ꩣေႃႇ,သꩫ်ꩻ
ꩡါမ်ႇ,သ်ꩫ်ႇ– ဝၶ်းꩫ်ႃး ယိꩫ်းလ်ႃး မိူၵ်ꩻလိူꩫ်းတၶ် ꩤႃꩫ်ꩻꩤဝ်းꩤၶ် မီးမုၵ်ႉမူႇ,ယ်ꩫ်ႇ– မꩫ်လုမ်းမꩫ်ၵေႃ လ်ꩫ်လေႃ
ꩤတ်းꩡျမ်း ယႃမ်းလ်ꩫ်ꩭိူဝ်သꩫ်းꩡိၶ်ꩥ်ꩫ်သၵ်းၵိတ်း လ်ꩫ်လမ်ပွတ်းပိတ်း ꩤႃꩫ်ꩻမၶ်းꩡျူႉတွၶ်းလိူဝ် ꩤႃꩫ်ꩻꩫ်ႃးသိူဝ်
သ်ꩫ်ꩭူၶ်ꩻꩭ်ꩫ်ႇ,ꩭ်ꩫ်ႇ ယဝ်ႉ။–

14* ၵမ်ႈၽွင်ႈၵွႆးႁူႉၵိၼ်ၸုႇ ဝၼ်းလႄႇဝၼ်းၶၶၼ်ႉ ႁဵတ်းၸုႇဝၼ်းလႄႇဝၼ်းၶၶၼ်ႉ ၵိၼ်ၸုႇယူႇၵုႇပူၼ်ႉ
လူၼ်ပူၼ်ႉဝၼ်း လိူဝ်ႉၽၶၼ်းၵၢမ်ႇဝၢၼ်ႇ ၵၢမ်ႇလႃၼ်ႇသၵ်းလွင်ႈ မၢၵ်ႇႁွင်ႈပႃးၵၢင်ႇ ပိူဝ်ႈထၢင်ႇၵိူဝ်းလႆႈ
ယုႉသႆႈထိုဝ်ပွတ်ႇ ႁွင်ႈလွတ်ႇမၢၵ်ႇၽူႇ ၵမ်ယူႇဝၼ်းၶမ်ႈ ၶႆႈၶမ်ႈတူဝ်ၶႅ်ႇ တူဝႆႇတူဝ်ၶူၵ်ႉ ငၵႈႁူၵ်ႉယုမ်း
ယွမ်ႇ ပႅ်ႉထွမ်ႇၶူၵ်ႉၵၢတ်ႇ ၶီႈတၢတ်ႇဝၼ်းလုႈ ၶႆႈသုႈမူၵ်းလီႇ ၽၵ်းမီႇၶုတ်းသႂ်ႇၶမ်ႉၵျမ်ႇႁွၼ်ႈ ငမႈလွၼ်ႈ
ၶူတ်ႇၸၢင်ႇ~ ဝူတ်းၵူင်ႇၵၢင်ႇ~ ယိုဝ်းပိူၼ်ႈတၢဝ်း– လိူဝ်းၶူၵ်ႉၽႅ်းၵိင်ႈၵၢင်ယုမ်း လုမ်းပေႃႈၵၢင်ယိူင်း တူလ်း
လူတ်ႈပေႃးၸေႃႈလႆၵၢင်း ၶၶၼ်ႉယဝ်ႉ။ ။

15* မၢင်ၵေႃႉသေၵေႃႈၵမ်ႇၶၼ်ႉ ဝၼ်ႉလူလ်ႈလၢတ်းပၢၼ်လီၵ်ႉယႂ်ႇၶုမ်ႇထဝ်ႈ ၵမ်ႇမေႃဝူၼ်ႉၶဝ်ႈ
တၢင်းၵၢမ်ႇ ထဝ်ႈယဝ်ႉသေၵေႃႈၵမ်ႇၶၢမ်ႇသိၼ်ၸုႈ ၵမ်ႇဝႃႈသိၼ်ၵဝ်ႈသိၼ်ပဵတ်ႇ ၵမ်ႇၵၵ်တ်ႇတၢင်းမူၵ်ႈ

ၵၢၼ်ၵျိူၵ်ႈတေႃႇၽႅၢ်ႉတေႃႇတႅဝ်ႇ မေႃၵႅဝ်ႇၵႄႈၼိူၼ်း လိူဝ်ႉတိူၼ်းၵမ်ႇသွၼ်ႇ လုၵ်ႈၵွၼ်ႇၸႂ်းၸၢတ်ႈ ၵေႃႇ
လၢတ်ႈၵူႇၵုပ်ႇ သူပ်းတုပႇမၢၵ်ႇမူပ်ႇ လူဝ်ႈၶူပ်ႇၵမ်ႇၶူႉ ၵႃႇယုယၢဝ်းၶေႃႇ လႃႇၷူႇတူၵ်းတဝ်ႈ ၶူဝ်ၵဝ်ႈပေႃး
ၽိူၵ်ႇ တႃလိူၵ်ႇသၢဝ်ႇၸၢဝ်ႇ ၸိူတ်းၸၢင်ႈငၢႆးမၢဝ်ႇ လိူဝ်းလႃႉလိူၵ်ႉယူႇလူလ်ႈ လေႇၶူလ်ႈၵွႆးၵျၢင်ႇ~ ဝူၼ်ႉၵမ်ႇ
ပၢင်ႇ~ တၼ်ဝႃႈမၼ်းတၼ်– ၵၢၼ်ၶႅၼ်ႉမီးၶေမ် ၵူၼ်းသဝ်ႈဝဝ်းလမ ယဝ်ႉ၊–

16* မၢင်ၵေႃႉ ၵမ်ႇၽျႃႉမႃႇၶ တေႃးသသေၵေႃႈယႂ်ႇၶေႃႇ ၵႃႇၵႃႇသိၼ်လၢင် ၶင်းၵၢင်ၵူၼ်းၵိုၼ်း ၵူဝ်း
တိုၼ်းပိၼ်ၶုၼ် ၵူဝ်းၵဝ်တမုၼ်မၼ်းၸိင်း ဝၼ်းလိၼ်းပီပၢၼ် ၸတ်းၸၢၼ်ၵူဝးလိဝ်း မိဝ်းသမ်းလွမ်းၶႃ
ပွင်ၸၢၽိူတ်းသိုၵ်း ၵူဝ်းတိုၵ်းၵူဝ်းၽၼ်း မိုၼ်းဝၼ်းပီၶၼ်ႉ ၵၢဝ်လိုၸိူတ်းၵွႆး မွင်းပွႆးမွင်းလၢမ်း မွင်းယၢမ်းမူင်း
ၵူၼ် မွင်းပွႆႉၸိူတ်းလူၼ်ၵူၼ်းမူင်း လူဝ်းၵၼ်ၸိူတ်းၵေၽိူတ်းၵူင်း ၶွၼ်ႈမူႇယႂ်ႇၵိုၼ်းၶေမ်~ ၶူၼ်ႈၶဝ်ႇ လဝ်ႇ

ၵူႇလဝ်ႇၶိုၼ်း လိူဝ်ႉတိုၼ်းၵမ်ႇႁၼ်မ်ၼ်ႈ မေလ်ၼ်ႈတၢင်းၽႆႇႁုလ်ႈၵိုၼ်းၵႆႈ– ၵမ်ႇမေလ်ႈတၢင်းၽႆႇတု
မျႃတ်ႈ– သူပ်းလၢတ်ႈပၼ်းၵုပ်ႇသိုၵ်ႁူၼ်ႈၽေႃတ်ႈၽေႃတ်ႈဝႆႉယဝ်ႉ။ ။

17* ပိူၼ်ႈဝုႈ ၵူၼ်းမ်ဝ်းလၼ်ႉ ၵႉၵႆႉလေႇဝုႈ သုၵ်ႉႁူဝ်ၵိၼ်ႁူဝ် သုၵ်ႉႁၢင်ၵိၼ်ႁၢင် ၶဝ်ႈပ်ၼ်ၵူၼ်းၵၼ်
21 မဝ်မၢင်ၽျေႃင်းငၵး တၢင်းငၼ်းၶဝ်ၼမေ တၢင်းၵမ်ၶဝ်လိူင်း ၼ်ႈမိူင်းႁၼ်မိူဝ် ၵမ်ႇဝုႈမိူင်းၼိူဝ်မိူင်းတူၵ်း မေ
လူၵ်းမေလၼ် ပိူၼ်ႈဝုႈၵူၼ်းတၼ်ၵူၼ်းပိူင်း ၵူၼ်းယိူင်းၵူၼ်းလႆၢး သူပ်းၽႆၢးတုၽီ ၵမ်ႇလၢတ်ႈၵၼ်လီ
သၵ်းၶၢဝ်း တျႁၼ်မိုဝ်းတၢဝ်း ၵႆႉမိူဝ်းၶဝႈသဝ်းလမ်~ ငၵႈၵူၼ်းၼမ်~ မၼ်းၵႃႈလုၢၼ်ႇၶၢမ်ႇ ၵျမ်ႇႁၢင်ႈ
လုၢၼ်ႇသိုင်ႇ– ၵူၼ်းလႆၢး ၶုလႆၢးသမ်းပိူင်း ၼေႃင်းယိူင်းလိုၵ်ႉတၢင်းတိုၵ်ႈတၢင်းၼိူဝ်– ၼွၼ်းဝၼ်း ၵိဝ်လၼ်းၵႆႉ
လူၵ်းလ်မ်ႉၵွၵ်းၵိူဝ် ၵႆၢႈၵူၼ်းလူၼ်ႉၵူၼ်းလိူဝ် မၼ်းၵႆၢႈလုၢၼ်ႇယိုၵ်ႇ ယဝ်ႉ။–

18* ၽႆၢ,ပႃႈလွင်ႈၵျၢင်ႉတၢင်းၵျၢမ်,ၶဵ်ႉႁေႃႈ ၵမ်,ၷၢမ်,လူပူၶ်ႈ မူၶ်ၶငေ်,ၵၢႆႈသူၶ်ႈၵူၶ်းယွင်, ၵမ်,
ပွင်,တၢင်းသ်ၶ်ႈ ႁူႉယူ,သေႁေႃႈၵၸ်ၵ်တ်းလွင်ႈလ်ၶ်ႈမၶ်းယူ, ၵမ်,ႁူႉလွင်ႈလူ,တၢၶ်းထၢပ်ႈ ၵမ်,
တွၶ်ႉလၢတ်ႈလၢပ်ႈၽြေႃးတြႃးသင်,ၷႃ, ၵမ်,မီးပလ်,လႃ,သၵ်းယူင်ႈ လွင်ႈၼူင်ႈတႃ,ၶသီလမ်, ၵမ်,ၵ်တ်း
ၵမ်,သၢင်ႈ ၵမ်,ဝူၶ်ႉပုၶ်ႈၵ်ၢင်ႈတၵ်းလၢမ်, ၵၢမ်,ႁေႃႈၵမ်,ယုမ်, ၵုမ်,မဝ်းၵုမ်,မႃႈ ၵမ်,ဝူၶ်ႉလၢတ်ႈၶေႃႈ
22 လၢတ်ႈလိုၶ်း မႃႈဝိုၶ်းတ်ၶ်ႈတွၵ်, ၵမ်,ဝူၶ်ႉလၢႆးၵွၵ်, မူင်းတုၵ်ႉၷယၢပ်,ယၢၵ်ႈ ၵမ်,ပၢၵ်ႈပွင်,မွ်,~ ၵွမ်ႉ
လူဝ်,ၽွ်,~ ၽွၶ်းပုၶ်ႈတူဝ်ၵူလ်း ၵူလ်းႁေႃႉၵမ်,လူဝ်, လူဝ်းပူၶ်ႈၵမ်ထမ်း လမ်းသ်ၶ်ႈလွ်လူင်း
ၵူၶ်းလလူဝ်းၶဵ်ႉသေႁေႃႈ မီးဝံႉတ်မ်ဝၢၶ်ႈတ်မ်မူင်း ဝံႉယဝ်ႉ။ ။
19* လူဝ်သမ်ႉပံ,ၵႃး ပႃးထ်င်ႈ ၵူၶ်းၵၢၶ်ၵမ်,ႁူႉၵုင်, ၵုၶ်းမုၶ်ငဝ်းၽြေႃး တြႃးသင်,ၷႃ, ႀႃ,ပေႃႈငမႈ

ၵမ်ႇၸဝ်ႈတၢမ်ႉတၢတွၵ်ႇ လွၵ်ႇၵွၵ်ႇသုတ်းတႈ ၵမ်ႇဝူၼ်ႉဝႃႈၶိူဝ်းမီးၶွတ်ႇ တီႇမလွတ်ႇလေးပႃႈ ၶေႈၵေႈၵမ်ႇ သုၵ်ႈ မီးလုၵ်ႈၵမ်ႇတူလ်း ၵူလ်းၶူႉတူဝ်ၵဝ်ႇ ထဝ်ႇထဝ်ႇလ်ၶၼ်ႈလ်ၶၼ်ႈ ၼိဝ်ႈၼ်ၶၼ်ႈပၢၵ်ႇသွမ်ႇ ၵမ်ႇလွမ်ႇငရိုး ၵမ်ႇၵၢံယူးပၢၵ်ႈ ၶေႃၵ်ႈၶဵၵ်ႈလူင်ၵူၺ်ႈ မုသႃႇၽေႃမ်းလၢတ်ႈ လေႇသၢတ်ႈသတ်းပႃႇ သူႇၸျႃႇၵိၼ်လဝ်ႈ ၵမ်ႇၶဝ်ႈ ၵပ်းၵႄႇ တၢင်းၽၢႆႇထမ်ႇမ မေႃလႃႉတေႃႇၵူႈ မေႃသူးတေႃႇၸမႈ ၵမ်ႇၸငႈၵမ်ႇယၢၼ်ႇ မေႃပိၼ်ႇမေႃပႆႇ တီၼ် ၵၢႆႇပိတ်ႉပၢၵ်ႇမေႃႈ ၸုၼ်ႇလေႃႈသၵ်းသႂ်ႇ~ တေႃးသၵေႈၵ်ႈင်းယႂ်ႇ~ ၵွႆႇပူၼ်ႉသုတ်းလိူဝ်– ပေႃးထၢၼ်ႈလေႃး လွတ်ႇ မိူင်းတႂ်ႈမိူင်းၶိူဝ် ယဝ်ႉ။–

20* ၵမ်ႇၶူႉဝူၼ်ႉဝႃႈ ပႃႇၶႄႇတီပၢတ်ႈ ပေႃးႁဝ်းႁႅမ်ပိူၼ်ႈၵေႈ ဝူတ်ႈတၢမ်ႇတၵ်းတေၶိုၼ်ႈႁႅမ်ႁဝ်း ယဝ်ႉ– ပေႃးႁဝ်းလၵ်ႉပိူၼ်ႈသေၵေႈ တေႃႈၵႃႈဝူတ်ႈတၢမ်ႇတၵ်းတေမႃးလၵ်ႉ လၵ်ႉၶုတ်ႈႁဝ်းယဝ်ႉ– ပေႃး

ႁဝးၵူတ်ႉလုၵ်ႈ ထုၵ်ႇမေးပိူၼ်ႈၵေႈၵူတ်ႈတၢမ်ႇ ၵၢမ်ႇမၼ်းတၵ်းတေမႄးၶဝ်ႈယႄႉလုၵ်ႈထုၵ်ႇမေးႁဝ်းယဝ်ႉ ပေႈႁဝ်းပဵၼ်တႉပိူၼ်ႈၵေႈ တူတ်ႈတၢမ်ႇတၵ်းတေမိူၼ်းလႅၼ်ႁဝ်းယဝ်ႉ ပေႈႁဝ်းၵိၼ်တၢင်းၶမ်ႉလဝ်ႈသူႇၵျူႇ တၵ်းတေပဵၼ်တၢင်းၽူႈၵၼ်ယွင်ႇငူႇ ဝႇလႇၶမ်လႆႈ ဝၼ်းသႆႈၵူမူၼ်တၵ်းဝဝ်း ၵဝ်းၵဝ်းယဝ်ႉၵဝ်း တၢႁဝ်း သွင်ၶွၼ် ၵွၼ်ပဵၼ်လႅၼ်းလႆး ဝၼ်းငၢႆးပိူၼ်ႈပၢၵ်ႇတေႃႇၶႃၼ်းၵူဝ်~ ယႅဝ်ႈယွတ်ႇလွတ်ႇၶိင်း ၽူႈယိင်း

24

မိူဝ်ႇလၢင်လၢၼ်ႈ– ပေႈတၢၼ်ႈငၢမ်းပၢၵ်ႇႁၼ်ၵေႉလူင်းၶႅ်ႈ– ပေႈလၢတ်ႈငၢမ်းၵူႈယၢမ်း တၢၼ်ႇမိူၼ်ယိူင်ႈ ၵူၼ်းႁဵုႈ ၶၼ်ႉယဝ်ႉ။ ။

21* တေဝႈလွင်ႈၶင်ႇလွင်ႈၶၢမ်ႇလွင်ႈလၢမ်ႇ ၽွၼ်းလီၽွၼ်းလႉတြူးၶၼ်ႉၵေႈ ၵမ်ႇႁူႉၵမ်ႇထွမ်ႇ ၵမ်ႇလွမ်ႇၵိၼ်ၽိူၼ်ႇ ပီၼ်ႇဝၼ်းငၢႆး ယိင်းလႆးမိူၼ်ၵၼ် ႁွႆးႁူႉဝႈၵၼ်ႁႂ်းငတႉႁႂ်းငတႉ ပေႈပိူၼ်ႈႁဵတ်းၶၼ်

ႁဝ်းတၵ်းႁၵ်တ်းၶႆ ၶဝ်ၵႆမႃးလမ် ၶဝ်လမ်ထုၵ်းတႃး လေႃးၽေႃးတဵမ်တူဝ် ၶဝ်ၽူဝ်ၶဝ်မေး ပေႃးလေႃးလႆႃ
ၵူၼ်း လႄႈလူၼ်းလႄႈၽႆႃ ၵူဝ်းတႆႃၵူဝ်းတဵင်း ၵူဝ်းႁွင်းမၼ်းၵိုၼ်း ၵူဝ်းတိုၼ်းလႄႈႁၢၼ် ၵူဝ်းၶၢၼ်ၵူဝ်းငွင်း ထၢမ်
ႁွမ်မူပ်းထွင်း လၢတ်ႈၵၢမ်းၶေႃႈထတ်းထိုဝ်~ ယိုင်ႈငႆႃးသိုဝ်~ သူပ်းႁႆႃႉၶေႃႈၶေႃႈ– ပေႃးသွၼ်မိင်းမၼ်း လၼ်း
25 ၵၼ်းတွၵ်ႈမိုၼ်းဝႃႈၵမ်းလိဝ် ပေႃးၵိၼ်ပေႃးတၢၼ်း ယိုင်းၶၢၼ်းဝႃႈမီးၵူလ်ႈၵွပ်းမိဝ် လွင်ႈၵိုဝ်းယိဝ် တိုၼ်းဝႃႈ
ၶမ်ႈလိုၼ်ႈပၢင်ႈသႃႈ ယဝ်ႉ။–
22* လွင်ႈၶင်ႈဝူတ်ႈဝၢတ်ႈ ပေႃႈငမ်ႈၶၼ်ႉၵေႃႈၶမ်ႈႁူႉ ဝူတ်ႈဝၢတ်ႈ[တႃး]လုၵ်ႈမေးလဝ်ႈၽူဝ်[သႃ]ႈသမႃး
ၶၼ်ႉၵေႃႈၶမ်ႈပၢင်ႈ ၶဝ်ၵမ်ႉလွင်ႈထၢင်ႈမၼ်းဝႃႈ လဝ်ႉလႃႈဝၼ်းၶၢၼ်ႈ မိုၼ်လၢၼ်ႈမၼ်းႁွင်ႈ ၶူပ်ႈပိင်ႈ
ဝၼ်းသူႈ ၶမ်ႈဝႃႈၽိုၵ်ႉၶူႈရၢၼ်း ၶမ်ႈၵၢၼ်းၶမ်ႈၶွပ်ႈ ၶမ်ႈႁွပ်ႈယေႃးယွင်ႈ ၶမ်ႈမီးႁူႉလွင်ႈလၵ်းၽႆႃႈ

ၵမ်ႇသႂ်ႇမိူဝ်းဝႆႈ ၵမ်ႇၶႆႈယေးသွၵ်ႇ ၵမ်ႇပွၵ်ႇငိၼ်းၸေၢၼ်ႈ ၵမ်ႇႁူႉသၢမ်ယၢၼ်ႈလေႈၵီႇ လွင်ႈသိၼ်ႈမၼ်း
ထီႇ တိုၼ်းၵမ်ႇႁူႉၽႂ်ႇပိူၼ်ႈ ၵူႈငိူၼ်ႈထုႇၶေႇ~ ထၢၼ်ႈလွတ်ႇငုႇ~ လေႈၵူႈလႂ်တၢင်း လႂ်းငလႈၶေၢင်းၽွမ်ႉ
ဂၼ်လိူင်း– ဝိူင်းၶမ်ႉသူႇၸူႇဂိၼ်ထၢၼ်ႈပေးလူမ်ႉတူဝ်ၼိင်း မၢင်တီႈပႃးထိၼ်ႈၶဝ်မုၵ်ႉၶေၢင်းယိင်းလူးႁွၼ်ႇ။ ။
23* မၢင်ၵေႉဂိၼ်ထိၼ်ႈယုမ မၢင်လုႉဂိၼ်ထိၼ်ႈ ၶမ်ႉပိၼ်ႈသူႇၸူႇ ယုမၵၢၼ်ဝုႈၶၼ်ၶၼ်ႉ ၶဝ်ထၢင်ႇ
တၵ်းဝုႈ မၼ်းငုႇပိၼ်ၵီႈသၢင်ၵႆႈ ယုမၵၢၼ်ဝုႈၶၼ်ႉႁွႆးဝုႈမၼ်းမႆႈဝုႈမႆႈ ပေးဝုႈတူဝ်ႉသႂ်ႈၶိူင်းပွတ်ႇ လွတ်ႇ
ဝၢင်ႈ ၵေႈႁၢင်ႈတူၵ်းသိူင်ႇ တၵ်းပိၼ်ႁိူင်ႇႁိူင်ႇႁိူင်ႈႁိူင်ႈ တၵ်းပိၼ်ၵိူင်ႈငိူင်ႈႁိူဝ်ႇႁူႇ သူပ်းတူႇတုပိၼ်ႈ မၢင်ၵေႉ
ထၢၼ်ႈပေးၵမ်ႇႁူႉသူဝ်ႈသိၼ်ႈလူးႁွၼ်ႇ ၶဝ်ငတႉတၵ်းသွၼ်ႇဝိႉငုႇပိတ်ႈ ၵမ်ႇႁူႉလွင်ႈတိတ်းၶိတ်ႈ ဂိၼ်
ယဝ်ႉသူဝ်းသုႇ~ ႁၢင်ႈၶၼ်ႇထုႇ~ ၶဝ်သမ်ႉပေးၼိင် ၸိၼ်တႆႈၸၼ်းၵႃႇ– သႂ်ပုင်ႈဂၼ်းဝုႈမၼ်းႁွမ်– ပေးဝုႈ

ၵိၼ်ၵူႈ,ယဝ်ႉ,ၶမ်ႈ,ၽေႈ တီႈၶေႈတၵ်းၵမ်ႈ, တွၼ်ႈၵေႈ,ယမ်ႈ, တူဝ်ႁႃင်ႈၵူၼ်းၵေႈပေးယွမ်ႇ ယဝ်ႉ။–

24* ယႃႇမၶၼ်ဝႃႈၼ်ႉ ၵမ်ႈၽွင်ႈထႃင်ႈ,ဝႃႈမၼ်းပိၼ်ယႃႇလီ ႁွႆးဝႃႈမၼ်းပိၼ်ယႃႇၶိသုတ်းပၵ်း တင်းၶၼ်
လဝ်ႈႁၵ်းမူၼ်ၵၼ် မၼ်းၶၼ်ပိၼ်ၽေးၵွႆးၵွႆး ပေႃးလွႆးသေၵိၼ် တၵ်းတေမူၵ်းလိၼ်သၵ်းဝၼ်း မိဝ်းၶၼ်
ယႃႇၶၼ်းယႃႇဝွၼ် ယႃႇထွၼ်လိူၼ်ႁႆ၊ ယႃႇတႆႇဝႆႇးသုတ်း ႁူဝ်ၶေတ်းၶႃဝ်လိၼ် ၵမ်ႈၽွင်ႈၵိၼ်ယဝ်ႉၵႃင်းမၼ်းႁၼ်ၼိၼ်

ၵိုၵ်းငိုၵ်း လႃတ်ႈလွင်ႈၼူဝ်းသိုၵ်းၼူဝ်းသိူဝ် ၼူဝ်းထူဝ်ၼူဝ်းတိၼ်း ၼူဝ်းႁိၼ်းၼူဝ်းမင် ၶမ်ႈ,ႁူႉပေႈၸမႈလုၵ်ႈမေးပိူင်
သင်လႃးလႃး ႁဝ်းႁၼ်ထူပ်းလႃး လႆႈတေႃႈ,ၽေႈ,တူလ်းလွမ်~ ပိူင်ႈၶေႈ,လႃၵ်ႈ,ၶိၼ်ၶၼ်, သိၶေႈ,သိင်ႁွင်ႉပၼ်း
မူဝ်ႈ ဝၼ်းမူဝ်ႈၼိၼ်းႁူႉတိၼ်းၶမ်ႈ,ပိူင်ႁူႉလၵ်းႁႃင်ႈ မေႃလႃင်ႈၼိၼ်လႃင်ႈၽႃမ်း ၵူႈယႃမ်းတွပ်ႈ,ထိင်ပိူၼ်ႈလေး
ၶေႈ– မႃင်ၵေႉၵိၼ်ယဝ်ႉလိူဝ်ၼ်ႉလေး ဝႃႈၶၼ်ပိူၼ်ႈၵဝ်းၵေႉမေးႁႃင်ႈမၼ်းၵွၼ်ႈ,ၶဝ်ပူၵ်ႉမူၵ်းၽေႈ ပေး

ဝူၼ်ႉႁၼ်လိူဝ်ႉၶၶၼ်ယဝ်ႉ ၵမ်ဝၵ်ႉၵၢဝ်မၢၵ်ႇလႅဝ်း လိတ်ႇသႅဝ်းၵူၺ်ႉထၢမ်ၸၢင်ႉထၢမ်ၶျုႇ ပိူၼ်ႈယဝ်ႉ။ ။

25* ၶၼ်ႉၵုႈဝုႈမုႈတြုႈထမ်းလဝ်ႈသိၼ်ႁုႈမူဝ်ႈႁံႈ ပေႈဝုႈႁဝ်းသမ်ႉၵမ်လံႈ ပုႉၶေႉတိပၢတ်ႈ ၵမ်ႉ သၢတ်ႈၵသၢၵ်ႈပိူၼ်ႈပႅတ်ႈ ပေႈယင်းၵႅတ်ႈလႅတ်ႈပွတ်ႉလၢင်ႉ ၵမ်ႉတၢင်ႉသေၵၶၼ် ၸွၼ်းလီမၼ်းတၵ်း ပၼ်ႁဝ်းၶိုၼ်း ၵုႉယုၵုႈသၢၵ်ႈႁဝ်းတၵ်းယၢဝ်းယိုၼ်းပီၶမ် တၢင်းပႅၼ်ၶျူးၵုႉသေၵေႈႁူဝ်မုႈထိုင်လမ် ၶိုင်းႁဝ်း တၵ်းသဝ်းလီယႅၼ် ႁူဝ်ၶႅၼ်သၵ်းလံး ဝၼ်းငႃးလူၼ်ၶၼ်ႉ မူတ်းသုၼ်ႉသၢင်းလၢင်း ၶၢဝ်းတၢင်းပၢၼ် ၵူၼ်း တၵ်းလူၼ်းလီႁူင် ပူတ်းပူင်တၢင်းမဝ်း ၸၼ်ႉႁူဝ်ၵႅတ်းသင်ႁင်းႁဝ်း ဝၼ်းသဝ်းလံႈမီးလိုဝ်ႈလိုဝ်းႁွမ်~ မုၵ်ႉၵူၼ်းတွမ်~ မုႈမူၼ်ႈသူႉၵူႈတုႉသေႉ– ၸေးၵၢင်း သၢင်းလၢင်းသၢင်ႈသဝ်းမၼ်ႈသဝ်းလုၼ်ႉ ၶမ်ႈဝၼ်းၶၼ်ႉ မူင်ႈလိုင်ႈထုႉၶေႉ ယဝ်ႉ။–

26* ၵိၵ်ႇသမ်ႉၵၢၼ်ၵတိၼ်ႇၶႄႇတႃႇၶႄႇ ပေႃးဝႃႈၵမ်ႇၵႂႃႇလၵ်ႉပိူၼ်ႈ ငိူၼ်ႈၶဵၼ်ႉသေၵေႃႈ တေႃႈၵႃႈ
တၵ်းၼိူင်ႈ ၵုပ်ႉပိူင်ႇပတ်ႉလေး လွတ်ႈၽေးလွတ်ႈလၢၼ်ႇ ၽိုင်းႁၢၼ်ႇတေႇလေႃႇ ၵေႃႇသင်ၵေႃႈလႆႈ ၶႂ်ႈသင်
ၵေႃႈသုၼ်ႇ ၶႃႈၵုၼ်ႇၶူဝ်းၽႄႇ လႆႈၵႃႈတွၼ်းၶၼ်ၶၼ်ႇ ၶၼ်ႈၽႅၼ်ႇလမ်ႇပူႇ ယူႇလႆၵေႃႈမျၢတ်ႈ ထၢတ်ႈပတ်ႉလေး
ၶၢမ်ႇ သၢႆႁၢမ်ႇငိုၼ်းသုၵ်ႈ မီးလုၵ်ႈလၢင်းမၢၼ်ႇ သၢႆသၢၼ်ႇဝၼ်းၶမ်ႈ ယူႇတမ်ႈလႆၵေႃႈသိူဝ်းသႃႇ ပိၼ်ၽူၼ်ႈပလ်ႇ
လႃႇလိတ်းလိင်ႈၼတႉၶင်ႇဝႃႈ ၶင်ႇၵႃႈသၼ်ႇထေႇ~ တီႈၵႂႃႇတေႇ~ တၵ်းမျၢတ်ႈႁူင်ႁၢင်း– တၢင်းပႃႈလႆၵေႃႈ
သၢင်ႇထုၵ်ႇ ၵူၼ်းႁၵ်ႉႁူမ်သိူဝ်း ပိၼ်လိူဝ်ႉမိူဝ်းမျၢတ်ႈႁူင်တွၼ်း ၽွၼ်းၵတိၼ်ႇၶႄႇ ႁဝ်းၼဝႈပၢၼ်သိုၼ်း–
တၵ်းလႆႈပိၼ်သထေး ပတ်ႉလေးတူၼ်ႈယွင်ငိုၼ်း ၼတႉယဝ်ႉ။ ။

27* လိူဝ်သမ်ႉ ၵၢၼ်ႁဝ်းၼဝႈပိတ်ႈ ၵေႃႉၵၢၼ်ၵိတ်ႈလိတ်ႈသၢင်ႇတေႃႇ ၵေႃႉၵၢၼ်ၶုမ်ႇၶႄႇ လုၵ်ႈ

ပိူၼ်ႈမေးပိူၼ်ႈ ၵမ်ႉလိူၼ်ႈၵမ်ႉသိူဝ်ႉ ၵမ်ႉလႆႈႁွမ်ႁိူဝ်ႉၶုၵ်းလူလ်ႈ ၵမ်ႉလႆႈမႆၢႉပူလ်ႈသၵ်းသမ်ႉ ၵမ်ႉ ၵမ်ႉဝဝ်းသဝ်ႈ လဝ်ႈပိူၼ်ႈမီးယူႇ ၵမ်ႉသူႇတၢင်းႁၵ်ႉ ၵမ်ႉတၵ်ႉၵမ်ႉပၢၵ်ႇ တမၢၵ်ႇမိတ်းပႆႈ ပေႃးဝႃႈၵမ်ႉ လွင်ႈငမ်းႁၢင်ႉငမ်းမႆၢႈ ၵမ်ႉမီးယုမ်ႉယႆၢႈလူးတေႃႇ ပေႃးဝႃႈၵမ်ႉလွင်ႈသဝ်ၵွၼ်ႉၶုမႉၶႄႇၶုတ်းမင်ႈ ၵမ်ႉ ၶင်ႈၵမ်ႉၵုပ်ႉ ၵမ်ႉၼွင်ႈသူပ်းတုပ်ႉၵၢမ်းလၢတ်ႈပႆႉသႂ်ႈပိူၼ်ႈ ၵမ်ႉလိူၼ်ႈၵႆႉသေႉ~ ၵမ်ႉၼွင်ႈတေႉ~ လေႃး
30 ႁူမ်ႈၶိင်းၽွင်ႈ လွင်ႈမၼ်ႈထိင်းထိၼ်– ပၢၼ်တႃႇ ယူႇၵူႇဝၼ်းၶမ်ႈလဝ်ႉၵိၵ်ႉလႃႈ ၵမ်ႉယၵ်ႉၶႄႈတူလ်းလွတ်ႉ ႁွင်ႈမၼ်းပွတ်ႉ မိူၼ်ယိူင်ႈၵူၼ်းထဝ်ႈၶွၼ်းသိၼ် ၶၼ်ႉယဝ်ႉ၊–

28* ၵႃႇမေႉသုမိၵ်ႉသႃႇလႃႇရၵၼ်ဝႃႈၶႄႉ ပိၼ်ဝႆႉသွင်ယိူင်ႈ ၼိူင်ႈပိူၼ်ႈမီးယူႇ ယႃႇသႉထိုင်လမ် မၼ်း ပိၼ်ၵၢၼ်လမ်ဝုလ်းဝႆၢး တင်းယိင်းတၢင်းလၢႆးမိူၼ်ၵၼ် ပိူင်ၵႃႇမေႉသုသွင်ၵၼ် မၼ်းပိၼ်ပိူင်ႁၼ်လိူဝ်းၶဝ်

မီးၽူဝ်မီးမေး လတ်းလေးလီလီ ၵူဝ်ၶီဝၶၼ်းလိုၼ်း တိုၼ်းႁဝ်းမီးတၢင်းၶေႃႈႁိူၼ်းၽိူၼ်မႂ်ႇ ပေႃးၽႅင်ႇမိူဝ်းၵဝ်း
တၢင်းႁဝ်းတၵ်းၽိတ်း လႆႈမိတ်းပိူင်လူင် မၼ်းပဵၼ်ၵၢၼ်လူႉၵၢၼ်ၶူင်ႁိူၼ်းယေး ႁူႉယူႇႁဝ်းမီးၶေႃင်းမေး
ၵိင်လမ် ၽိတ်းလမ်ၶၵ်ႉႁဝ်း ၵတိသိလ်ႉလႃႇႁူမ်းပဝ်းၵၢဝ်လ်ဝ် ၶႅႉၸတႃႉမၼ်းပဵၼ်ပိူင်ထဝ်ၽိတ်းပိူင်လွၵ်း
လႆး ပီၶၼ်ႇဝၶၼ်းငႆး လူဝ်ႇလႆႈၵၢၼ်ႇထတ်းထိၼ်~ ပုၼ်ႈတႃႇ သိတ်ႉလႃႇယႂ်ႇၵိုမ်း လႆႈလိုမ်းယွတ်ႇလႆႁူဝ်ႈ–
31
မၼ်းၵူဝ်ႈ ၶုၵ်းၵိူၵ်ႇလမ်လမ်ႉဝဝ်းမီႈ ၽႅၼ်ႇလႆႈပွင်လႆႈႁတ်း သၢၼ်ႈၵၢတ်းႁူႉတၵ်းဝႆႉတမ်လီႈ ၸတႃႉယဝ်ႉ။ ။

29* ပေႃးဝႃႈ လႆႈၵႂႃႇၵူတ်ႉလုၵ်ႈထုၵ်ႇမေႃပိူၼ်ႈၶႅၼ်ႉ လႆႈဝႃႈၽိတ်းၵႂႃႇမေႇသုတၢင်းၶွၵ်ႈ ပေႃးဝႃႈႁဝ်း လႆႈမီးလုၵ်ႈမေးယဝ်ႉ သမ်ႉၵၢၼ်ၵႂႃႇသွၵ်ႈတဝ်ႁႃထႅင်ႈၵေႃႉမႂ်ႇၶႅၼ်ႉ ပွင်ႇဝႃႈၽတ်းမ်ၶၼ်ႈပိူင်ၵႂႃႇမေႇသုတၢင်း ၶင်း ၵမ်ႈၽွင်ႈယင်းတၵ်းလွင်းလွင်းတဝ်ႁႃ ၵလ်လႃလဝ်းၶိင်း ၶေႃင်းယိင်းမိူင်းၵၢင် ၶမ်လူင်ၶမ်လၢင်ယိင်း

ၼေႃင်း တၢင်းၼိုင်ႈၵမ်ႉလႆႈသေၵေႃႈ ပေႃးတၵႈတမ်းဝၢင်းသေတဝ် တၵ်းတေထူပ်းၵဝ်သၵ်းၵူၼ်း တၵ်း တမ်တၵ်းလူၼ်း ႁူႉတၵ်းလႆႈလၢႆးၵိၼ်~ သၢင်ႈၸူင်းလိၼ်~ ၼေႃင်းလိုင်ႈၵလ်ႉလၢႉ– ပေႃးဝႃႈတၢင်းၶဝ်တၢင်း ၵုၼ်း ႁွမ်းပဝ်းယဝ်ႉသဝ်းႁူမ်ႈလွမ်းၵၼ် ႁူႉတၵ်းဝႃႈၽိတ်းတီႈၶုင်းၵၼ် သိၼ်ၶေႃႈထမ်ႉမႃႉ ယဝ်ႉ။–

30* ၼႆႉငတႃႉ ၽိူင်ႈၵေႃႈသၢင်ဝႃႈ လႆႈမိၼ်ႈႁဵတ်းၵူႈ ပိၼ်ၵၼ်ၵမ်ႉသႃႇငိၼ်းမူၼ်ႈ တူၼ်ႈႁူၼ်းတူၼ်ႈ ယေး လုၵ်ႈမေးလဝႈၵဝ်ႉ တၵ်းပိၼ်ၵုၵ်းၵဝ်ႉဝၼ်းမူဝ်ႈ လွင်ၵမ်ႉႁူဝ်ႈငလႈလေႃးၵမ်ႉပၢင်ႉ ၵဝ်ပိၼ်လမ် လၢင်ႉဝဝ်းသဝ်ႈ မၢင်ၵေႃႉၵမ်ႉၼွင်ႈၵိၼ်ၶဝ်ႈလူးႁွၼ်ႉ ၵမ်ႉၼွင်ႈလွမ်သွၼ်ႉတၢင်းသၢင်ႈ ၵမႉဝႃႈပုၼ်ႈပၢင်ႈၼေႃႈ ႁူၼ်းၽူၼ်ဝၢၼ်ႉ ပိုင်လၢၼ်ႉၵမ်ႉၵွၵ်ႉ ဝူၼ်ႉထွၵ်ႉတၢင်းၶႆႈ ၵမ်ႉလႆႈသၵ်းသမ်ႉ လွင်ထိတ်းမၶမ်ႉပေႃး ထၢၼ်ႈသုၵ်ႉယၢပ်ႉယုင်ႈ ၵမ်ႉမုင်ႈလိူင်းလိူင်ႈပၢင်ႉသႃႇ~ ၵမ်ႉၼွင်ႈၵူႈ~ ႁဵတ်းႁႂ်ႈသူၼ်ၼေႃး– တူလ်းၼေႃႈႁူၼ်း

ၶေႃႈယေႃး လုၵ်ႈမေးယုင်ႈထၢႆး လႃးပိူဝ်ႈၵမ်ႉထုၵ်ႉၵိူတ်းၸလႄႈႁၢဝ်း မဝ်းမႂ်ႈၼီၼိင်း ယိင်းၵေႃႈမိူၼ်ၶဵင်း လႂ်း
ၵေႃႈမိူၼ်ၶေႃင်း ၽႅဝ်လႆႈၽိတ်း ႁူႉတၵ်းလႂ်ႉမိတ်းပိူင်ႈသႂ်ၢတၢင်း မၼ်းယဝ်ႉ။ ။

31* လိူဝ်သမ်ႉမီးထိင်ႈ မုသႃႇ၊ဝႃႇ၊တႃႇ၊ မေႃၶေႃႇ၊ၵူၢမ်းပ်တ်ႉၵူၢမ်းလၢတ်ႈ ၵမ်ႉႁူႉတီႈမျၢတ်ႈတီႈသုင်တီႈ

တမ်ႇ လမ်ႇလွင်ၼွင်ႈဝႃႈ ပူၼ်ႉၵႃႈၵွၼ်းလူဝ်ႇ ထူဝ်ႇၶဝ်ႈၶဝ်ႈၵၢပ်ႇ မေႃမၢပ်ႇမေႃပ်တႃႉ သွတ်ႉသ်တ်ႉသွတ်ႇသေႇ
မၢင်ပွၵ်ႈၼူဝ်းၽေႇ သိုဝ်ႉယဝ်ႉပႂ်ႇၶေႇငိုၼ်းပိူၼ်ႈ လၢတ်ႈလိူၼ်ႈၵူၢမ်းလၢတ်ႇ ဝႉတႃႇဝူင်ႈၵၢတ်ႇတၢင်းၶေႃႈ ႁူႉဝႃႈ
မႃးမ်ႁ်ႇ လဝ်ႈသ်ႁ်ႇသေၵေႃႈၵမ်ႇႁူႉ လူႉၵဝ်ၼိူင်ႈၼူဝ်းၵူႈမ်ဝ်းယိုၼ်ႈသႂ်ႇ ပိူၼ်ႉၸတႃႉလွႆယွႆႇဝၼ်းၼွပ်ႈ ပေႃး
ႁွတ်ႈလႂ်ၢပူင်ႈဝၼ်းၵၢၼ်ႇ ၵိူင်ၵူႇတၢၼ်ႇတၢၼ်ႇ လဝ်ႈပိူၼ်ႈသမ်ႉၵူႇမႂ်ႈ ၼိုၼ်းပၢၵ်ႇဝႃႈပႂ်ႇလႂ်ႈပႂ်ႇလႂ်ႈ တီႈၶၼ်ႈ

ၶွင်ၶႃႈမိူဝ်းၸႆႉ~ ၽူႈလေႊႁႆႉ~ မႃးလၢၵ်ႇမႃးလူၼ် ၵူၼ်ၵေႈၵမ်ႉၵျၢၼ်ႉ, ယွၼ်းလွၼ်ႈယွၼ်းၵၢဝ် ၵဝ်ထၢၼ်ႈ
ပေႊၶီ တၢယိုၼ်ႈမိုၼ်း လွင်ႈငိုၼ်းၼႂ်ႇပေႊၵမ်ႉသၢင်ႉထုၵ်ႉ, တေလၢင်ႈယၢဝ်း လူဝ်ႈၶၢဝ်းၸႆႉပီၼိုင်ႈသွင်ပီ၊–

32* လၢင်ႉဝႃႈလိူဝ်းၼႆႉလၸႆႉ မုသႃႉဝႃႉတႃႉ ပၺ်ႉလႃႉၵိုင်းမၼ်းလိူဝ်ၼမ် လမ်ၵၢဝ်ၶူဝ်းမႃး လူၼ်ၵိူဝ်
တၵ်းလႃႈသေပၢၼ် မၼ်းၵွႆးမေၶၢၼ်သူပ်းၸၢမ်း မေလၢမ်းမေတၢဝ် ၵိၵ်ႈဝႃႈတူဝ်ၵဝ်တၵ်းတွၼ်း ၵူဝ်ၶွၼ်း
ငိုၵ်းငၵ်း ၵိၵ်ႈဝႃႈမၼ်းလၵ်းမၼ်းလိမ် ပိၼ်ၵူၼ်းလႂ်ၵိမ်တၢင်းလူင်း လႂ်ၵိူင်းၵႃၵိၼ် ၽိတ်းသိၼ်ၽိတ်းထမ်း
လေးလမ်းၶဝ်မိုင် ၵူၼ်းထိုင်ငဵၢး ဝႆးမႃးတၵ်းလႃႈတၢၸၼ် ပူၼ်ႈတၵ်းၶၼပၼ်မၼ်းၶၼ်း ပိုင်ၵၢၼ်လႆး
တိုၼ်းၵူႉၵမ်ႉသႃႉတၢင်းၶီ~ ၼီႈၵဝ်ႉ ပၢၼ်ၽဝ်ႇ ၸႆႉလႆၢလၢတ်ႈမႃး ၵူႉတၵ်းလႆႈလႃႈၵမ်ႉပိုင်ၵၢတ်ႈ ပိၼ်ပူဝ်ႈ
သူပ်းဝလီႉၵမ်ႉ ၶၢၼ်ၼပ်ႇတေႃႈလၢတ်ႈ– ပိၼ်ဝူတ်ႈၼၵ်း ပူၼ်ႈတၵ်းဝႆၢႉတမ်သၢတ်ႈ ၶတႇယဝ်ႇ၊ ၊

33* ပေးသမ်ႉၵမ်လႆႈ မုသႃႇဝႃႇတႃႇ ၵမ်ႇၵူႃႇလၼ်ၽိၼ်ႇ တၵ်းပၼ်ၵၢင်လွင်ႈလိူင်းပိူင်း တၵ်းႁိူင်းပၺ်လႃ
ဝႃႇလႃႁႃမ်းၶၵ်း သုတ်းပၵ်းၶၼ်သုင် ၵူၼ်းၽုင်တုင်းႁႃမ်း ၽွင်းယၢမ်းပၼ်ၵူၼ်း သိူဝ်းလူၼ်းလွင်ႈၽဝ်ၢ တၢင်း
လႆၢႁွမ်းငဝ်း ၵိူဝ်းၶဝ်းၵိင်မုၼ် မိူၼ်ၶုၼ်သၵ်းပႃး ၵူၼ်းမႃးလႆထွင် ၵွၼ်ပွင်ၵၢၼ်လူင် တၵ်းႁိူင်တၵ်းသိူဝ်း
35 လုမ်းလိူဝ်းၽုင်ၶမ် ႁွမ်းယမ်ဝၼ်းလင်း မီးၶိူင်းလွင်ႈတူဝ် သိူဝ်းၶူဝ်ဝၼ်းငၢႆး ပွင်သင်သၵ်းလႆး ပိူၼ်ႈတၵ်း
ဝႃးၶဝ်းလီ~ ၶမ်းဝၼ်းပီ~ သဝ်းမုၼ်းယူႇၵျူ– ႁိူၼ်းယေး ၸေးၵၢင်း သၢင်းလၢင်းလိုၼ်းၵတ်းယိုၼ်
လွတ်ႈၸေးၶိူၼ် ၵတ်းလိုၼ်းၵႃႇယေႃႇ ယဝ်ႉ။–

34* ပေးသမ်ႉၽိူင်ငလႈၵမ်လႆႈ သူႇၵျူႇမေႇရယ ၵမ်ႇၵဝ်ၶမ်ႉလမေးသႂ်ႇ တၵ်းပၼ် ၵုင်ႇယႂ်ႇၵုၼ်းၵုႈ
ၵမ်ႇပၼ်ၵူၼ်းမႈၵူၼ်းယွင်ႇ ၶၼ်ပွင်ႇပၺ်ႇလႃႇ ထမ်ႇမႃႇလိူင်းလိူင်ႈ ၶေႈၵမ်ႇၶိူင်ႈသူပ်းၵမ်ႇႁုတ်ႇ ႁွပ်ႈ

ႁမ်ႇႁူမ်ႇလုတ်ႇၵၼ်းပုင်ႈ ႁမ်ႇလႆႈသုၵ်ႉယုင်ႈသၵ်းသမ်ႇ သူပ်းႁမ်ႇၵမ်ႇလႄႈတႃႁမ်ႇမွႆႈ ႁႅဝ်ႇႁမ်ႇလွႆႈ လႄႈမိုဝ်းႁမ်ႇယွၼ်ႇ ၵႂႅင်းႁမ်ႇႁွၼ်ႇလႄႈႁႅၼ်ႁမ်ႇလူၺ်ႈ တူဝ်ႁမ်ႇမူၺ်ႈလႄႈရႂူဝ်ႁမ်ႇၵူၵ်ႇ ရႂူႁမ်ႇ ၼူၵ်ႇလႄႈတႃႁမ်ႇၸိူင်ႈ လွင်ႈႁမ်ႇငူဝ်ႈလႄႈလေးႁမ်ႇၺႃႇ ၵွပ်ႈပူဝ်ႈၵပ်းႁႃႇ ၵႂဝ်းလႆႈငူင်ႉၸေႃတ်ႇပူင်ႈ လွင်ႈ ၼူင်ႈႁမ်ႇတေႃႇ~ လဝ်ႈႁမ်ႇလႆႈသွႆႇ လေႃႇ~ တူၵ်းတူဝ်ႉထိုင်သူပ်း– ထူပ်းလွင်ႈလီငႃမ်း ပဵၼ်တီႈၸီလႄႈ ၵူၼ်းၸွမ်ႉၵၼ်ႁႃမ်း တႄႉယဝ်ႉ။ ။

35* ထင်ႇဝႃႈထိုဝ်းၼႆႉ ပေးဝႃႈရႂူႉယဝ်ႉ လီလႆႈထဝ်ႉထဝ်ႉၵႃင်းၸေႃတ်ႇ ယႃၼ်ယႃတ်ႇၶိင်းၵႂႃင်ႈ ယႃႇသႃင်ႈ ယႃႇသိုပ်ႇ ယႃႇလိုပ်ႇတႃင်းၶေႃး တေႃးၵႃးၸႂ်ႈၵေႃႈ ၼႂ်ႈလႆႈသဝ်းယူႇ ထႃႇၶူႇပွတ်းလိုင်ႈ သဝ်းၵႃႈလွႆႈၶိုင်ႈသေ ၵေႈသိူဝ်းသႃႇ ၵႂေးၵႃႇၵႃင်းၵႃတ်ႈ ႁမ်ႇသႃတ်ႈႁမ်ႇသေႇ ၵႃႇယေႇၵတ်းလိုၼ်ႈ ၶပ်ႉၼိုၼ်ႈၵႂႅင်းၸႅင်ႇ သီႇ

လႅင်ႇပႅတ်ႇပုႈ သီႇၶေုႈပႅတ်ႇၽိႃႇ လႆႃႇလၢႆႈရေုႈဂျူႉ ဂုႉသင်ရေုႈသုၼ်ႇ ၶၼ်ဂုၼ်ႇၶူဝ်းၽေုႈ မိုၼ်ႈဂုႈတွၼ်း
ဂွၼ်ႇ လီလွၼ်ႇလႆႃးဂူႈလိူဝ်ႉ ၵမ်ႇလႆႈႁှူဝ်ႉယူႇၵူၼ်ႈ လႆႈမူၼ်ႈသူဝ်းပျူႇ~ ရျူႇဝုႈရျူႇ~ ပဵၼ်ပူဝ်ႈဝၼ်း
လင်– ပွင်လွင်ႈသင်ရေုႈၵမ်ႇယႃပ, ၵမ်ႇလႆႈႁျႃပ်ႇၶဵင်းၶူဝ်ႉၶဵင်းတူဝ်– ႁျိတ်းလွင်ႈသင်ရေုႈသၢင်ႇထုၵ်ႇ
သူဝ်းမူၼ်ႈလူၼ်းၶူဝ်– မေးငလႈတင်းၽူဝ် ယဝ်ႉ။ ။

37

36* လင်ႇဝုႈသိၼ်ၶၼ်ႉ ယုႇပေဂမ်ၵဝ်ၵိတ်းၵွတ်း ပေုးဝုႈထိုင်မုးယၢမ်းဂွတ်းၵိၼ်းၽေႃၼ် မိုၼ်း ယၢၼ်သိၼ်ထမ်း ဝၢင်းတမ်းၵႆတူဝ် ၵမ်ႇႁှူႉလႆႃႁှူဝ်လေုးရေုး မၢင်ပွၵ်ႈၵိပ်းၵိၼ်ၽဵင်းလေုးႁှူင်ၵိင် မၢင်ပွၵ်ႈၼီ ၶိင်ဝၼ်းမိုၼ်း မၢင်ပွၵ်ႈဝၼ်းလိုၼ်း မိုၼ်းလီ သၢင်ႇသီသၢင်းၶျူး လင်ႇဝုႈလုၽေုး ၵလုၽေုး ၽြေုးရျေုး မုးလိမ်လၢင်ႈ ၽၢင်ၽၢင်ႁှူဝ်တေတၵ်းဂုး ပေုးဝုႈလုၽေုးႁျဝ်းမုး ထူပ်းလုးလီပၼ် ဂတ်းယၼ်သူဝ်းတွၼ်း ယၢမ်း

ၶွၼ်းယၢမ်းၵိၼ် တၢင်းမိၼ်သုတ်းဝႆး သဝ်းၽႅင်လင်ႁေႃမုင်းလႆး ပီလိုၼ်ဝၼ်းငႆး ၵမ်ႇလႆႈယၢပ်ႇထူပ်း
တူဝ်~ တိုဝ်ႉတၢမ်ႇ သႂ်ႇႁၢမ်ႇပွတ်ႇၶၢဝ်လိုၼ်ႈႁိူင်း သၢင်ႈမိူင်းတူင်ႇလႂ်ႇၵေႈသိူဝ်းမူၼ်ႈ– မီးတူၼ်ႈလႂ်သီၼ်ႈ
ၸေႃး မၶေးပၢင်ႇသႂ်ႇလိုၼ်ႈ– လုၽလေုၽမ်ႇ ပုတ်ႉထမ်ႇမွၵ်ႇႁေႃး သၽေးၵူႂ်ႇပိၼ်မိူဝ်ႈၽွင်းမိုၼ်ႈ ၶၼ်ႉ
ယဝ်ႉ။ ။

37* ပေႉဝႃႈၵလႃႇၽႄ ႁဝ်းတဝ်ႈယဝ်ႉ– ၵိၼ်ၶဝ်ႈသေၵေႈၵမ်ႇမီးၵိူဝ်မႂ်ႇ လႆႇလႆႇလၢင်လၢင် ၽိုၼ်မၢင်
ၶူဝ်းလႅင်း ယၵ်ႉယႅင်းၵၼ်လႂ်ႇ ႁူဝ်သႂ်ႇလိုၼ်းငိုၼ်း ဝၼ်းမိုၼ်းပီပၢၼ် တၢင်းၽေႃၼ်တူၵ်းမႄး ထူပ်းလႄးၵၼ်
မွင် ၽိူဝ်တွင်မုင်းႁိူၼ်း မိူဝ်းတိူၼ်းသၢႆလႄ ၽႂ်ႈႁိူဝ်လွမ်ႁုမိင်းႁဝ်း ၶုင်းမဝ်းမီၶႅင် သဝ်းၽႅင်ႁိူၼ်းယွၵ်း
ႁူၼ်းပွၵ်းလမ်လိၼ် ႁုၵိၼ်လွမ်းဝၼ်း တိုၼ်းၽၼ်းလိဝ်ၶူင် လၼ်ဝူင်ပၵ်းမိတ်း ႁိုဝ်လၢင်ႈပွင်သင်သၵ်း

ၵိတ်း ငိၼ်းၽိတ်းႁႃႈၶၼ်ႈသိၼ်ႈလေႃးတူဝ်~ ပိူၼ်ႈယင်းႁူဝ်~ ၸဝ်းႁွတ်ႈသူႇငူၺ်ႇ– ၶိူၼ်းပိူၼ်ႈငေႇၸႃႇ– လွမ်
လူဝ်ၼ်းၶိုၼ်း ၸၢမ်းငိုၼ်း ပုၼ်ႈတၵ်းဝႃႈၸွၵ်းၸႃ သႂ်ႇတၢင်းၶႂ် တိုၼ်းဝႃႈၵမ်ႇသႃႇ ယဝ်ႉ။–

38* ၶၼ်ႈႁႃႈလေႃးႁထမ်ႇမတႃႇ ပုၼ်ႈတႃႇသႂၼ်ယိူင်ႈ လႂ်းၵၢၼ်ငိူင်ႉပိူင်ႈမီးယူႇ ယႃႇပေႁိုတ်းပိုတ်းႁၢၼ် လူႇတၢၼ်းထၢပ်ႈ ယႃႇပေယူႇႁၢပ်ႈႁူၼ်းပႃႇၶျႇၶမ်ႇ ၵမ်ႇတမ်ႇလူင်းတႅၼ်ႈ ဝႆႉၼႄႈပိၼ်ႇငေႈတၵ်းပိၼ်ၵေႇၵေႇ လႃးမိူဝ်ႈႁၢမ်ႇငေႇၸဝ်းတဝ်ႈ ပူၼ်ႉၶဝ်ႈလွင်ႇပွင်ႇ ယႃႇယွင်ႇလူးမိူၵ်ႈ ယႃႇႁိုၵ်ႈႁူၼ်းမူႇ ယႃႇသူႇႁၼ်းပုင်ႈ လူဝ်ႇ မုင်ႈၸႃႈၽႅဝ်ႇ ႁပ်းႁႂ်ႇႁၢၼ်မျၢတ်ႈ ယႃႇႁၢတ်ႈသိၼ်ၸႃႈသိၼ်ပိုတ်ႇ ပိုင်းမိုတ်ႇဝႆႉလွမ်ႇၸၢင်ႈ ထင်ႇထၢင်ႈၶိုၼ်းလႆႈ ပၢင်ႇငူႇ~ ၶေႃႈထမ်ႇမႃႇ~ ၶုၵ်းပူၼ်ႉၶၼ်ႈဝၼ်း– ၽၼ်းႁုသူဝ်ႇႁၢမ်ႇ ႁၢၼ်ယိုၼ်ႈလွင်းတၢၼ်း– ၵလႃႇၽမ်ႇ

တူၵ်းတိူဝ်ႉၶႅၼ်ၵေႃႈ ၶိူဝ်လႆႈမီးလွင်ႈၶိူင်ၶေႃၶၢၼ်း ပဵၼ်ပိူဝ်ႈႁဝ်းဝႆႉလွႆသဵၼ်ႈလေႃး မၶေႃးလိူၶၢၼ်ႈသႂ်ႇသၢၼ်း ၶၶၼ်ႉယဝ်ႉ။ ။

39* ၵမ်ႈၽွင်ႈပႃႇလိူဝ်ၽေႃၶၼ်ယဝ်ႉသမ်ႉႁႂ်ႈ ၶေႃႈၽိူဝ်ႉတၢင်ႁၢင်, ယွင်ႇယွင်ႇမိူၵ်ႈမိူၵ်ႈ ၵူၼ်းထိူၵ်ႈၵပေႃး, ၶႃ ၵေႇသုတ်းတီႈ ၵမ်ႇမီးဝႃႈပီႈဝႃႈၶွင်ႉ ပေႃးလႆႈသႂ်ႇတွင်ႉၵွႆးသွၼ်ႇ, ၵမ်ႇယွၼ်ႇႁႂ်ပိူၼ်ႈ ၵမ်ႇႁူႉလွင်ႈငိူၼ်ႈ လႆးထုၵ်ႇ, ၵမ်ႇၼႆ်ႈႁႂ်ၽုၵ်ႇ,ၶေႃးႁႆႈ ပေႃးဝႃႈၼႆ်ႈလႆႈတၢဝ်းသူၵ်ႇ, ၵမ်ႇတူၵ်ႇငၢမ်းတွင်ႈ ၵူႈလွင်ႈမၢၵ်ႇၽိၵ်ႉၽၵ်း ဝဝ်ႇ, ၵႃႈလူဝ်ႇမၶၼ်းလၢၵ်ႈ ႁႂ်လိၵ်ႉၵၢႈသၢၵ်ႈဝၶၼ်းၶူပ်ႇ, တူပ်ႇငူႇလေးသိၵ်ႈ ၵမ်ႇဝိၵ်ႈၵမ်ႇပၢၵ်ႇ, တမၢၵ်ႇ, မိူၼ်းလိူမ်ႈ ၶၵ်ႈၵိူမ်ႈၵိမ်းလွၵ်ႉၵိမ်းလိၵ်ႇ, မေႃတိၵ်ႇၶူဝ်းပႆႈ ၵူႈယဝ်ႉၵမ်ႇသႆႈၵမ်ႇသွၼ်ႇ, ၵမ်ႇၽွၼ်ႇ, တၢင်းလွင်ႈႁႂ်ႈလိူတ်ႇႁၢဝ်ႈ မေႃၵ်ဝ်ႇလေးၵူႈလွၵ်ႉတူင်ႇလၢဝ်ႈ ၶၼ်းဝၢၶၼ်ႈၵႃႇမႃႇ~ ႁွင်ႈၵေႇႁႃႇ~ ၶိူဝ်တွၼ်ႉ

သဝ်းၶိူင် ၼိုင်လၵ်ႉတၢင်းတွင်ႈတၢင်းၶိူဝ်– ၼၢဝ်းၵုႈၵေုႈၵမ်ႉလွင်ႈ ဝႆႉၶႂ်ႈၵၢင်ၼမ်ႈမေုးၵၼ်ႉ– ၵွႆႈတမ်းယွၼ်ႉ ၵၢင်
ၼမ်ႈၼိုၼ်း ၺၢင်ႈတိုၼ်းၶွင်ႈငၢႆး ၵၢႆႈလၢႆးသိူဝ် ယဝ်ႉ၊–

40* ယုႉၺ်တ်းပိူင်ၶၼ်ၶၼ်လုးလုးတုႉ– ဝၼ်းၵုးၶွင်ပီ ပွင်ၺုတၢင်းလီတၢင်းၵိူဝ်း ၸေၢၼ်ၵေုႈယုႉၶွင်ႈငိၼ်းၼီ
41 လီၵေုႈယုႉၶွင်ႈငိၼ်းသိူဝ်း တီႈၵၢၼ်ၺဝ်းၵိူဝ်းမီးသၼ် ၵမ်ႉတၢပ်ႈငိၼ်းၵွင်ၶုင်းမဝ်း ၵူၼ်းၸေၢၼ်ၵၢၼ်ဝုႈၶေႉ
ၵမ်ႉလွင်ႈမီးၺဝ်းၵူၼ်းလီဝ် ၺူင်ၵိၼ်ၸေၵ်းၼ်ဝ်တိူင်းမၼ်း ၼၼ်းၼၼ်းလၢင်လၢင် ၵၢင်ၼၢင်ၶွႆးငူး ၵွပ်ႈပိူဝ်ႈၺဝ်း
သူးပၢၼ်ၵွၼ် ၵွပ်ႈပိူဝ်ႈၺဝ်းမွၼ်လၢင်းတိုၼ်း မီးငိုၼ်းသေၵေုႈတၵ်းယၢၼ် ၵူၼ်းၸေၢၼ်သေၵေုႈတၵ်းဝႆး
ယိင်းလႆးမူၼ်ၵၼ် ပေၵၢၼ်ငိၼ်းၶၼ်် ၸွင်ၵမ်ႉၺူင်သၼ်် ၵိၼ်ၵ်င်ၼမ်းလေုး ငိုၼ်းပေုးပိၼ်ၵိုင် ပေုးထိုင်

ဝၼ်းမုး တၵ်းယၢၼ်လွႆးၵုး ၵမ်ႉလႆႈၵူၺ်ႉပေုးမၢၵ်ႉမီမူၼ်~ ဝၢင်ႈထူၼ်ႉ ၸူၼ်ၵူၼ်ႉပုႉသၵ်း ႁူႉတၵ်းၵူၺ်ႉၵွႆးၵေုႉ
လီဝ်ၼိုင်ႈ– ၵုတ်းယိုင်ႈတၢင်းၸၢႆႉလင်ၶွင်ႈ ၵုတ်းယူႉၵၢင်ဝၢင်ႈႁူၼ်းႁွင်ႈ ၵူလ်းယဝ်ႉ။ ။

41* ထင်ႉဝုႈၵူၼ်းၶၼ်ႉ ၵမ်ႈၸွင်ႈပိၼ်ၶဝ်ႉလုႉၶဝ်ၵူၼ်းၵမ်ႉႁူႉၵၢမ်ႉ ၵူၼ်းၵမ်ႉယုမ်ႉၵၢမ်ႉ ၵၼ်ၶၼ်ႉပေုး
ႁိုတ်းတၵ်းလႆႈၵူၺ်ႉၶၢမ်ႉ ၵၢၼ်ထုႉၶၼ်ႉငတႉ ပေုးႁိုတ်းမိၼ်ႈယဝ်ႉတၵးလႆႈၵူၺ်ႉထၢမ်ႉ ၵၼ်ဝုႈထူဝ်းၶၼ်ၶႉ
ယုမ်ႉၵေုႈၵမ်ႉယုမ်ႉ ယမ်ၵေုႈၵမ်ႉယမ် လမ်တိုဝ်လမ်တု ႁိုတ်းႁုဝၼ်းမိုၼ်း တၵ်းတိုၼ်းႁူဝ်ယီၼ် ၼိုင်ႈ
ပီၼ်သင်ၵေုႈ တေုႈႁူင်ႈမၼ်းပီၼ် ၵၢၼ်ၶိၼ်ႁူဝ်ၵူဝ်လုးလုး ၵူဝ်ၵမ်ႉလႆႈလုးပူင်လီဝ တုၶိဝ်ၵူၢမ်းထၼ်း
သိင်ၶူဝ်မေုးပၼ်း မိင်းမၼ်းၵႆႈၵူၼ်းလူဝ်~ ႁွင်ႉၶေၢၼ်းၵူဝ်~ ဝၼ်းထူဝ်ႈၶူပ်ႉယူႉ– ပူႉပေုႈၵမ်ႉလွမ်ႉ–
မၼ်းၵူလ်း တူလ်းႁၼ်ၶမ်းငိုၼ်း ဝၼ်းမိုၼ်းပုၼ်ႈတၵ်းလီင်ႉႁိုဝ်းထွၵ်ႈ– ႁူဝ်ႁၼ်တင်းလီတၢင်းငၢမ်း ဝၼ်း

ယၢမ်း ဝုႈမၼ်းလိုၼ်ႈသုၵ်းသႂ်ႇ ၵူႈတၢင်းလႂ်ႇ ၵူၢမ်းပိူၼ်ႈၵမ်ႉထွမ်ႉ ယဝ်ႉ။–

42* လႄႉၵၼ်ၽူႈမီးပၼ်ႇလၢႆႉၶဝ်လဝ်ႈ ပိူၼ်ႈတဝ်ႈၶျေႈၵူႈ ထမ်ႉမႄႉတၢင်းသိၼ်ႈ ၵဝ်ၵႝတ်းလွင်ႈ လိၼ်ႈမၼ်းယူႉ ၵမ်ႉသူႉၵူၢမ်းၶေႃႈ ၵမ်ႉလေႃႈၵူၢမ်းပွင်ႉ ပေႃးပိူၼ်ႈလၢတ်ႈဝူႈၽိူဝ်ႉၸွင်ႉလိုၼ်ႈသၢၼ်း မၼ်း
43 သမ်ႉ ပၢၵ်ႉဝူႈၶႄႈလၢၼ်ႈလွင်ႈၶႄႉ ၵႃႉၵႃႉၵူၼ်းမိူၵ်ႈ ၽူႈတိူၵ်ႈၵူၼ်းယွင်ႉ ၵမ်ႉပွင်ႉၵမ်ႉလိၼ်း လၢတ်ႈၵႝၼ်း တွၵ်ႈသႂ်ႉ သိၼ်ယႂ်ႉသုတ်းတီႈ ဝူႈဝီႈၵူၢမ်းပၢၵ်ႉ တႃႇမၢၵ်ႉၽၼ်ပ်ႉမိုၼ်း ၵျၢင်ႈတိုၼ်ႈၵတ်ႉၼ်ၼ် ၵႝတ်းၵျၢင်ႈမ်ၼ်း ၵႝၼ်ႉ ၵူၼ်းလႄႉၶဵႉၵမ်ႉၶေႃႈ လုၵ်ႈပေႃႈထိုၼ်ႉယွမ်ႉ~ ဝူႈၵမ်ႉလွမ်ႉ~ ၵူဝ်ပိူၼ်ႈသၵ်းၵိတ်း ၽိတ်းလိူဝ်ႉ ၵိူဝ်ၵွၼ်ႈမၼ်းၽိတ်း ၵိတ်းၶိုင်ႈၵမ်ႉလူဝ်ႉသွၼ်ၵျၢင်ႈၼိင်းမၼ်း ၵူၼ်းလိူဝ်ႉၽၶေၼ်းၵူႈၶၼ်ယွမ်း မေၶႆႈလွမ်း မုၵ်ႉၵၢင်ၽေႃၼ်း– ၵူၼ်းလိူတ်ႈၶမ်ငၢၼ်း ပိၼ်ၵၢႆႈသူပ်းယၢၼ်း ငတႉယဝ်ႉ။ ။

43* လင်ႇဝုႈၵူၼ်းမိဝ်းလုႉၼႆႉ ပိၼ်ဝိႉၵူၼ်းၵမ်ႇမီးလၢၼ်ႇပလ်ႇလုႇ ၵမႇမေႃသွၼ်ႇတုႇတၢင်းလွႆႈ
ဝိႉၸွႆႈယူႇလႆၢယူႇလွၵ်ႇ ၵမ်ႈၽွင်ႈၸူဝ်ၸွၵ်ႇမူလ်းၵဝ်ႈ ထဝ်ႈယဝ်ႉၵမ်ႇလၢၼ်ႇ ၵမ်ႇၵၢၼ်ႇၵမ်ႇၶပေႉ ၵမ်ႇ
ၶပ်ႉၵမ်ႇလိၼ်ႇ မေႃၵ်ၼ်ႇတၢင်းၶေႈ ပေႊပူၼ်ႈလၢတ်ႈလွင်ႈသိၼ်ၸုႈ မၼ်းဝုႈသိၼ်ပိတ်ႇ မေႃၵိတ်ႇၵၢမ်း
44 ပူၼ်ႈ မေႃလိူၼ်ႈၵၢမ်းတွပ်ႇ မေႃသွပ်ႇမေႃသွၼ်ႈ မေႃယွၼ်ႈၵၢမ်းပဝ်ႇ ၵၢမ်းၵၼ်ၶဝ်ႈလဝ်ႇၶဝ်ႈၸွင်ႈ ၵၢမ်း
ၵမ်ႇလႆႈလွင်ႈမေႊၵုပ်ႇ သူပ်းလုပ်ႇမေႊလတ်ႉလတ်ႉ ၵွႆးၼိၼ်ႇၵတ်ႉၽႆ၊ႇၶေႈ ပူၼ်ႈၵုပ်ႇလွင်ႈထမ်ႇမၵုင်ႇၵုႈ
မၼ်းသမ်ႉလတ်းလွမ်ႇ~ သူဝ်ႈမၢၵ်ႇတွမ်ႇ~ ၸူဝ်တွၼ်ႉလူတ်းပၼ်– ၸၼ်ၶေႈၵူၵ်းၶူၼ်– ၵူၼ်းယူႇလမ်ႇ
ပူႇလၼ်ႉပုႈတွၼ်ႈ လင်ႇၸွႆႈမီးလွတ်ႇ လၢတ်ႈသေႇသွတ်ႇ ၵၢမ်းၶၼ်ႈပၼ်းၵူၼ် ယဝ်ႉ၊–
44* ၵမ်ႈၽွင်ႈသေၵေႈ ၵမ်ႇၸူႉၵုင်ႇၵုၼ်းမုၼ်ငဝ်းၽြေးတြုးသင်ႇၶုႇ ပေႈငမႈသြုႇမုၼ်ၶမ် ၸူဝ်ယမ်

ႁွမ်းဝၢင်း ႁွပ်ႈပိူဝ်ႈၵမ်ႉႁူႉလႆႈတၢင်းပိူင်ပဵၼ် ပုၼ်ႈတၵ်းလီယဵၼ်ႁင်းႁဝ်း ပေႃးယင်းၸွမ်းပဝ်းပူလႃ ၸွၼ်းၵု
သလႃမၼ်းၵိုၼ်း ဝၼ်းၶိုၼ်းၼႂ်ပီ ၵၢၼ်ၶီတၵ်းယၢၼ် ၵၢၼ်ၸေၢၼ်တၵ်းဝႆး ၵၢၼ်လႆးတင်းယိင်း ယၢမ်းၵိင်း
ပၢၼ်လႂ် တၵ်းသႂ်လဵင်းပိူင်း တၵ်းႁိူင်းလီလူ မီးၵူမီးၸုင်း ၼႆးလုင်းလႆႈႁေႃ မီးႁေႃမီးႁိူၼ်း ဝၼ်းလိူၼ်းလႆႈ
45 လၢမ်ႉႁေူႉၼေႃးသူၼ်~ လိုၼ်ႈသႃႉ ပုၼ်ႈတႃႉ ႁုၼ်မုၼ်ႁႃႈပႃး ႁူႉမႃးၼင်ႉပိူင်ယိူင်ႈတဵၼ်းတႆႈ– ၸွၼ်းလႆႈ
ဝၢၼ်းၸွပ်ႉတူၼ်ႁႃႈပႃးလဝ်ႈ ႁူၼ်းထဝ်ႈမီးႁုင်ႉၼိူဝ်တီႈလၢင်းလုၵ်ႈ ငမ်းသုၵ်ႈလႂ်သုၵ်ႈလေႃး မၼေႃးႁွပ်ႉသႃ
ယွင်ႈ လႆႈလွင်ႈၵိၼ်လွင်ႈၶွၼ်း ႁႂ်ႈၵဝ်ပုၼ်ႈၸွၼ်း မဵင်ႉပၼ်ႁႂ်ႈၶိုတ်းမိူဝ်ႈ– မၼ်းလၢင်ႉတေလုၵ်ႉလဵင်း
ပၢင်ႉသႂ်ႁိူဝ်ႈ ၼႆႉယဝ်ႉ။ ။

45* ၵမ်ႉၸွင်ႈၵမ်ႉမီးၶပ်ႉယမ်ပေႃးငမ်ႈ[သ]ႃႉ ၵႃႉၵႃႉတဵမ်တူဝ် ၵဝ်ၸူဝ်လႆႈႁူၼ်း သူပ်းလူၼ်းလႂ်ၶမ်

ထၢမ်တမ်တႅင်းတေႃး ႁိူဝ်ယေႃးႁိူဝ်သႃ ပေႃႈၼမႈထၢမ်ႁႃ မခ်းယင်းပွင်လၢဂႂၢမ်းႁႅဂ်း ႁိူတ်းထႅဂ်းပခ်ခဝ် ပေႃႈ
ၼမႈပေႃးလႆႈခီငဝ်ဝခ်းလႅင်း ပေႃႈၼမႈဂခ်ႉႁဂ်ႉဂခ်ႉပႅင်းလမ်လႂ်ႈ ႁႃပခ်ၽိုခ်မႂ်ႈခူဝ်းတိုဝ်း လႅမ်မိုဝ်းတင်း
တိခ် ႁႃပခ်တၢင်းဂိခ်တၢင်းခွခ်း ႁပ်ႉကာဝ်ပုခ်ႈၸွခ်းလုမ်းလုမ်း ကာမ်ႇလႆႈဂုမ်းငုမ်းလမ်မီ ဂႅပ်းသီဂႅပ်း
46 ထူဝ်းၸႅဂ်းမႅဝ်းကာခ်ဝၢခ် လိူခ်ပၢခ်ဝခ်းခိုခ်း ဂူဝ်ကာခ်လၢင်းတိုခ်း လႆႈယမ်းခမ်ႉယမ်းၸူခ်~ ႁႆႈ
ခေႃးသူခ်~ တိုခ်ႈဝႃႈကာမ်ႇလႂ်ႉဂႂႃႇတီႇ– ယင်းကွခ်သဝ်းသိူဝ်း မိူဝ်းထိုင်ပွႆးလၢမ်း ၸွင်းယၢမ်းမိူဝ်ႈယင်းလႅဂ်ႉ
ယင်းလႅင် ကုမ်ႈလေးၸႅင် ကူတ်းဂခ်ႈခခ်ႇထီႇ ယဝ်ႉ။–
46* ပေႃႈၼမႈၼတႃႉ လႅင်ႉလႅမ်မိူဝ်ႈလႅဂ်ႉႁၢခ်ႉႁွတ်ႈပေႃးယႂ်ႇ သႂ်ႇသႂ်ႇကာမ်ႇမီးႁူႉဂုင်ႇကိတ်းလူပေႃႈၼမႈ
ကာမ်ႇမီးယႅခ်ႇၼငႈႁွမ်းသူႇ ပေႃႈၼမႈထဝ်ႈဂႂႃႇ ပၢခ်ပူႇခႆးယႃႈ ပိူဝ်ႈဂႃႈလူဝ်ႇလႆႈပႂ်ႉဂိခ်လုဂ်ႈကွခ်ႇ လွမ်

သွၼ်ႇတၢင်းၼိုင်ႈ လုၵ်ႈသမ်ႉတိုင်ႈလိုင်ႈၵမ်ႇတူလ်းၵမ်ႇဝႆႇ၊ ၵမ်ႇၵႆႇ၊ၽွၼ်းပၢင်ႈ လေႇလၢင်ႈပွင်ႉပွင်ႉလႄႇ
လႄႇ မၢင်ထႄႇၶိူတ်းထႄႉ ဝႃႈလႄႉၵႂၢမ်းၵွၵ်ႇ ဝႃႈတွၵ်ႇတဵင်းယဝ်ႈ ၽူႈထဝ်ႈၵိမ်ႇၼၼ်ႇ လၼ်တၼ်ႇၼူဝ်းၸမ်ႈ
ၼူဝ်းပေႈ မၢင်ၵေႃႉလိူပ်ႈၵျေႈၵၢင်းၽေႃတ်ႇ ၶိူတ်းလၢတ်ႇႁွင်ႉပၢၵ်ႇလႆႈ ၵမ်ႇၼႃႈတူလ်းႁွင်ႈၽူလ်းတီႈထႄႇၶီႇ~
47 ၶေႈဝႄႇလီႇ~ ၶၢင်းပွင်ႉၼၵ်ႈမိုၼ်း တိုၼ်းဝႃႈၵမ်ႇလူဝ်ႇၵူၼ်းထဝ်ႈမိၼ်သႃး– မၢင်ၵေႃႉယင်းဝႃႈၼၼ်မႃး ၶိူဝ်ၶူႉ
လၵ်းလွင်ႈၵူၼ်း ပေႈလေႃးၼမ်ႈသွင်ပႃး သင်ယဝ်ႉ။ ။

47* လင်ႇဝႃႈၵိုင်ႇၵူၼ်းပေႈလေႃးၼမ်ႈၼႄႉ မၼ်းၵမ်ႇငႃႈငႃႈၼႄ– လီၵ်ႉၵိၵ်ႇယႂ်ႇၼုၼ်ၵျႈၼေႃင်းၵျႈတင်း
သိင်ႈၵိူဝ်– လဝ်ႉၼင်ႇၵၼ်ဝႃႈၼမ်းၼေႈ တီႈၼိူဝ်ပေႈၼမ်ႈႁဝ်းၼၼ်ႉ ယႄႇပေၼူတ်ႈၽၼ်ႉၵျ်တ်ႈၵူႄႇ ပူတ်ႈ
မၼ်းယႂ်ႇၼႄႇတွၼ်းထူၼ်ႈ ၵူဝ်လႆႈလူၼ်ႈလူၼ်ႈလူင်းသူႇ ၵူဝ်ႁွတ်ႈထႄႇၼူႇမိူင်းတ်ႈ ၵမ်ႇလွႆႈတီႈပူၼ်ႈ

ၸိတ်းၸႅၵ်ႇ၊ ၵၢမ်ႇလီလတ်ႉတႅၵ်ႇဝၼ်းၶမ်ႈ ၵူႈတီႈပေႃႈငမ်းႁၵ်းၶၼ်ႉ ယႃႇၶမ်ႈယႃႇတၢၼ်ႇ၊ ယႃႇသၢၼ်ႇ၊ ၵူၢမ်းပွင်ႉ ယႃႇႁွင်ႉၶိုတ်းသူႇ၊ လူဝ်ႇၸႂ်ႇၵွမ်းပိုင်ႈ တီႈၶိုင်ႈလူဝ်ႇလိၵ်ႉၶဝ်ႈၸႄးၵေႃႇလႃႇ၊ လူဝ်ႇၵူႇတူၺ်း ယိုၼ်ႈ ၶဝ်ႈလိုၼ်ႈၸႄးဝၢၼ်ႇ၊ လႆၢတၢၼ်ႇလၢင်းလုၵ်ႈ လူဝ်ႇသုၵ်ႈလူဝ်ႇသႂၢ်ႇ၊ လူဝ်ႇဝႆႉတူၺ်းၸွင်ႈ လူဝ်ႇယွင်ႈ

48 လူဝ်ႇႁွပ်ႇ၊ လင်ႇလွႆႈလႆႊတွပ်ႇၵုၼ်းၵုၶေႃင်ႇပူၼ်ႈ လင်ႇလိူၼ်ႈပိူင်လွင်ႈၶပ်းတီႇ~ ၶဝ်ႈၸႄးမီႇ~ ၶတ်းသၢင်ႈ ႁၢၼ်းပၼ် ၸွၼ်းပုၼ်ႈတၵ်းႁၢၼ် ယဝ်ႉ။–

48* လင်ႇဝႃႈပေႃႈငမ်းႁဝ်းၶႅဝ်ႉၵုင်ႇယႂ်ႇ၊ လူဝ်ႇၸႂ်ႇပွင်ၶိုင် ပေႃးထိုင်ပၢၼ်ၶဝ်သုတ်းဝၢင်း ၶၢဝ်းတၢင်းၶၼ်ႈပီ ပေႃးႁဝ်းႁၢတ်းလီပၼ်ၶဝ် ၵၢမ်ႇလႆႈသဝ်းငဝ်ဝၼ်းမိုၼ်း ပေႃးႁဝ်းႁူပိုၼ်း တၵ်းတိုၼ်းမူၼ်လွႆႉ ႁၢတ်းၵၢၼ် ၵၢၼ်လွႆႉမၼ်းၸွႆး ၵၢမ်ႇတၢပ်ႈမွင်းတွႆးၶီၼ်င် ၵူႈပိၼ်ပိူင်သၢင်ငိုၼ်းၶမ်း တၵ်းတမ်းလႆထွင် ၵွပ်ႈပိူဝ်ႈႁဝ်းပွင်

ယေႈၵုၼ်း ၵမ်ႉလႆႈတူၵ်းလုၼ်းတၵ်းလင် ၸဝ်းၸႅတ်းၵၢၼ်သင်လိူဝ်းတူဝ်း လိမ်ၵၢၼ်မႄႉပူဝ်းလေႈၸိူၢး
ဝၼ်းငၢႆးလိူဝ်းၵုၼ်းပိူၼ်ၽိုင် ၵမ်ႉလႆႈငူႉလၢၵ်ႈလၼ်လုင်မႃးႁူၼ်း ပေႈထိုင်ဝၼ်းလူၼ်း ႁွတ်ႈသူႉပွင်ႉဝႆး
ၶၼ်~ တီႈယူႉ ထုႉၶူႉ မူႉၵုၼ်း ႁူႉတုၼ်းဝႈၵမ်ႉငုႉၸုၵေႈမႃးၶွၵ်ႈ– တၵ်းပွၵ်ႈၶၼ်းၽႆၢႉၸုႁွင်ႈႁူၼ်း
သၢင်ႈ– ၽွၼ်းပၢင်ႈၸဝ်း ဝႆႈငဝ်းၵုင်ႉမုၼ်ပေႈလေႈၼမႈ– မၼ်းလၼ်ႉလီဝ်ႉၵူႈၽႆၢႉၵူႈၼၵႈ ၼတႉယဝ်ႉ၊ ၊

49

49* လိူဝ်သမ်ႉၵုင်ႉၽြေးတြႃးသင်ႉၶႃႉ ၼႆႉၵေႈၵုင်ႉယိုင်ႈၼၼ်ၼ်ႉၼေႉလိူဝ်ၼမ် လူဝ်ႉႁူႉလႆးယမ်လႆးဝၢၼ်း
ၽြေးပိူၼ်လဝ်ႈၸဝ်းၼႆႉ ႁွပ်ႈပိူဝ်ႈသင်ၼလႈယိူင်းၵၢၼ်းၽုတ်းမႃးၼိူဝ်ၵုၼ် ပုႉလိၸေႃးဝုႈ ၸုတ်ၻေႃ လေႃၵေ
သမုပ်ပၼ်ၼေႃ ၵိတႃယ သပ်ပပၢၼိစၼံ ႁွပ်ႈပိူဝ်ႈတုႉၶူင်ႈပိူၼ်မုၼ် လိူဝ်းၶဝ်ၽီသၢင်သတ်းၵူၼ်း ၶူင်ႈလႆႈသိူဝ်း
လူၼ်းဝၼ်းၼင်ႇ ပုၼ်ႈတုႉၶူင်ႈလွတ်ႈၵၢင်းသေလွၵ်းၵၼ်ၶၢၼ်လႅင်ႇဝၼ်းၶိုၼ်း ၵမ်ႉၶူင်ႈယၢဝ်းယိုၼ်းၶမ်ၵုင် ၶူင်ႈ

လႆႈပဵၼ်ၸူႈႁႄႉၵၼ်လၼ်လုင်ယိင်းလၢႆး မိူင်းၶဝ်ငရိုးပေႁ်ႃ ၶူင်ႈလႆႈႁၼ်သၢတၢင်းထမ်း ထေႃးလမ်းသႂ်သီ လဝ်ႈလင်ႇၶတ်းသၢင်ႈႁၢၼ်လီလဵဝ်းတၼ်း ၵမ်ႇဝူႈၶိုၼ်းဝၼ်းပီပၢၼ် ၶတ်းသၢင်ႈႁဵတ်းႁၢၼ်ပေႃးပဵၼ်ၿႄး ႁွပ်ႈပိူဝ်ႈလိူဝ်းၵၼ်ႁဝ်းႁႃး တိုၵ်ႉယင်းမိူၵ်ႈလိူင်းတၼ်~ လဝ်ႈလႅင်းႁၼ်~ ၼေးလူၵ်ႈႁမ်ႇၸႄႇ– ၸွင်းၶၢဝ်း ဝၼ်းယၢဝ်း လဝ်ႈၶတ်းသၢင်ႈႁဵၼ်းၶိုင် လူဝ်ႈၶၢဝ်းႁိူင် ယၢဝ်းယိုတ်ႈၼၼ်ၼႇၼႄႇ ပုၼ်ႈတႃႇသတ်ႉတဝႃႇယဝ်ႉ။–

50

50* ၿႄးပဵၼ်လဝ်ႈမီးလွၵ်ႈႁၵ်ႉႁဵင်း ပဵင်းသႂ်ႇၼိဝ်သတ်ႉတဝႃႇ ၼမ်ၼႄႇတၢၼ်ႇၼႆႉသေႁေႈ တေႃႈႁႃႈမၢင် ႁႄႉမၢင်ၸူႈ ၵမ်ႇသူႈပူၼ်ႉၶုၵ်းလွႆးလႆႈ ၼွႆႈဝႆႈႁေႃႈဝႆႈ ၵမ်ႇၼွႆႈဝႆႈသေႁေႈၵမ်ႇဝႆႈ တီႈၼႆႈသေႁေႈ တေႃႈႁႃႈ မီးၼမ်ၼႄႇၼၼ်ၼႇ ႁႃႈလိူင်ႈလိၼ်ၸဵၼ်ၼႇၵူၼ်းသၢင်ႈ မၢင်ႁႄႉၵမ်ႇလၢင်ႈယုၵ်ႉယိုဝ်းမိုဝ်းၼွပ်ႇ ၵမ်ႇႁွပ်ႇ ၵမ်ႇယွင်ႈ ၵမ်ႇမီးႁူႉလွင်ႈႁၼ်ၸႅႆ ၵမ်ႇမီးဝိၼ်ႇဝႆႇတူလၵ်းလဝ်ႈ ၵမ်ႇႁူႉၵုင်ႇႁဝ်ႈငဝ်းယွႆႇ ၵမ်ႇၸွႆႇလႅင်း

လိူင်ႈ ၼူပ်ႉပိူင်ႈဝၼ်းတေႃႇ ၵမ်ႉၵေႃႇတၢၼ်းထၢပ်ႈ ၵမ်ႉမီးပူၼ်ႉလၢပ်ႈတၢင်းလူႇ ယင်းယူႇပူၼ်ႉၵူႈပိူတ်ႈ ၵမ်ႉလိူတ်ႈတၢင်းသိူၼ်ႈလူဝ်ႉၵူႈ~ တႃႇၶသီႉလၸေႃႉဝၶေႃႉ~ ယင်းပိူင်ႈၵႆၵႃး ၼိူဝ်းၸြေးလွင်ႈပိူင်ထုင်း ၵိူဝ တွၼ်ႉတုင်းၶေႃႈသိူင်ၵွႃး– တၼ်ႉၶေႃႉၵိလေႉသႃႇလူင်ၶၼ်ႉၵွႆးယဝ်ႉ မေႃၶဝ်ႈၼူၶၼ်းလေႃး ပေႃးပိူၼ်ႈလူဝ်း ၵျၢင်ႉၵမ်ထမ်း– မူၼ်ပိူၼ်ႈၵဝ်ၶွၼ်ႉလူလႆးၶေႃၵ်ႈမင်လမ်း ၶၼ်ႉယဝ်ႉ။ ။

51

51* ၵုင်ႉၸြေးပီၼ်လဝ်ႈၵဝ်ႈပိူင်ၵၼ်ဝႃးလမ်ႉ ၶိူင်ႈၵုင်ႉလဝ်ႈၵွင်ႉဝႃးၵရုံ– ပွင်ႉဝႃႈ လဝ်ႈၸူႈၵေႃႉ ၵၼ်ၵၢင်းၸေႃတ်ႉယၢၼ်သေ လေႃးၸတၼ်ႉၶေႃႉ ၵိလေႉသႃႇတၢင်းလူင် ပွင်ႉဝႃးၶႆယဝ်ႉ၊ သွင်–ၵုင်ႉလဝ်ႈ ၵွင်ႉဝႃႈ သမ်မသမ်ၿုတ်ႉထေႃ– ပွင်ႉဝႃႈလဝ်ႈၸူႈၵူႉၵၼ်လေႃႉယထမ်ႉတြးၵႃႈပး ပွင်ႉဝႃႈၶႆယဝ်ႉ၊ သၢမ်ၵုင်ႉ လဝ်ႈၵွင်ႉဝႃႈ ဝိလ်လႃလရၶသမ်ပၼ်ၶေႃ ပွင်ႉဝႃႈလဝ်ႈၸူႈၵူပ်ႈလႆႈၵူႉၵၼ်ဝိလ်ႉလႃႇသၢမ်ပး ဝိလ်ႉလႃႇ

ပ်တ်ႇပိူင် လရၼသိပ်းႁႃႈပိူင်ၼၼၼ်ႉၶလႄႈသင်၊ ၼေႃႈထူၼ်ႈသီႇလမ်ႉသုၶတေႃ ပွင်ႇဝႃႈလဝ်ႈၽူႈၵေႃႉၵၢၼ် မေလၢတ်ႈသူပ်းလီသိင်ဝၢၼ်ၵွႆးၵွႆးဝႃႈၼႆၶလႄႈသင်၊ ၼေႃႈထူၼ်ႈႁႃႈလမ်ႉ လေႃၵဝိတူ ပွင်ႇဝႃႈလဝ်ႈၽူႈႁႃၼ် ထိုင်လေႃးၵသၢမ်ပိူင် သတ်တလေႃးၵ သင်ႇၼႃႇရလေႃးၵ ၵေႃးၵႃႇသလေႃးၵ ၼင်းလေႃးၵလူင်သၢမ်ပိူင်ၼၼေႉ ၶလႄႈသင် လင်ႇဝႃႈလိူဝ်းၼႆႉၼမ်ၼ်ၼ်ႇ လီၵ်ၼ်ႇၸုပ်ႉဝႆႈလဝ်ႈ ၵုင်ႇလဝ်ႈတွၼ်းၼေႃႇ~ သမ်ပုတ်ထႃ~ လီဝႆႈ ဝၼ်းၼင်ႇ– မၼ်းလိုၼ်ႈသုၵ်းသႆႉ ယဝ်ႉ၊–

52* လိူဝ်သမ်ႉၼေႃႈထူၼ်ႈႁူၵ်းလမ်ႉ ၵၼုတ်တလေႃ ပုရိသ တမ်မသၢရထိ ၵႃႈပိၼ်တူဝ်ပေႃႈၽူႈလၢႆး တင်းလူင် လဝ်ႈႁဝ်းပိၼ်ၵေႃႉၵၢၼ်ယႂ်ႇသေပိူၼ်ႈ မျၢတ်ႈသေပိူၼ်ႈၶလႄႈသင်၊ ၵုင်ႇလဝ်ႈၼေႃႈထူၼ်ႈလိတ်း လမ်ႉ သတ်ထႃတေဝမၼုသ်သၢၼံ လဝ်ႈႁဝ်းၸဝ်ႈပိၼ်သြႃႇပိူၼ်ႈသိင်ႈသိင်ႈ ၵႃႈၸဝ်ႈၽီၵူၼ်းပျၢမ်ႇမႃႇ လိူဝ်း

ၵၢၼ်ပၺ်ႉၺုႉပႆႉမီးႁၼ်သင် လဝ်ႈႁဝ်းပွင်ယင်ၵူၢမ်းႁေျး ပေျးပိၼ်ႁၼ်ၶမ် ပူိင်ဂမ်တၢင်းႁၢင်း ၶုၼ်ၶေႃင်း
လၢႆရေျ ပေျးမေလိၼ်းမျး ပေျးႁၼ်ၸြျး လိၼ်ႈလၢၼ်ႉပၢင်ႉႁိဝ်းလိုၼ်~ ၵူႈၸိၢ်ႉ ဂပ်းဂိၢ်ႉၶူၵ်ႉၶေမူိၵ်ႈလူိင်း လဝ်ႈ
ပူိင်းမွၵ်ႉငၶလေၢတ်ႈတၢင်းလိုၼ်ႈ– ၸိုၼ်ရေျႈပေျးၶိုၼ်ႈႁၼ်ၸြျး ၶိုၼ်ႈလျးၶင်ႉၵၢၼ်လဝ်ႈႁေျးဝျႈ ၸွၼ်းဂျႈမီးယိုၼ်ႉ
ၶူိဝ်ပူိၼ်ႈတင်းလိုင်ႈ– ၸိုၼ်ရေျႈပေျးၶဝ်ႈလူး လဝ်ႈၶူးယိုၼ်ႉ ၸိုၼ်ႉလိုၼ်ၶိုၼ်ႈယွၼ်းပိုင်ႈ ၶၶၼ်ႉယဝ်ႉ။ ။
53
53* လူိဝ်သမ်ႉမဝ်ႉဂျး ပျးထိၼ်ႈဂုင်ႉလဝ်ႈ ၶေျႈထူၼ်ႈလွၵ်းပိၵ်ႉ ပဝ်ႉသတ်ႉဝဝ်းလမ် လီယမ်ၵွမ်းယေျး
ႁွင်ႉဝျႈဂုင်ႉလဝ်ႈစုတ်ၶေျလီလူင် လဝ်ႈလႆႈလိၼ်းဂူင်ၸြျး ၶိုၼ်းၶဝ်သိလ်လျသီႉပျး လိၼ်းမျးသူိင်ႁူိင် လႆၢပူိင်
လေးမူတ်း ၵၢၼ်လိုၼ်လီၵူတ်း ၵၢၼ်လိုၼ်လီပွင် တုၵ်ႉၶသိလ်လျႁၼ်ထွင်လေးၶမ်း သမ်မုတ်တယသိလ်လျ
ပေျးတမ်းဂိဝ်ယၢၼ် တၵ်းလွတ်ႈၸေးၸေၢၼ်လေျးရေျး တၵ်းပေျးႁၢဝ်ယိၼ် ၶိရေျထသိလ်လျပူိင်ပိၼ်ဂတ်း

တွၼ်း မၵ်ႉၵသိလ်လျၵ်ႈတ်းၽွၼ်းပၼ်လီ ၶၢဝ်သီလိုၼ်းငိုၼ်း လႆးတိုၼ်းပိူင်ၼႆ လဝ်ႈႁဝ်းႁၼ်ၵႆမူတ်း ပိတ်း ယၢၼ်သေတၢင်းၽိတ်းတီႈၼင်ႈတွၼ်ႈႁဵဝ်းလွင်ႈ~ ၵုႈယၢမ်းလွင်ႈ~ ၶမ်းလဝ်ႈပိုတ်ႇပၢင်ႇ– ပိူင်ၼႆလႆးႁေႃး ပုတ်ႉထေႃး ၶေႃႈၵႂၢမ်းယႅၼ် လွတ်ႈၽေးၶဵၼ် တိုၼ်းဝႃႈၵမ်ႇတၢင်ႇ လဝ်ႈလႆႈႁူႉလူၺ်ႈသိလ်လုႇသီႇၵၢင်ႇ ယဝ်ႉ။–

54

54* ၵိၵ်ႇသမ်ႉမီးထိုင်ႈ ၵုင်ႇလဝ်ႈၽေၵေဝုႇ ၶႆႉၵေႃႈၶမ်ၶေႇ တေႇလုႇၽုင်းလဝ်ႈ ၽူႈထဝ်ႈလိူဝ်းၶုမ်ႇ ၽွမ်ႉၵၼ်ယမ်ယုမ်ႇၶေႇၶေႇ လဝ်ႈႁဝ်းမီးသေငဝ်းၽေႇၵိတ်ႉထိဝိတ်ႉထ လုႉၵၢၼ်ၵွၵ်ႇမႄးၵႄႈတီႈတူဝ်လဝ်ႈ ႁူမ်ႈၶဝ်ႈငဝ်းပွတ်ႇ ႁၼ်လွတ်ႇသွတႇသေႇ မီးသေသီၵေႇသီၶုမ်ႇ ပဵၼ်လုမ်ႇၶၢဝ်ၶဵဝ်ၶွင်ႇၵမ်ႇ လိူင်ႁမ်ႇၶိုၼ်း သမ်ႉႁွမ်းၵၼ်ပဵၼ်ၵုႇလႆၢသမ်ႇႁူၵ်းယူင်ႈ ထၢၼ်ႈပေႃးၽေတ်ႉၵၼ်ပဵၼ်ဝူင်ႈပဵၼ်ဝူင်ႈ ဝူင်းပၼ်ႇ သၼ်ႇၵၼ်

ပဵၼ်ထႃပ်ႈပဵၼ်ထႃပ်ႈ လႃပ်ႈၵၼ်ပဵၼ်လူင်ႇပဵၼ်လူင်ႇ ပဵၼ်တူင်ႇပဵၼ်ဝိူဝ်ႈ ၵွပ်ႈပိူဝ်ႈၽုင်းၵႃမ်ႇ သႂ်ႇႁႃမ်ႇထႃၼ်ႈ
ပၼ်ႇတူင်ႉယွပ်ႇယွၼ်ႈ ၵူႈတွၼ်ႈတွၼ်းလိုၼ်ႈသုႇပႃင်ႇ~ လိုၼ်ႈပွတ်ႇလႃင်ႇ~ လွမ်းတီႈတူဝ်ၶမ်း– လမ်း
လိုပ်ႈၵွၵ်ႇပႄႇ ပႄးၵဵဝ်ႈတူဝ်ၶိင်း– ၸဝ်းမႃပ်ႈမိင်းႁိူဝ်ႈသႂ်ႇႁိူင်း တိူင်းလမ်ႇပူႇၽဵၼ်ႇ မီးၵႄႉလဵဝ်ၵူလ်း လီမုင်ႈ
ယဵင်းယၵ်ႉလွမ်တူလ်း ဢတႉယဝႉ။ ။

55 55* လင်ႇဝုႈၵုင်ႇလဝ်ႈလိူဝ်းၶႆႉ ၵမ်းၽွင်ႈသေၵႄႈၵမ်ႇႁူႉၵမ်ႇတူလ်း ၵူလ်းၵွမ်ႉယူႇၵွုႇလလိူဝ်ႈလ
လုႈ ၵမ်ႇဝုႈၵမ်ႇတွင်း ၵူင်ႇယွင်းၵွင်ႈၽၢႆႇ ၵမ်ႇဝၢႆႇတူလ်းလဵင်ႈ ယူႇႁဵင်ႈယူႇႁႂ်ႇ ၽြႄးပဵၼ်လဝ်ႈၵၼ်ဝုႈ
ၶၼ်ႉ ၶွင်လၵ်းပဵၼ်သေတီႈၵၼ်ႁဝ်းလႆႈလႂ်ယႂ်ႇမိူဝ်းၶႄႈ ၶဝ်ႈပဵၼ်လဝ်ႈတုႈႁိူဝ်းသူင်ႇ လႃတ်ႈၶႆႉၵွပ်ႈပိူဝ်ႈ
ၵႃမ်ႇပူင်ႇႁဝ်းတဝ်ႈ လင်ႇလႆႈႁွတ်ႈၶဝ်ႈထူပ်းတႄႇ လီလႆႈပွင်ၵႄႇတုႇၶေ သီႇလတိုဝ်းၶႃမ်ႇ ႁဵတ်းႁႂ်ႈပူင်ၵႃမ်ႇ

ၵုဝ်းၶိုၼ်း ယႃႉၵိူင်ႉယူႉလိုၼ်းယူႉလွၵ်ႉ ၷမ်းၾွင်းၶူဝ်ၶွၵ်ႉငေႃးၶူင်း ၵိမ်းၼူင်းလုၵ်းလၢၼ်ႉ ၵဵဝသၼ်ႉသၢၵ်ႉ သၢၵ်ႉ ၵမ်ႉမီးၼပ်ႉမၢၵ်ႉတူၵ်းၶေႃး လေႉလေႃးပၢင်ၾိူဝ်ႉပၢင်တဵဝ်ႉ ၵဵတ်းၼင်ႉမၢဝ်ႉထဵဝ်ႉၷူၼ်းလတိုၵ်ႉၼုမ်ႉ မူး ပေႃးပဵၼ်ၶဝ်းတၢၵ်ႉ မူဝ်မၢၵ်ႉၾွင်းၶွတ်းယဝ်ႉလူဝ်ႉၷူး လူဝ်ႉသူးမူတ်းလၢင်ႉ~ ၶူႉလူဝ်ႉတၢင်ႉ~ ပိူင်လွင်း တၢင်းလီ– ဝၼ်းၶမ်းၶိုၼ်းပီ တႃႉ၊–

56

56* ၷုင်ႉပြႃးပဵၼ်လဝ်းၵုဝ်းၼႆႉ မီးၷုၼ်းၼမ်ယဝ်ႉ ၶၼ်ၷူပ်းၼၢင်းၵူဝ်– တင်းၵုဝ်းတင်းၵႃး တင်း ၵၼ်ပြႃးတူၼ်လွမ် ၶပ်းလွမ်ယဵင်းတူလ်း မၼ်းၷူလ်းၷႆၷၼ် ၷုင်ႉမျၢတ်းပြႃးပဵၼ်လဝ်းၼၼ်ႉ မၼ်းၵၢၼ် တွၼ်းၾီတွၼ်းၷူၼ်း လၢမ်းသူၼ်းသႆၢလွ် ၾႆၶူဝ်တၵ်းမူၼ်ငဝ်းမွၼ်း ပြႃးပဵၼ်လဝ်းၼႆႉ ၵဵတ်းပၼ်ပုၼ်း ၾွၼ်းတၢင်းသူဝ်း လူဝ်းၷူၼ်းၾီသၢင် သၢမ်ပၢင်လေႃးၷေႃး ပူတ်းပေႃးၵၢဝ်ယၢၼ် မူင်းၾေႃၼ်တၵ်းၷၢင်း လႆၢး

တၢင်းသွၼ်ၼႄ တၢင်းၸႄမိူင်းႁူၼ်း သ်ၼ်ႈၼ်ႉမိူဝ်းလူၼ်းလူင်ၼႄ မိူင်းၵပယလတ်းလူး သ်ၼ်ႈၼ်ႉၶဝ်ႈ
ပ်ၼ်တၢင်းၸူးၵွင်ယွင် တၵ်းလႆႈထိုင်ထွင်ဝ်င်းငိမ်း ဝ်င်းသိမ်းလွၵ်ႉတူဝ် ဝ်င်းၼူဝ်ဝ်င်းယိုၼ်း ဝ်င်းၵိုၼ်းလွမ်
သုင် ဝ်င်းၵၼ်ယၢၼ်ၵုင်ႁွၼ်းတဝ်း ၵမ်ႇလႈၶိုၼ်းႁွတ်ႈၸၼ်ဝ်ထိုင်မိူင်းၵဝ်း မိူင်းမဝ်းမႆႈလိူတ်ႇၶၢမ်ႇတၢင်းၶီ~
57 တီႈယူႇ လမ်ႇပူႇတူင်ႇလိၼ်ထုင်ႉႁူၼ်း သုၵ်ႉသူၼ်းၼႄႇတၢထၢၼ်ႈပေႊးၸိူဝ်ႈ– မိူင်းငိူဝ်ႈၼွၼ်းၼႄၵ်ႇၶမ်ၼီႈ
မိူင်းတီႈတၼ်းၵမ်ႇလီသၢင်ႈ ပေႊးယၢင်ႈလွမ်းၽြေႊး ႁူႉတၵ်းလႆႈလႃးတီႈမၼ်းပၢင်ႇသႂ်ႇၵီႈ ၸတႉယဝ်ႉ။ ။

57* လိူဝ်သမ်ႉ တမ်ႈတီႈတြႃးထမ်ႇမတေႇသၼႄႇ ၶေႊႈမျၢတ်ႈၵႄႇထႃႇမုၼ်သုင် ပုၼ်ႈတၵ်းယၢၼ်ၵုင်
ႁွၼ်းတဝ်း ၽြေႊးႁဝ်းသိ်င်လၢဝ် ၶၢဝ်းယၢဝ်ရေႊးမီး ၶၢဝ်းႁီးလိူၼ်ၼၼ် ပေႊးၸၼ်ႁီတ်းလွမ်း ၶပ်ႉႁွမ်းလွမ်းလႆၢး
ဝၼ်းငၢႆးလူႁၼ် ၸၼ်ၵၼ်မေၵမ် သီလမ်လပ်းၶိင်း လႆၢးယိင်းလၢၶုၼ် ပိူင်မုၼ်တၵ်းပိူင်း တၵ်းႁိူင်းလလူင်

တၵ်းႁူင်တၵ်းႁၢင်း လွမ်းတၢင်းထမ်ႇမႃ တႃႇၶသီလၸေႇဝၶေၶတ်းႁႅင်း မိူင်းလႅင်းသေၵေႃႈၵမ်ႇလွင်ႈလႅင်း
သေလႆၢလႆၢ ႁိတ်းလွမ်းသႆၢင်ႆၢတၢင်းထမ်း ၵမ်းၵမ်းၵမ်သိၼ် ထတ်းထိၼ်တူလ်းတေႃး ၽြႄးႁႄးပဵၼ်ႁိူဝ် ပိူင်
ၵိုဝ်လႆးယွင်း လွင်းတွင်းလွမ်လူ မီးႁူသွင်ၶွၼ် တုင်းၵၢဝ်ၵွၢမ်းသွၼ်ၽြႄး ပုလ်လၵိရိယသိပ်းပႃးပဵၼ်သင်
58 ပႃႇရမီႇပူၵ်းယင်လႅင်းပိူင်း ႁူင်ႈၵၼ်ၵၢင်လွင်ႈႁဝ်းႁိူင်း သၢင်ႈလွမ်းသိၼ်ႈတၢင်းလီ~ ႁူႉတၵ်းလွတ်ႈၸေးၶီ~
တၵ်းလိုၼ်ႈပၢင်ႇသႃႇ– ၸုင်းၵိုၼ်း ယငးတိုၼ်း ယိုၼ်ႈမႃးပၼ် ႁူႉတၵ်းႁၼ် တွၼ်းထူၼ်ႈၼၼ်ႇၶေႃႇ
ယဝ်ႉ။–

58* ၼင်ႈၶင်ႇၵုင်ႇၽြႃးလဝ်ႈႁူၵ်းယူင်ႈၵၼ်ဝႃႈငလႈ ၶႄႈထူၼ်ႈၶိုင်ႈလမ်ႉ ၵၼ်ၽြႄးပဵၼ်လဝ်ႈႁႃး
ဝႆႉငလႈၽြႃးလိူဝ်းၼၶၼ်ႉ ငဝ်ႈတေႃႇထိုင်ပႆၢ ၵမ်ႇႁူင်ႈၵမ်ႇႁႆၢ ၵုင်ႇၵၢင်ႇၵႃႇမၼ်းတီႇမ်ထူၼ်ႈငလႈ ၵုင်ႇၽြႃး

လဝ်ႈပိူင်ၶိုင်ႈ၊ ၶေႃႈထူၼ်ႈသွင်လမ်ႉ လွင်ႈႁူပ်ႈၶေႃမ်ႇပဵၼ်လူႉၶၼ်ႉ တူဝ်လဝ်ႈၵဝ်ႇလီလႆႈႁူႉၵၢဝ်ၵျင်းၵွႆး ၵၢၼ်ဝႃႈ ၶၼ်ႉလိူဝ်ႈလွင်ႈတႄႉလႄႈ ၵုင်ႇၸုးလဝ်ႈပိူင်ၶိုင်ႈ၊ ၶေႃႈထူၼ်ႈသၢမ်လမ်ႉ ပေႃးဝႃႈမၢၵ်ႈလၢၼ်ႇ ထိုင်ယဝ်ႉ ၽူဝ်ႇလၢၼ်ႇၶၼ်ႉၵေႃႈတိုၼ်းပဵၼ်မႄးလွမ်းၵမ်းလႅဝ် ၵၢၼ်ဝႃႈၶၼ်ႉ ၵွပ်ႈပိူဝ်ႈလိူဝ်ႈလွင်ႈတႄႉ လႄႈ လႆႈဝႃႈၵုင်ႇၸုးလဝ်ႈပိူင်ၶိုင်ႈ၊ ၶေႃႈထူၼ်ႈသီႇလမ်ႉ ႁူပ်ႈၶေႃမ်ႇၵၢၼ်ပဵၼ်လူႉၶၼ်ႉ ႁွင်ႉႁိုၼ်ႈလဝ်ႈ ၵဝ်ႇတူလ်းလွမ်း ယူႇၵူႈၵမ်းတႄႉယဝ်ႉၵၢၼ်ဝႃႈလႄႈ ၵုင်ႇၸုးလဝ်ႈပိူင်ၶိုင်ႈ၊ ၶေႃႈထူၼ်ႈႁႃႈလမ်ႉ ႁိုၼ်ႈပေႃး မၢၵ်ႈလၢၼ်ႇၽူဝ်ႇလၢၼ်ႇ ၶိပ်ႉပၢၼ်ႇႁိုၼ်ႈပေႃႇမႄးၶိုင်းလွင်ႈလဝ်ႈၵဝ်ႇၶၼ်ႉ မၼ်းလၢင်ႈၶႄပၼ် ႁိုၼ်ႈပေႃးႁူႉၸၼ် တႄႉယဝ်ႉၼႄလႄႈ ၵုင်ႇၸုးလဝ်ႈပိူင်ၶိုင်ႈ၊ ၶေႃႈထူၼ်ႈႁူၵ်းလမ်ႉ လဝ်ႈၵၢၼ်မီးတၢင်းႁူႉသေ ၵၢဝ်မၢၵ်ႈ လၢၼ်ႇသီႇပႃး ႁူႉၸၼ်ၶႄင်းထၢတ်ႈၶိပ်ႉပၢၼ်ႇၸုးယဝ်ႉၶၼ်ႉ တၵ်းလႆႈလၢမ်ႇပူလ်ႈ လွင်ႈလူလ်ႈၵတ်းယိၼ်

ရင်းၾင်ႇရင်းမၶၼ်းငတႃႉယဝ်ႉၶဲၶၼ်ႉ ပၢ်ၶ်ဂုင်ႇတြႃးလဝ်ႈပိူင်ၶိုင်ႈ လွင်ႈၶင်ႇၶဲႉလဝ်ႈလိုင်ႈ တီႈၶိုင်ႈပၢ်ၶ်
တီႈသဝ်း ရူမ်ႈငဝ်းဝူလ်ႇၶေႇယု႟~ သမ်ႇပုတ်ႉထု႟~ ရှေးလႃတ်ႈပႃၶ်သိုၶ်း– ပၢ်ၶ်ၶေႃးပၢ်ၶ်ပိုၶ်း ဝႆႉ
ယဝ်ႉ။ ။

59* ၶၼ်ႈၶင်ႇဂုင်ႇမုၶ်တြႃးလဝ်ႈရူၵ်းယိူင်ႈၶဲႉ တိုၶ်းဝုႈၵမ်ႇပိူင်ႈသၵ်းသမ်ႇ ထမ်မံထမ်းၶေႃး ၵွင်ႇ
60 တေႃႈလိၶ်းလွတ်ႇ ပေးဝုႈၾင်ႇငလးသွၶ်ႇလွတ်ႇရၶ်ရူႉ လွင်ႈလူႉတႃင်းတေႇ တၵ်းလႆႈလဵဝ်းပေႇလဵဝ်းပႃၵ်ႈ
ပူၶ်ႉတီႈလွင်ႈယႃၵ်ႈတႃင်းၷႃမ်ႇ ၷိူႈလႆႈယုမ်ႇဂႃမ်ႇလီလႃႉ ဂမ်ႈၾွင်ႈတုၵ်ႉၷ ဂွပ်ႈပိူဝ်ႈတု႟ၶေႃင်းၾႃတ်ႇ ၵမ်ႇ
လႆႈၾုၵ်ႇလႃတ်ႇၾၶေ်းသွမ်ႈ ၵမ်ႇၵွမ်ႈၵမ်ႇဝႃၶ်ႇ ဂႃမ်ႇၾႃၶ်ႇယိုတ်းၷ်ၵ်ႈ ၵမ်ႇလဵင်ႈထမ်းလူင်ႇ ၵမ်ႇ
သူင်ႇသွမ်းၷဝ်ႈ ၶမ်ႉတဝ်ႈၾၵ်ေးမီႇ ၵမ်ႇတီႇတႃင်းထုႈ ၵမ်ႇဝုႈသိၶ်ရှုႈသိၶ်ပ်တ်ႇ ၵမ်ႇၵ်တ်ႇသီၶ်ႈ

လေုးၸလေမ်ႇမၢၵ်ႈ ၵမ်ႇပၢၵ်ႈတၢင်းၷူုႉ~ ၶေုႈထမ်ႇမုႉ~ ၵျူဝတွၼ်ႈမူဝ်းၵၢဝ်– ငဝ်ဝ်ႉၵျ်တ်းၶၶေ်– မၢင်ထုႉ
ပိူၼ်ႈၷူုႉၵျုလူႉ မၼ်းသမ်ႉသဝ်းယူႉၵျိူၼ်းႁွင်ႈၵျၢၼ်ႉၶူဝ်ႉသၢင်ႈ မဝ်ႉလၢင်ႈၵျၼ်တီးလႅင်းပၢင်ႉ သဝ်ႈသွမ်ႉလၢင်ႉ
တၼ်ဝုႈမၼ်းတၼ် ၵျိူဝ်ဝူၼ်ႉတူလုၺ်းၵျၼ် ယဝ်ႉ၊–

61 60* ၶိုင်းၶငင်ႉ တြုးလဝ်ႈၶႆႉ ၷၢမ်းၸြေုးပုႉလိဝုႈဝႆႉ ထၶမ်မေု လေုဂေသမ်မုပ်ပၼ်ၶေေု သုၶုယ သပ်ပ
ပုၼဝိၼံ ပွင်ႉဝုႈ ၸြေုးပိၼ်လဝ်ႈၵျေုးပၼ် လၢႆၵၼ်တြုး ပုၼ်ႈတုႉသတ်ႉတဝုႉၸီၷူၼ်းတူင်းၵျုးတၢင်းလၢႆ
ဝၼ်းသၢႆၷတ်းယိၼ်ဝၼ်းမိုၼ်း တိုၼ်းၶႆႉလင်ႉဝုႈ ၵျဝ်းပေုးလီၵၢဝ် ပေဝ်ႉၷၢၼ်မဝ်သၵ်းၵိတ်း ၸွၼ်း
မၼ်းမိုၼ်းမေုးလပ်းတိတ်းထိုင်တူဝ် လွမ်းၵၢဝ်လၢႆၵျူဝ်ထမ်းၵျေုး ပေုးၵျဝ်းၷူဝ်ယမ် မီးၶမ်ၸွၼ်းၵျ်င်း တၵ်း
လႅင်းသၢႆလဵၵ် ပူင်လၵ်မီးလေး မဵဝ်းၸေးယၢၼ်ၵႆ တၢင်းပႆသၢင်းလၢင်း ၶုၼ်ၶေၢင်းလၢႆၵေု မီးၵျေုမီးၵျူၼ်း ဝၼ်း

လိူၼ်းလိူၼ်ပီ သဝ်းလီမိူင်းၵူၼ်း သိူဝ်းလူၼ်းၶမ်လိူဝ် တၢင်းၶိူဝ်တၢင်းလၢၼ်း ၵွပ်ႈပိူဝ်ႈၸဝ်းပွင်ၸဝ်း တၢၼ်း ယိူၼ်ႈလူႉမႂ်ႉဝၢင်းပၼ်~ ၵုသူဝ်ႉ လူဝ်ႉသင်ၵေႃႈၵိုၼ်း ၶဝ်ႈငိုၼ်းၵုတ်ႇလျႉလိူင်ႉ ၶမ်ပိလ်ႇလေး ထၢတ်ႈ– ပေႃးဝႃႈထိုင်လၢတ်ႈသုတ်း လႆႈၽုတ်းႁွတ်ႈႁၢင်း တီႈဝဵင်းၶိပ်ႇပၢၼ်း လိုၼ်ႈသၢၼ်းမွၵ်ႉၵေႃဝႃတ်ႈ– ၵူလ်းၵႃႈလူဝ်ႉထွမ်ႉ ၵဝ်တြူးမျၢတ်ႈ ၶၼ်ႇယဝ်ႉ။ ။

61* လိူဝ်သမ်ႇမီးထိင်ႈ ၵုင်ႉလဝ်ႈသင်ႉၶျႉ သမ်ႉမုတ်ႇတီယၼလႈၵရိယျႉ ပုၼ်ႈတျႉၵုငႉမျၢတ်ႈၶဝ်လဝ်ႈ ၵဝ်ႈယိူင်ႈမီးယူႉ မုၵ်ႇမူႉၶမ်လုၼ် တူၼ်ၶုၼ်မွၼ်းလၢင်း ၽေႃႈလၢင်းႁွမ်ၶူဝ် ၵမ်တူဝ်ၶတ်းၸိင်း ၶေႃင်းယိင်း ၵိယၢၼ် ဝၼ်းပၢၼ်သဝ်းႁူင်း ၵႂ်းတွင်းတြူး ႁိူဝ်သူးႁိူဝ်ၽွင် ၸၼ်ထွင်လေးၶမ်း ၵုမ်းထမ်းသိင်လၢဝ် ပေး ၶၢဝ်ယူင်းယူင်း ႁိူဝ်ပူင်းၵုမ်းပၼ်း ၶိုၼ်းဝၼ်းၵမသိၼ် ထိင်းထိၼ်ႁူဝ်လိူဝ် ၵၼ်လိူဝ်လတ်းလေး ဝိၶေး

ၵ်မ်တူဝ် လႆၢရူဝ်ထမ်းၵျေႃး ၵျင်းၼေႃးသၢမ်လွမ် လီတွမ်ၵွမ်းၵိူင်း ၸိုၼ်လိူင်ၵၢၼ်းရိူင်း ၵူႈပႃးလဝ်ႈလေးၵၼ်~ မုင်ႈယဵင်းၵှၼ်~ မၼ်းသပ်ႉပႆၢႇၼေႇ– မုၼ်ၼမ်ၵိုၼ်းၵှ်င်း ဝၼ်းလႅင်းသၢင်ႈၸွၼ်းပုၼ်ႈၵူၼ်းသၢင်ႈၼူင်းၵၢင်– ပေႃးၵှဝ်းၵွမ်းယေႃး လေးၵေႃးတီႈၵှဝ်းသၢင်ႈလႅဝ်းလၢင် ဝူတ်ႈၵှဝ်းၵေႃႈတၵ်းမၢင် တတ်းၵှၢၵ်ႈၵျႇမတၼ်ႇၼေႇ ၵိလေႇသျႇ ယဝ်ႉ။–

63

62✻ ရၵှၢၼ်းသၢင်ႇၼျႇၵၼ်ဝျႈၼႆႉ ပျႇလိမီးဝျႈ သႆၼေ လေၵေ သမ်မုပ်ပၼ်ၼေ ပုလ်လၢၼိတ်တႆ ၵ ၼုတ်တရႆ ဝျႈၼင်ႇၼႆယဝ်ႉ တီႈပွင်ႇၵျၢမ်းတႆးၵှဝ်းလမ်ႉ ရၵှၢၼ်းသၢင်ႇၼျႇလဝ်ႈၼႆႉ ပၼ်ဝႆႉမူၼ်ၼင်ႇတူၵ်ႇၵှႆႈ လွၵ်းၼေး ပႃးၵၼ်ၵျၢင်ႉၵမ်တမ်ထူၼ်ႈၼၼ်ႉ မူၼ်ၼင်ႇလိၼ်လီမီးၼွၼ်ႇ ၵၼ်ၼႆႉၵှဝ်းၵေႃႈလူဝ်ႇၸွၼ်ႇ တူလျ်းဝျႈ ပေႃးၵဝ်တူၼ်ႈၵျႈၵှဝ်းၸုၵ်ႇ တၵ်ႈပၼ်သၢင်ႇထုၵ်ႇၼေးၵှႆႈ ၼ်ႈလႆႈသင်ၵေႃႈလႅဝ်းၵွၵ်ႇ မွၵ်ႇမၢၵ်ႇ

တၢၵ်ႇၵၢၼ်ႈ ဢမ်ႇယၢၼ်ႈဢမ်ႇၵျိဝ်ႇ တေႃႉၶွတ်ႈပၢၼ်ၵိဝ်ႇၶၢဝ်းပၢတ်ႇ ဢမ်ႇယၢတ်ႇဢမ်ႇၵျူဝ်ႈ ၶွတ်ႈလူဝ်ႈၶၢဝ်း ၶူပ်ႇ လိင်ပူပ်ႇဝၼ်းၵျူဝ်ႈ မူဝ်ႈလွင်ႈသေၵေႈတိုၼ်းယွင်ႈ သွင်မွင်ႈတူၼ်းတူၼ်ႈ လႆႈမူၼ်ႈသူဝ်းလၢမ်ႇ ပိၼ်ပူဝ်ႈ ၽွၼ်းၵၢမ်ႇၵျဝ်းသၢင်ႈဝႆႉၽိူဝ်ႇၶွင်ႈ ၶင်ႇလွင်ႈၽွၼ်းပုၼ်ႈပုၼ်ႇလုၼ်ႉ~ မျၢတ်ႈဝုင်ႇလဝ်ႈသင်ႇၶုႉ~ ပိၼ်မူဝ်ႈ ၵျဝ်းသၢင်ႈပွင်တၢၼ်း– လုမ်းရျၢၼ်းမျၢတႈသိၼ်ၵျူင်း– ၵူင်းပုတ်ႉထသုႉသၶေႉ တၵ်းယိုၼ်ႈပၼ်ၶိုၼ်း ငိုၼ်းၶမ်ႉသိင်ၶမ်း ပိၼ်ပူဝ်ႈၵျဝ်းလႆႈပူင်တမ်း ၶၼ်ႉယဝ်ႉ။ ။

63* ဝုင်ႇသင်ႇၶုႉၵၢၼ်ဝူႈၶၼ်ႉ ၶုမ်ႇလေးလူလ်ႈတင်းထဝ်ႈၵူလ်– ဝုင်ႇလဝ်ႈဝဝ်ႈယူင်ႈၵၢၼ်ဝူႈ လမ်ႉ ၶေႃႈထူၼ်ႈၶိုင်ႈၶၼ်ႉ ၵၢၼ်ပိၼ်လုၵ်ႈသိတ်ႇတပေးၽြေးပိၼ်လဝ်ႈ လုမ်းၵရိယုႉငလႈသမ်ႇမုတ်ႉ တိသင်ႇၶုႉလဝ်ႈၶဝ် လွမ်းၵဝ်ပူင်ၶင်ႇၽြေးပိၼ်လဝ်ႈဝၢင်းပၼ် ၵၢၼ်လူင်ၽြုးလူဝ်းၶၼ်ႉ ဝွပ်ႈပူဝ်ႈၶဝ်

လဝ်ႈသွၼ်ၵဝ်ၶႅၼ်းၵဝ် တိုဝ်းၵမ်လွမ်းလႆႈသႅင်ႈသႅင်ႈငလႈ ၵုင်ႉလဝ်ႈလႆႈလိုဝ်ႈသုပတိပၼ်ၶ ၶႆႇပိူင် ၶိုင်ႈ၊ ၶျေႈထူၼ်ႈသွင်လမ်ႇ ႁွပ်ႈၵၼ်ၶဝ်လဝ်ႈတိုဝ်းၵမ်ယိပ်းလမ်းသိုဝ်ႈသိုဝ်ႈမၢၼ်ႉမၢၼ်ႉငလႈ လင်ႉလႆႈ ႁွင်ႇဝူႈ ၵုင်ႉၵုလုပတိပၼ်ၶပိူင်ၶိုင်ႈ၊ ၶျေႈထူၼ်ႈသၢမ်လမ်ႇ ႁွပ်ႈပိူဝ်ႈၶဝ်လဝ်ႈတိုဝ်းၵမ်ၶႅတ်းလွမ်း ပုၼ်ႈ တူႉလႆႈထိုင်ၶိပ်ႇပၢၼ်ႉၵူလုၺ်းငလႈ လင်ႉလႆႈႁွင်ႇဝူႈ လုယပ်ပတိပၼ်ၶၵုင်ႉပိူင်ၶိုင်ႈ၊ ၶင်ႉၶႆႇလဝ်ႈလိုင်ႈ ပူတ်းပၢၵ်ႉ လီလၢၵ်ႉတွၼ်းထူၼ်ႈငတႇၶေႉယဝ်ႈ ပုၼ်ႈလဝ်ႈသင်ႉၶျုႉ~ ၵရိယုႉ~ ၶၢင်းၶျေႈထမ်းပူင်– ၾၼ်ႇ လႆႈလွမ်းပိုင်ႈၶွမ်းယူႉ ၶေႉၸိၵ်ႇၼူႉ ပႅၼ်လဝ်ႈပႃးမျၢတ်ႈလိုဝ်းႁူင် ယဝ်ႉ၊–

64* လင်ႉဝူႈၵူႈၶႆႈ ပိူင်လီဝၢင်းတမ်းယဝ်ႇ ၶၢၼ်းထမ်းတြူး ၵွဝ်းမူးၵဝပႅၼ် ၵိဝ်ၵီၼ်ၵၢမ်းၶူၺ်း ႁူၺ်းလွမ်းပိူင်သွၼ် လီၵွၼ်ၵၼ်ၵဝ် ၵၢၼ်မဝ်လေးၶၵ်း တၵ်းၶႅတ်းပိူင်ၶိူဝ် ထဝ်ၵိုဝ်လႆးတၢင်း ၶုၼ်

ၼၢင်းလွမ်လူ မီးႁူႉတုင်းငိၼ်း တြႃးလိၼ်းထမ်မေ ပိူင်ၸၼတေႃင်းမိူဝ်း ဝိင်းသိူဝ်းႁိူင်းၵၢၼ် ၽႅဝ်ၵၼ်တၢင်း လုမ်း တၢင်းသုမ်းတေမၢင် ၼိုင်သၢင်ယႅင်းထတ်း လတ်းၵၢၼ်တူလ်းတေႃး ယၢမ်းလႅဝ်ၵႂၢမ်းႁေႃး ၶေႃႈလင်ႇၵေႃႇ တၵ်းပူၸ~ လုပ်ႈႁွၼ်ႇ ပႆႇသွၼ်ႇၵႂႃႇယၢပ်း တွၼ်ႈၶၢပ်းတႃႇတေပဵၼ်ၶၢၼ်းပုၵ်ႈ– မေးသုၵ်ႈလွင်ႈသုၵ်ႈလေႃး သၽေႃးပွင်ႇၵၼ်ႁူႉလႅင်းလႅင်ႈ– ႁပ်းလႅင်ႈမိုဝ်းၽေႃႇ, ၵတိရတၼေႃႇ, သၢဝ်ႈလူးလပ်ႈ– လိူပ်းထပ်ႈတင်းၼုမ်ႇ, ၵုမ်ႇၵၼ်ၵေႃႈတင်းသႅင်ႈ– ၵွၼ်ၽွမ်ႉၵၼ်ဝေႃႈယွၼ်းႁွတ်ႈႁိူင်း တီႈဝိင်းၼိပ်ႉပၢၼ်း ၵပ်ႈၽေႃၼ်းသိူင်ႇလွမ်တႃႈ မၼ်းတႅၼ်ႈ ၵေႃႈၼႆႉၵမ်းၼိုင်ႈႁွၼ်ႇယဝ်ႉ မုၼ်ၵူလ်……… မုၼ်ၼေႃး……၊ ၊ သႃထု သႃထု သႃထု

တြႃးထမ်းလပ်ႈ ထမ်မၵေႃဝႃတ သွၼ်ၸၼလီၵိၵ်ႇလႃႉ ၶၢၼ်းၼိုင်ႈ သုတ်းယဝ်ႉ။

တွၼ်ႈၵၼ်ၶၢၼ်းသွင်

65* ၼႆလႄႈ ၵမ်းၼႆႉ ၵူႈၼႆႈ တၵ်းမႃးလၢတ်ႈၶႂ်ႈၶိုၼ်းၵူၺ်ႉ, လင်ႉၵူႉသိင်ႁွင် ၶၢၼ်းသွင်တၵ်းတၢပ်း ၵႃႈမႄး

66* ၼႆငလႈမိူဝ်ႈၵႆႈ တီႈၶွင်းတွၼ်ႈငဝ်ႈ ဝႃႈလူလ်ႈၵုင်ႉလဝ်ႈသင်ႉၼၢႉ ပုၼ်ႈတႃႉတွၼ်ႈၼႆႉသေၵေႈ တေႃႈလႆႈၼိုၼ်းသိုပ်ႉ ၵပ်းလိုပ်ႉၼိုၼ်းဝႃႈ ၵႃႈၶင်ႉၵုင်ႉလဝ်ႈမႂ်ႇသီႉ ၵၢၼ်ပႃႉရမီႉၽေႃႈၼႆႉပွင်ႉဝႃႈ ၶင်ႉၵႃႈ လဝ်ႈမျၢတ်ႈသင်ႉၼၢႉ ၵရိယႃႉၼဝ်ၼႆႉ ပင်ၵႆႉၵျၢင်ႉၵမ် ၵိတ်းၸွႆႈၵူၼ်းၼဝ်ၶပေႉယမ်ပူႉလေႃႉၶၼ်ႉ သႃႉမိလိပ် ပတိပၼ်ၶ ၵုင်ႉၶၼ်ႉငလႈသင်၊ ၽေႃႈထူၼ်ႈၵျႃႈလမ်ႉ ၵႃႈပိၼ်ၼိူင်ႈလူႉတၢင်းတၢၼ်း ၵၢၼ်ပိူၼ်ႈယိူင်း ၵၢၼ်းလူႉမႃးတီႈၵႆၶၼ်ႉ ၵပ်ႉထိုၵ်ႈလႆႈငလႈ ၵၢၵျူၶေယေၵုင်ႉၶၼ်ႉငလႈသင်၊ ၽေႃႈထူၼ်ႈၵျူၵ်းလမ်ႉ ၼိူင်ႈ ၵၢၼ်တၢင်းလူႉတၢင်းတၢၼ်း ၵၢၼ်ပိူၼ်ႈယိူင်းၵၢၼ်းတႃႉၼ်ၵ်ႉၶွၵ်ႈမိူင်းၶၼ်ႉ ၵွပ်ႈပိဝ်ႈၼဝ်လဝ်ႈပိၼ်ၼ်ၵ်ႉ ၵမ်ႉၽေႃႉယူႉငလႈ ၵပ်ႉထိုၵ်ႈလႆႈယူႉၵၢၼ်ၼႆႉလႆႈဝႃႈ ပၵျူၶေယေၵုင်ႉလဝ်ႈပိူင်ၶိုင်ႈ တူင်ႉလိုင်ႈၽွၼ်းမျၢတ်ႈ သင်ႉၼၢႉ~ ၵုင်ႉယႂ်ႉၶေႃႉ~ တီမ်ထူၼ်ႈၵျူၵ်းပႃး– ၽြေႃးမျၢတ်ႈပူင်ၵျေႃး– လီယွင်ႈၵၢမ်းယေႃး ငတႉယဝ်ႉ။ ။

67* ဂုင်ႇလဝ်ႈခဝ်ႈထိင်ႈလိတ်းယှိုင်ႈၵာခ်ဝျႈလမ်ႉ ၵာခ်ပိခ်တျႇခတောင်းတာခ်း ယှိုင်းၵာခ်းတၵ်း လံႈဗွခ်းတျႇဗဝေလာတ်ႈချေႈပာခ်လိုခ်း တိုခ်းခ်ႉခဝ်လဝ်ႈၵျပ်ႉခါမ်ႇထိုၵ်ႈၵာဝ်လံႈယူႇ ခှိုင်ႈမျာတ်ႈတာင်း လူႇလိုဝ်းခခ်ႉ ဂုင်ႇလဝ်ႈလင်ႇတၵ်းလံႈဝျႈ တၵ်ခှိခေယေဂုင်ႇလဝ်ႈခခ်ႉငလႈသင်၊ ဂုင်ႇထူခ်ႈပ်တ်ႇလမ်ႉ ပ်ိခ်တီႈဗီဂူခ်းဝံႈထိုၵ်ႈငတႉယဝ်ႉခ်ငလႈ ဂုင်ႇလဝ်ႈလင်ႇတၵ်းၶွင်ႉဝျႈ ၵာလ်လလိဂရခ်ီယခခ်ႉငလႈ သင်၊ ဂုင်ႇလဝ်ႈချေႈဂဝ်ႈခခ်ႉရၵျာခ်းသင်ႇချႇ ၵာရိယျႇခဝ်လဝ်ႈခခ်ႉ မှိုခ်ခင်ႇလိခ်လီမီးခွခ်ႇ လှိုဝ် လွခ်ႇပ်ိခ်တီႈပှိုခ်ႈလံႈဗုၵ်ႇသွမ်ႈဂုသူဝ်ႇတာင်းလီခခ်ႉငလႈ ဂုင်ႇလဝ်ႈလင်ႇဝျႈ ၵာခုတ်တရပုလ်လခှိတ် တမ် ပုတ်ႉထမ်ႇၵျေးလာတ်ႈဝံႉၵာမ်ႇပှိုင်ႈ ခင်ႇယှိုင်ႈဗွခ်းတျႇ~ ဂုင်ႇယ်ႇချေႇ~ ဗီငလႈဂူခ်းသွမ်ႈတာင်း

မုၼ်– ၶုၼ်ၽြႃးၸဝ်ႈၾုင်းသွ်– သင်ႇၶျႇ ယွ်ႇၶျေႇ လိၵ်ႉၵိၵ်ႇထဝ်ႈ ၵဝ်ႈယိူင်ႈၽွၼ်းယွ်ႇ တီႈၵူဝ်းပိုင်ႈ
ၵေၾွ်ႇ ဝၼ်းၶမ်ႈၶိုၼ်းၶွ် ယဝ်ႉ။–

68* သင်ႇၶျႇၵရိယၢၵၼ်ဝႃႈၶႅ်ႉ မၼ်းၵမ်ႇငႃႈငႃႈၶေႃႈ ဝႃႈတီႈၶုၼ်ႁူပ်းၶေႃင်းၵူဝ်– လိူဝ်ႉၶင်ႇလဝ်ႈ သၢင်ႇလဝ်ႈလၢင်းသေတူၼ် ယႃႇၸူႈလႆႈၾိတ်းၾူၼ်လႃးလႃး ပိၼ်တီႈႁဝ်းႁႃးၵူဝ်းဝွၼ်းၵိင်လမ် သင်ႇၶျႇ ၼလႈၵူၼ်းၶႅ်ႉမၼ်းၵူႈၵၼ်ၶမ်ၵေးတွၼ်း ပိၼ်တီႈႁဝ်းယွၼ်းသုမုၼ် လႆၶုၼ်ၽြႃးၼ်း ပိၼ်တီႈႁဝ်း တၢၼ်းယွၼ်းၵဝ် ပေႃးၵမ်ႇမီးၽြႃးၼ်းၶဝ် ႁဝ်းတၵ်းတေဝဝ်ဝၼ်းၶိုၼ်း ဝၼ်းလိုၼ်းထၼ်ပႆၢ ၸူဝ်လၢင်ႈပွင် ၶႅ်ၢတၢင်းတၢၼ်း လင်ႇဝႃႈလီၵၼ်ၵွမ်းၵၢၼ်း ယႃႇလွတ်ႈၵူႈၶိင်းၾွ်~ ယွင်ႈလူႇ ၾိၵ်ႉၶူႇထေႇမုၼ်မျႃတ်ႈ သၢၼ်း ၶဝ်ႈသွမ်းၶဝ်ႈပၢၼ်း ၵၢပ်ႈတၢၼ်းယႃႇပေၸူႈၵၢင်းလွတ်ႈ– ယွၼ်းၸွတ်ႈၸိုင်းၶင်ႇၸူဝ်ၵေႈတၵ်းလႆႈ

ၶုၵ်းၶႆႈလွမ်းၵုင်ႇၶဝ်လဝ်ႈ– ၵမ်ႇဝႃႈလဝ်ႈလႅၵ်ႈလဝ်ႈၵႂၢၼ်ႇ သႂၢၼ်ႇႁၢၼ်ၶပ်ႉပိူင်း မုင်ႈယိူင်းၽိူင်ႇႁၢၼ် ႁူႈပႃး ၶၼုမ်ႇပႃးထဝ်ႈ ၶၢၼ်ႉတႃႉ။ ။

69* သင်ႇၸႃႇၵၢၼ်ဝႃႈၶႆႉ မၢင်လဝ်ႈမၢင်ပႃးသေၵေႃႈ တေႃႈၶၢင်ႇဝိၶေးသိၵ်ႉၸႃႇ ပုၼ်ႈတႃႇသွင်ပၢၵ်ႇ သႃဝ်းလဵတ်း ၵၢၼ်လႅၵ်ႈၵၢၼ်ၶွႆႈၵမ်ႇလႆႈႁဵတ်းၵေႃႈ တေႃႈႁႃႈႁၢၼ်ၶဝ်လဝ်ႈၶၢၼ်ႉယႃႇၶေႃႇ မျႃတ်ႈၶေႃႇမုၵ်ႉ လုမ်းသင်ႇၸႃႇၵေႃလူင် မေႃပူင်ၵေးတွၼ်း ပိၼ်ၽွၼ်းႁူၼ်းမိူင်း လုမ်းႁိူင်းလႆၵေႃ လႆလေႃယိူင်းတူၺ်း မေႃ ႁူၺ်းႁၢမ်းသႅူး ႁၢမ်းၸေးသိူင်ဝၢၼ် မေႃၶၢၼ်လွမ်းတြႃး လူဝ်းၵၢဝ်ၸုဝ်းသႂ်ႈဝၼ်းပီ ပေႃးလႆႈယၢၼ်ၶီလုမ်း လုမ်း လိူဝ်းလုမ်းၶမ်ၶေႃ တၵေႃယိင်းလိူဝ်း ပီလိူၼ်ဝၼ်းငိူး ထၢၼ်ႈပေႃးလႆႈသိူဝ်းလွႆ~ ႁူႈမၢၼ်းၽွႆ~ ပေႃးလႆႈ သၢင်ႇထုၵ်ႇ– ၽုၵ်ႇတူၼ်ႈပႃႇရမီႇၶေႃႇ– ဝၼ်းလိူင်း မီးႁိူင်း ႁွပ်ႈၸုဝ်းလႆႈတၢၼ်းမုၼ် မိူဝ်းလူးႁွင်းမူးတီႈမီး

ထၢတ်ႈႁျွင်း ၵပ်ႈလွင်းတီႈသဝ်းၵျႃၶၢၼ်းၶုၼ် ဝၢၼ်းဝႆႈပူႊလေႃႊ လွင်ႈငေႃႈၵၢၼ်ႉမူၼ်းယူႊၵျေႃႊ ယဝ်ႉ။–

70* မၢင်တီႈႁူၼ်းႁပ်ႉၵမ်ႈၽွင်ႈ ႁၼ်ၵျႃၶၢၼ်းလဝ်ႈသေငေႃႈ ၵမ်ႊယွင်ႈၵမ်ႊယေး ၸႆတ်းၶင်ႉၵမ်ႊ ပေႃးၼၢင်ႈၶပ်ႉၼၢင်ႈယုမ်ႊ မိူၼ်ၶင်ႉသွင်းသုမ်ႊၵမ်ႊပွင်ႊ ၸႆတ်းၵၼ်တၢၵျွင်ႊမိုၼ်းလိူမ်ႈ ၶင်ႈၵိူမ်ႈၵျႃၶၢၼ်း သင်ႊၶႃႊ ၵမ်ႊမီးလွင်ႈၵၼ်ၵၢၼ်းၶႄႊၽုင်းႁိတ်ႈ သိၼ်ႈလိတ်ႈလေႃးလေႊ မိူၼ်ၶင်ႉႁူၼ်းၶျၢင်ႊငေႃႈ ဝႃႈ ၵမ်ႊႁူႉပႃႈၶႅႇလႅင်းပၢင်ႊ လွင်ႉၵိၼ်လဝ်ႈသၢင်ႊၵျႃၶၢၼ်း လွင်ႉႁွႆႊပႃႈလၢၼ်းပႃႈၵႂၢၵ်ႊ ယၵ်ႊယွၵ်ႊလၢတ်ႈ လၢတ်ႈ ၵမ်ႊႁူႉႁူၼ်ႉဝႃႈပိူၼ်ႈမျၢတ်ႈၽုင်းၵၢမ်ႊ ႁူဝ်လႆႈလႃးတၢမ်ႊတူၵ်းတဝ်ႈတိုဝ်ႉ ဝႃႈငူႊငၢမ်းႁူႈလိုဝ်ႉသၺ်ႊ ပိူၼ်ႈ ၶေႃႈလိူၼ်ႈၵမ်ႊတေႃႊ~ ၶေႃႈပၢၵ်ႊလေႃႊ~ လူတ်းလၢတ်ႈၶလေႃး ပိၼ်လဝ်ႈၼူးငေႃႈမၼ်းလွင်ႉမိူၼ် ႁူၼ်း– သူပ်းငေႃႈလူၼ်းပူၼ်ႉလိုဝ်ၵႃး ပႃထိင်ႈပႃးလွင်ႉၵဝ်ၼူဝ်း ႁူၼ်းလိုဝ်ႉမိဝ်းၶႅ ႁပ်းလႆႈႁၼ်မႃး ပေၼ်ႈ

ႁဵတ်းထႅင်ႈလႄႈလႄႈ ၵူပ်ႁၢင်ႈႁပ်းတူဝ်ႉငဝ်းလၢဝ်ႈလၢႆပႄႈ ၶၼ်ၶၼ်ႉၵိူဝ်ႈ။ ။

71* ပႄႈႁပ်းမီးလွင်ႈယုမ်ႇ,ယမ်ၶပ်ႉထိုဝ်ၶင်ႇ,ၶၼ် ပႄႈၵၢၼ်မိူဝ်ႈႁပ်းလႈတၢၼ်းလၢႆႈလူ, ၵုသူဝ်ႇ,လင်ႇ, ယွႆႇ, လွင်ႈၽွၼ်ႇ,ၶင်ႇ,ၸိူဝ်ႈငေႈလၢႆႈ ၵၢမ်ႇ,မၢႆႈၵၢမ်ႇ,လိူတ်ႇ, ၵၢမ်ႇ,ၵိူတ်ႇ,ၽေးယိုင်ႈ ၵွပ်ႈပိူဝ်ႈလၢႆႈပိုင်ႈၽုင်းၵၢမ်ႇ, လွင်ႈႁပ်း သေငေႈသွင်ႈႁၢမ်ႇ,တႃႇ,သေ, မေၶင်ႈပူ,လေ,ၵွမ်းၵူမ်ႈ လွင်ႈၵၢမ်ႇ,သူမ်ႈငလႈသူပ်းၵၢမ်ႇ,ၽၢတ်ႇ, ၵၢမ်ႇ,လၢတ်ႇ,ၵၢမ်း ပွင်ႉ ၵၢမ်ႇ,ၸွင်ႉၸိူတ်းသူင်ႇ, တီႈလဝ်ႈၵမ်ႇ,ပူင်ႇ,ၽုင်းလိုၼ်ႈ ၵၢမ်ႇ,လိုၼ်ႈရႃၢၼ်းသင်ႇ,ၶႃႇ, မေၵၢၼ်ပူ,လႃႇ, တၢၼ်းထၢပ်ႈ လၢႆႈၵၢပ်ႈၶဝ်ႈၶမ်ႉသွမ်းဝၢၼ်ႇ, ပိၼ်ၽူးမီးလၢၼ်ႇ,လိူတ်းသတိပွင်ႇ,ပိုင်ႈ ၶၼ်ႉတီႈၶိုင်ႈလီလၢႆႈ လိူင်းလေႃႇ~ ပုၼ်ႈၵႃႇ,ယေႃႇ~ ႁပ်းငေႈတၵ်းသွင်ႈ– ၽွၼ်ႇလၢႆႈတူလ်းၸူႉၵလ်းဝႃႈၵူၼ်းလီ– ယူ,ၵူႃႇ,ပၢၼ်တႃႇ, ၶၢဝ်း တေႃႈၶၼ်ႉၵူႃႇ,ထႅင်ႈ ၵၢမ်ႇ,ႁိူင်ႈလိုမ်းယွတ်ႇ, လိုၼ်ႈမူတ်းပွတ်ႇ, ပၢၼ်လၢတ်ႈၵူၼ်းငလႈတင်းၽိူ ယဝ်ႉ၊–

72* လင်ႇဝုႈ လိူဝ်းၼႆႉလၵုႇ, တမ်ႈတီႈလဝ်ႈရတၼေုႇသၢမ်ပိူင် သိူင်ၸိူင်မူတ်းၼျူး ၸဝ်းပေုးလီၸၼ် ပိူင်ၵၢၼ်ၸုင်းၵုၼ်း ဝၼ်းၶိုၼ်းလူၼ်ၼၼ်ႇ ၶတ်းလွၵ်ႇတုင်းထမ်း ၸဝ်းလမ်းၶၢဝ်ၸွင် ၶိုင်ပွင်တၢင်းတၢၼ်း ယိူင်းၵၢၼ်းၵၢၼ်မုၼ် လိမ်ၼုၼ်လေုးၼေၢင်း လွမ်းတၢင်းၵၢၼ်ၶၢဝ် ၶၢဝ်းယၢဝ်တၵ်းမိူဝ်း ဝိင်းသိူဝ်းလိုမ်သိင် ၶီၼ်င် ပူတ်းဝႆး ၶိင်းၼႆးသူၵဝ် ပေဝ်ဝၼ်းလိင်း ၵသိင်းသိပ်းပုး တူလ်ႁုးၼမ်ၼမ် ယိပ်းၵမ်ၼၵ်းၼၵ်း ပေၸၵ်းပေထွၼ် ၵဝ်သွၼ်ၶိင်းၸဝ်း ပေၵုင်မိင်းမဝ်း ပုၼ်ႈတုႇၸေၢတ်ႇတၢင်းၶီ~ သၢင်ႈယူႇ, ထုႇၼူႇ, လူႇတၢၼ်း ၶပ်ႉၵၢၼ်းတုႇတေလႆႈမိူင်းမၢၵ်ႈ– ၸေးယၢၵ်ႈၵၢင်းၸေၢတ်ႇယၢၼ်ဝႆႈၵူႈၸူႈ သိမ်းၵူႈမၼ်းမွၵ်ႇၸိူင်ၸုႈ– တၼ်ႇ, ၸုႇၵိလေႇသုႇလူင်ၼႆႉ မၼ်းလိူတ်ႇလိူဝ်ဝႆႉၵူႈပုႈ ပေုးၵမ်ႇလၢင်ႈဝုႈ မၼ်းယဝ်ႉ။ ။

73* ၵွပ်ႈပိူဝ်ႈပိၼ်လိူဝ်ႉၼၼ်ငလႈ တေုႈၼႆႉလူဝ်ႇလႆႈၵ်ႉၵ်ႉၵူႇထမ်ႇ, မုၵ်ႉယွမ်ႇလၢႆၵေု ပေုးပိူၼ်ႈပၢင်း

လဝ်ႈတူၺ်းမေုမုးၶှေုး တမ်းယေုးၵၼ်ထိုင် ပေႁှိူင်လၼ်းၵၼ်း ၶှိတ်းတၼ်းလွင်ၸႂ်၊ သႂ်ၼုၼ်လေုးၼၢင်း
တုင်းၸေုင်းၼိမ်တူဝ် ပူတ်းႁှူဝ်တုင်းငိၼ်း တြုးလိၼ်းထမ်မေ ပေႁှိတ်းလေလေသူပ်းၵၠၢမ်း ပေၵၢမ်းပေ
ၼေး လတ်းလေးလူႁှု ၵမ်ႈၸွင်ႈသိၢင်လုမေးၸှိင်း ၼွင်းၵၢၼ်ပၢင်ဝိင်းတြုး ၵမ်ႈၸွင်ႈသူပ်းလုးသိၢင်လင် ၵူဝ်
75 မၼ်းမူဝ်းၵၠင်ၼှူဝ်းထမ်း ပူင်ၼႂ်လေုးလမ်း ၵၼ်ႈၵူတ်းယူၼ်ႉသဝ်းလီ~ မူဝ်ႈၼၢဝ်းပီ~ ယၢမ်းမူဝ်ႈထွမ်ႉၼေုႈ
ထမ်ႉမုႉ– မၢင်ၵူၼ်း သူပ်းလူၼ်း ၼေုႈၵၠၢမ်းၸႂ်၊ ငၵႈၵူၼ်းလႂ်၊ သပ်းၼၼ်ႈလုႉလုႉ– မၢင်ၼုၼ်မၢင်ၼၢင်း
ၵှူဝ်တေတုင်းၸေုင်း ၼင်ႈလွမ်းပူၼ်ႈၵှိတ်းၼၼ် ၵှၢင်ႈမၼ်းႁှူႉမၼ်းၵှၼ် ပၼ်းၼၼ်ႈၵၢုႉၵုႉ ယဝ်ႉ။–
74* ၵၢၼ်ၼႂ်ႉ လႂ်ႈဝုႈထုၵ်ႉမိၼ်ႈ ထမ်မၵင်ၵတ်ႉတုႉ ၸိတ်းၼေုႉမဝ်ႉတၢၼ်ႉ ပူၼ်ႈယင်းၵုလ်ၵၢၼ်ႉ
ထမ်းလဝ်ႈ ၵမ်ႉၼဝ်ႈလွင်ပွင်ႉ ဝႂ်ၢႉၵၠုႉတၢင်းႁှွင်ႉတၢင်းတွင်ႈ ဝႂ်ႉႁှွင်ႈၵၠုႉတူဝ်ႉၵၢၼ်ပူၼ်ႈတုင်းထွမ်ႉ လၢတ်ႈလွမ်ႉ

လတ်းၵေႈ ၵမ်ႇဝေႈၵမ်ႇၽွၼ်ႇ ၵမ်ႇသွၼ်ႇတွင်းၶေႃႈ လေႃႈလၢတ်ႈ ၵၢင်ပရိသၢတ်ႈတၢင်းမူႇ ပိူၼ်ႈတႃႉ ထွမ်ႇယူႇ ၽိုၼ်မူႇၵျမ်းမျၢတ်ႈ မၼ်းသမ်ႉၼႅတ်ႈလၢတ်ႈသူပ်းၵုပ်ႇ ၵူမ်ႇလုပ်ႇလႅၼ်းယႃႈ ပႃႈၶေႃႈပူႇၵၢင်ႉပူႇ ၵေႇ မိူၼ်ၶင်ႇၵူႃႇလေႇၶိူၼ်းပိူၼ်ႈ လၢတ်ႈလိူၼ်ႈလၢတ်ႈလူမ်း ၵမ်ႇတူမ်းၶေႃႈပၢၵ်ႇ သိူင်လၢၵ်ႇသၼ်ႇသဝ်ႇ မၢင်ၽဝ်ႇသမ်ႉယႅတ်ႇၵႅင်ႈ မၢင်ပွၵ်ႈသမ်ႉသွႆႇထိင်ႈၶမ်ႉလိူတ်ႇၶလႈၼႅင်ႈႁိူင်ႈ ပၢင်ၵေႃႈၵူၼ်းပိူၼ်ႈသလႆႇ လႃႇ~ ၶေႃႈဝႃႇလႃႇ~ တြႃးလဝ်ႈၵိူဝ်တွင်း– မွင်းပွႆႉၼၢၼ်းလိၵ်ႈတေသုတ်း– ၽုတ်းငွၵ်ႈလွမ်တူလႆး ၵူလႆးဝႃႈ ၼၢၼ်းလိၵ်ႈသင်ပေႉမႃးယၢဝ်း ၼၢဝ်းၼႅ်ႉလီဝၢင်း မၼ်းၶင်ႈၵုၼ်ၶေႃႈၵုၼ်ၵၢင်း– ၵူၼ်းလႃႉမိဝ်းၼႅ်ႉ ၶေးလၢင်ႈ မီးဝႆႉ လႆၢတီႈလႆၢတၢင်း ၶၼ်ႉယဝ်ႉ။ ။

75*လင်ႇဝႃႈလိုဝ်းၼႅ်ႉလၵူႃႇ ၶမ်ၶေႃႇတေႃႇတေႃႇ ပဵၼ်ၵေႃႇပဵၼ်ထၢပ်ႈ ၵမ်ႇပေႉလၢတ်ႈလၢပ်ႈၼိူဝ်းထူင်ႇ

မၢင်တူင်ႇမၢင်တီႈ ပႃႈပီႈလုင်းပူႇ မႃးၸတႃႉမႃးယူႇၵမ်ႇတုင်းၵမ်ႇထွမ်ႇ ၵမ်ႇလွမ်ႇၵမ်ႇၸငႈ ၵမ်ႇၸဝႈတႃ
မႆႉတႃတွၵ်ႇ ၼႂ်ႈၵွၵ်ႇၵေႃႈၵွၵ်ႇ ၼႂ်ႈၶဝ်ႈၵေႃႈၶဝ်ႈ ၵေႈထဝ်ႈတင်းၼုမ်ႇ မၢင်ၵေႃႉၵႂႃႇၼႆႈၵပုမ်ႇၵႂၢမ်းလဵၼ်ႈ
ၼူတ်ႈၵဵၼ်ႈမိုဝ်းပဝ်ႇ တူဝ်ထဝ်ႇၵွၼ်းလင်ႈ သူပ်းၵဵဝ်ႉၵိူင်ႈၵိူင်ႈၼႆးပၢၵ်ႇ သူပ်းမၢၵ်ႇၵူမ်ႇပု မၢၵ်ႇမုထုၼ်
ၽိူၵ်ႇ မိူဝ်မိူၵ်ႇလပ်းသိူဝ်ႈ ပဵၼ်ၽိူဝ်ႈဝူတ်းလၢင်ႇ ၵမ်ႇပၢင်ႇလဵၼ်းလဵၼ်ႈ ၼႄႈလဵၼ်ႈၵူတ်ႇသူတ်ႇ သုမ်းႁၢင်ႈ
မၼ်းလႆႈမီးၼူတ်ႇ ၵူၼ်းႁၢင်ႈႁူႉပုင်ႇထူၼ်ႈ ၵမ်ႇမူၼ်ႈသိူဝ်းသႃႇ~ ဝႃႈယၢပႇၼႄႇ~ ၵူၼ်းလိူဝ်ႉမဵဝ်းၼႆႉ—
ၵႆၵေႃႈမၼ်းၵႆ ၶူဝ်ၵေႃႈမၼ်းၶူဝ် ႁူဝ်ၵေႃႈၶိၼ်းယူႇ ႁိူဝ်လၢင်ႈပူတ်းပူင်— ၵွႆးလႆႈတၢင်းႁၢင်ႈမၼ်းယႂ်ႇ ပဵၼ်
ၽူႈၵူၼ်းလူင် မၼ်းလၢတ်ႈၵုပ်ႇၵၢပ်ႇ သူပ်းထၢၼ်ႈပေႃးပိူဝ်ႉပေႃးၵူင် ယဝ်ႉ၊—
76* လိူဝ်ၼႆႉပႆႇၵႃး ပႃးၵၼ် တၢင်းၵၢၼ်ၵူၼ်းမိူဝ်းၵမ်သိၼ်ၼွၼ်းႁူင်း မိူဝ်းလွင်းသႃမုၼ် ၵမ်ႈၽွင်ႈ

မူဝ်းၶွၼ်းကုၼ်လုၼ်တၢင်းဝၼ်း မၢင်ၵေႃႉသူပ်းၶၼ်းသိင်ၽိူၢ လၢတ်ႈလူလ်ႈပိၵ်ၢဝၼ်းဝုး ႁိုၵ်ႈဝုႈမီးၵႃးလႆၢ လမ်း မီးၶမ်းဝ်ၼ်သိင် ၵိုၵ်းၽိင်မီးငိုၼ်း ၵပ်းတိုၼ်းမီးငိူၢး မလႆၢးမူၶေႃ မီးႁေႃမီးယေး လၢတ်ႈလွင်ႈၼူဝ်းမေး ၼူဝ်းၸူဝ် ၼူဝ်းၵူဝ်ၼူဝ်းလင်း ႁူဝ်ၽင်းတြၢး သူပ်းလုးသိင်လင် ႁိုၵ်ႈဝုႈမူဝ်းထင်ၶွၼ်းသိၼ် လၢတ်ႈလွင်ႈ တၢင်းၵိၼ်တၢင်းၶူပ်း ပိၼ်သူပ်းပိၼ်သိင် ႁူဝ်လိင်ႁူဝ်ၵမ် သူပ်းၶမ်ငၢမ်းပူင်း လၢတ်ႈလူလ်ႈဝၼ်းဝူင်းလူၼ် လၢဝ် လၢတ်ႈလွင်ႈပၢၼ်သၢဝ်ယင်းႁႃး ၸုင်ၶမ်ယိင်းလႆႃး တဝ်ႈသူႈပွင်ႈၵျင်းလူင်~ ႁွတ်ႈငၢႈ ဝိႁႃႈ ငၢႈလွၵ်ႈ ငၢႈလႆၢ သမ်ႉမေၶြုႉၶႆၢလိုဝ်ႈသိင်ပူၼ်ႈပုး ဝုႈႁုးၶႆႉၼၼ်ႈၶေႈ ထိင်ပူၼ်ႈပေးလႆႈ– မုးၶႆႈငၢမ်းကုပ်ႈၸေၢတ်ႈ ၸေၢတ်ႈ မုးလၢတ်ႈငၢမ်းကမ်ႈလႆႈလွင်ႈ မုးယွင်ႈတူဝ်ယုၵ်ႉယၼ်း ၶႆႈပိုၼ်းၵဝ်ႈဢၶေပူၼ်ႈ– ပေးလွတ်ႈလေး ဝႆႉၵူႈငူၼ်ႈ ဢတႉယဝ်ႉ၊ ၊

77* မၢၵ်ႇၶပ်ႉသေၵေႃႈပႃးယူႇ, လႆးၶင်ႈတြႃးသေၵေႃႈႁူႉယူႇ, ၵႂႆးၵႃႈၵမ်ႇသူႇၵဝ်ပွင် ႁဵတ်းၵေႃႈႁဵတ်း ၵဝ်ပိူင်ၶူင်ၶွၼ်းႁၢင်း ၵမ်ႇမီးငိၼ်းတွင်းၵၼ်လႂ် သတိၵၢင်လႂ်ႁိူဝ်မီး ယိပ်းဝီးယၢဝ်ယၢဝ် သၢဝ်သၢဝ်ၸေတ်း လူမ်း ႁိူဝ်တူမ်းႁိူဝ်ၵမ် မၢၵ်ႇၶပ်ႉသေၵေႃႈၵဝ်တမ်ၶႂ်းထူင် ႁိူဝ်ပူင်ၽပ်းၵၢၼ်း ႁဵၼ်မိူဝ်းတၢင်းလၢၼ်းတၢင်း ၶိူဝ ႁဵတ်းလူၼ်ႉႁဵတ်းလိူဝ်ၶႂ်းသိၼ်ၶႂ်းထမ်း ၵမ်းၵမ်းပွင်ၸိုင် လူင်းထိုင်ၶႂ်းဝၢင်း ပႆတၢင်းလွမ်းၵၼ် ႁဵတ်း ၵၼ်သိူဝ်းလၼ်း မၢင်ၵူၼ်းမၢင်လႆး ၸိတ်းလႆးပိူင်သိၼ် ႁိူဝ်ထိၼ်ထိင်းလႂ်ထိင်းလေႃး ၵူၼ်ၵူၼ်မေႃး မေႃး ထၢၼ်ႈပေႃးၶေၼ်ႈပၼ်းႁူင်~ မၢင်ၵူၼ်းသမ်ႉပႃးထူင်~ မူၼ်ႈပူၼ်ႈၵဵဝ်ႇၵၢတ်ႇ– လၢတ်ႇလၢတ်ႈဝႃႇ လီႇ– မၼ်းႁိူဝ်မူၼ်ၵၼ်လႃးလႃး မၢင်ၵေႃႉလပ်းလႂ်တြႃး ယၢမ်းမႃးႁွတ်ႈၶႂ်းသိၼ် ပၼ်ႈထိင်းထိၼ် ၵူတ်း

ၵၼ်ႈၶၼ်ႇတီႇ– မၢင်ၵေႃမၢင်လုမ်း လုမ်းပိူၼ်ႈၶတ်းသၢင်ႈမႄးထွင် ၶဵတ်ႈၵဵတ်းပွင် လွမ်းလူၺ်ႈလႃႇၵ လႃႇၵီႇ ၸလႈပႃႇရမီႇ ယဝ်ႉ။–

78* ၵူၺ်းၵႃႈ ၵူၼ်းၵၼ်ၶွၼ်းၵျင်းဝႃႈၶႆသေၵေႃႈ တေႃႈၵမ်ႇမိူၼ်ၵၼ်ၶင်ႇၵဝ်ႇ မၢင်ၵေႃႉပဝ်ႇပဝ်ႇ သူတ်ႉသူတ်ႉ မၢင်ၵေႃႉသမ်ႉဝႃႈ ၶေမ်ႉၶႆႉၵမ်ႇၽူတ်ႉမိၼ်ၶေႃႇ မၢင်ပႃႇသမ်ႉဝႃႈ မိူဝ်ႈၶႆႉမၼ်းမႂ်ႈဝႃႈမႂ်ႈ ၵမ်ႇ မီးပူၼ်ႉၶႃႈတြႃးၵျမ်းၵၢၼ်ႇ ၵမ်ႇၵၢၼ်ႇယဵင်းလေႃႈ ၵမ်ႇမီးလွတ်ႈၶေႃႈ ၵၢၼ်ၶိလ်လ တုၵ်ၶ ၵၢၼ်ၶေတ်တႃ ၽေႃဝၶေႃၵမ်ႇႁူႉ တီႈၵၼ်ရူပ်ႈလုၶေႃမ်ႇတေႇ တီႈၵၼ်ၵႃႇယေႇၼိင်းလိုင်ႈ ၶိုင်းၶႆႉမီႈၵီႈသင်ၶိုင်ႈၵမ်ႇ ပၢင်ႇ ယင်းထၢင်ႇႁႃးၵျူႉ ႁွႆးဝႃႈမီးတွတ်ႉတိင်သသၢမ်သိပ်းသွင်သမ်ႇ ၵမ်ႇၵမ်ႇၽိူဝ်ႈၽိူဝ်ႈ ၵမ်ႇလိူဝ်ႈတူၺ်း ပွင်ႇ လဵင်ၶွင်ႇၽိူၵ်ႇၽေႃၵ်ႇ ပဵၼ်လၢၵ်ႇပဵၼ်တွၼ်ႈ ပဵၼ်ႁွၼ်ႈပဵၼ်မမ်ႈ ၵႃႈၶမ်ႈၵႃႈၶိုၼ်း ႁူႉတုၶေးမႂ်ႈယူႇ လုမ်း

မူႉၵေႃႇပႆႉလႅင်ႈ ၶူပ်ႉပႅင်ႈၶၢဝ်းၵူႈၸူႉ**သီႉ**~ ၵူႈထႃႉၶႅီႉ~ လွႆၵေႃႈယင်းမီး– လီသတီးဝႆႇၽွႆမၼ်း ၽေၼ်းၵုသူဝ်ႉ, ၵၢမ်ႉ ၽွႆသၢင်ႈသေၵေႃႈမၼ်းၵိုၼ်း– တိုၼ်းၶႆႇမၢၼ်ႉမၢၼ်ႉ ပိူင်ၶေႃႈတြႃး ၽြႃးလဝ်ႈပူင်ၶွႃး လီသၽႃး လႅင်ႈႁၼ်လႅင်း– ၵုသူဝ်ႉၵၢမ်ႉပႃႉရမီႉ ၽွႆၵေႃႈၼ်ၶၼ်းတေႃႈ ၵ်ႃတ်းၶွႆႈမၼ်းၶိုၼ်ႈသုင်ၵ်ႃင်း တႃႇၶေႃႈ။ ။

79✳ ၵမ်းၶႆႇ ႁဝ်းတေလၢတ်ႈၵူႈ ၵေႃႇၽူႈမီးၶမ်ပလ်ႉလူႉငလႈ ၵေႃႇၽူႈၵမ်ႉမီးပလ်ႉလူႉ မၼ်းၵူႈ ၵၼ်ၵႃႈၵိုဝ်ၶိုင်ႈ ၵႃႈလိုင်ႈၵူၼ်းယူႉ ထႃႉၶူႉပွတ်းတွႆႈ ဝႆႇၶွႆႈလီၵူႇ ၵၢၼ်လူႇၵၢၼ်တေႉ ၶမ်ၵေႉၽွၼ်းပၢင်ႈ လွင်ႈသၢင်ႈတၢင်းလၢၼ်ႉ ၵိုင်ႉတၢၼ်ႉပေႃးလႅင်ႈ ယႃႉၵ်ႃငႈယႃႉၵိူတ်ႉ ၵၢၼ်လိူတ်ႉၵၢၼ်မႆႈ ဝၼ်ႇၶႆႈလေးလွတ်ႉ ပိူင်ၶွတ်ႉလႆႈယင်ႈ ၶွႆႈမုင်ႈလႅင်းပွင်ႉ ပိူင်လွင်ႈတၢင်းၵွင်ႉၶၼ်ႇလင်ႉမ်ၼ်ႈ လူဝ်ႉလ်ၼ်ႈလႆႈၶပ်ႇႁၢင်ႉထီႉ~ ၵူႈထႃႉၶႅီႉ~ ပေႃးလိုၼ်ႈၵိူင်းသွႆ– လွႆမူၼ်ႈသိူဝ်းလိူဝ်– ပၢၼ်တႃႉ ယူႉၵူႉ ဝၼ်ႈၶမ်ႈလဝ်ႇၵိဢ်ႉလႈ ၵမ်ႉဝႈ

ၵၢၼ်လိၵ်ႉလေႃးယႂ်ႇ လွင်ႈလူဝ်ႇၽွင်ႇ လႆႈသၢင်ႈထတ်းထိုဝ်– လူဝ်ႇၶႄႇ ပလ်ႇလႃႇလႆႈသၢင်ႈၵတ်ႉ ၵ်တ်းၵမ်ႇ လတ်ႉၵမ်ႇၵျူဝ်ႈ ၵ်တ်းၵူႇယဝ်ႉလွတ်ႇတူဝ်ႈ ၵျူဝ်လႆႈမီးတီႈမၼ်းပွင်ႇ ၶႅႉလႆႈဝႃႈပၢၼ်ၽူႈၵူၼ်းၵတ်ႉၵူၼ်းၶွင်ႇ ၵွင်ႇဝႃႈၵွင်ႇ တွၼ်းပူၼ်ႈမူင်းတင်ႈမူင်းၼူဝ် ယဝ်ႉ။–

82 80* ၵေႉၽူႈမီးၶမ်ပလ်ႇလႃႇ ၶဝ်ႈပၢၼ်ပုၼ်ႈတႃႇၵူၼ်းမူင်းတၢင်းလႆႈ ပၢၼ်သႆႈမႃးလူး ယူင်ႈၶင်ႇလဝ်ႈ ၶူးတူၼ်ၵျူင် မေႃလူင်တႆးလူဝ်း လၢဝ်းၶဝ်းလၼ်လင် ၵူၼ်းၽင်ၵၢၼ်ၵျႃ ပလ်လႃမၼ်းၵျူင်း ပူၵ်းပူင်းၵွၼ်ၵျူဝ် ၵၢဝ်တူဝ်ၶတ်းၵ်င်း ဝၼ်းလိင်းပီပၢၼ် လဝ်ႈၶူးတွၵ်ႉတူဝ်ႇထမ်မသႃမိပွင်ၵၢၼ်မီးၽွၼ်း ၶပ်းၵွၼ်းမေႃတွမ် ပူၵ်းပၼ်လၼ်ႉလွမ်မူင်းတႆး ၸုတ်ထတၵ်ႉၵသူဝ်ႇၵ်တ်းဝႆးပွင်ပၢၼ် ၵၢၼ်ၶၼ်တၵ်းဝႆႈး ၵူင်းပႆးလႆႈၵေႃ ပုၼ်ႈ ၵျူၵ်ႈတၢင်းမေႃပေႃးၵူၼ်း ၵွပ်ႈပူဝ်ႈဝၼ်းသိၼ်းပၢၼ်လင် လဝ်ႈလႆႈၵ်တ်းၽင်ယွၼ်းသူး မႃးပၢၼ်လဝ်ႈၶူးတူၼ်

ႁွင် ပီၼ်လဝ်ႈမေပွင်ထူဝ်းတၢင်း လူဝ်းၵဝ်လုမ်းလၢင်းလႆၢတူၼ် လင်ၵူၼ်မႄးသဝ်း လႆၢၽိုင်ၵူၼ်းၶဝ်း လႆႈ
ပိုတ်ႇပၢင်ႇလႅင်း**လိူဝ်**~ ၵူႈၽဝ်ႇ သွၼ်လဝ်ႇပလ်ႇလၢႆႇ တႃႇတေၵျူႉတွၼ်း ပုၼ်ႈၽွၼ်းၵေႃႉယိင်းၵေႃႉလိုဝ်း
ႁူမ်ႈပႆး လဝ်ႈသင်ႇၶႃႇ တႃႇတေႁူႉမိူဝ်းၶေႈ– မီးၵူႈတွၼ်းၶေႃႉတူၼ်လဝ်ႈပႃးမျၢတ်ႈ ၵုင်ႇယႂ်ႇၵမ်ႇယႂ်ႇ သႂ်ႇၵူႈ
သႂ်ႇၶိုၼ်း ႁူႉတိုၼ်းၵမ်ႇလၢင်ႈလၢတ်ႈ ငတႉယဝ်ႉ၊ ၊

83

81* လငႇဝႃႈ ၽူႈမီးပလ်ႇလၢႆႇ ပူၼ်ႈၵမ်ႇၵႃႇၵႃႇသိင်လႃ ၶေႃးႁၢလႂ်းလႂ်း တူလ်းၶႂ်းလီလီ ပိူင်ၶီတၵ်း
ၵၢင်း မေႃဝၢင်းမေႃၽၼ်ၼ် မီးလ်ၼ်မီးႁိမ်း ၵမ်ႇလွႆႈလၢမ်းလိမ်းသေမင် တေႁုတ်းပိူင်သင်လွမ်းပိုၼ်း ဝၼ်း
ၶိုၼ်းပီၼ်ႈ ၶတ်းလွႆႈႁုတ်းမႄး ႁွင်းႁႄးလင်လူင် ၶၼ်ႈမၼ်းၶၢၼ်ၵူင်ၵတ်းငၢၼ်း တီႈယူႇၸၢၼ်းၶဝ်ၶၼ်
တူၼ်မုၼ်ငဝ်းၶူး ႁုတ်းလူးပၼ်ၽၼ်င် တီႈမိုဝ်ႉႁူင်ၵိင်ႁုတ်းလွမ်း ႁွင်းသွမ်းပႃးတိုၼ်း ႁွင်းပိုၼ်းငၶပိူင် ႁိုဝ်

ႁိူင်သၵ်းယၢမ်း လီၵၢမ်းလူင်လၢင် ၵျွင်းၵၢင်ၵျွင်းတူၵ်း ပူၵ်းႁဵတ်းလင်သုင် တီႈၵၼ်လႆၽဵင်လုမ်းႁူၺ်း တီႈ ႁူင်းတူၺ်း လိၵ်ႈသေၵေႃႈမၼ်းၵူၺ်းလီႁၼ် တၼ်းၵၼ်လိၵ်းၵင်း ၵွၼ်ၵၼ်မိူဝ်းလူမိူဝ်းတွင်း တိႈတၼ်း ၼိူဝ်~ ၼမ်ႉတွၼ်းလိူဝ်~ ႁူင်းပိူၼ်ႈၵၢၼ်ႉ လႆတၢၼ်ႉလွင်ႈပၺ်ႉလုၢႉ– ပေႃးၽိုၼ်မိူဝ်းတူၺ်း ၵူၺ်းပိၼ် တၢင်းၵၢမ်း လၢမ်းၽိူဝ်တူၺ်းလူး မွၼ်းၶူးလဝ်ႈႁဵတ်းပွင် လိုၼ်ႈႁိူင်းႁွင် တွၼ်းၸတႉၼေႃႉၼေႃႉယဝ်ႉ။–

82* ၼႆႉၸတႉလႆႈဝႃႈ ၵေႃႉၵၼ်မီးၼမ်ပၺ်ႉလုၢႉ သမ်ႉလႆႈမီးထိင်ႈ သိၼ်ႈလွင်ႈမိတ်ႉတုၢႉႁၵ်ႉၼိူင်းပိင်း ၶွတ်ႉ ႁၼ်လွတ်ႉလေးၼေႈ ၵမ်ႉဝႃႈပႃႈတူၵ်းပႃႈၵွၵ်ႉ ႁွင်ႉမွၵ်ႉလေးသိင်ႈ လၢတ်ႈဝိင်ႈၵပ်းၵႃႉ ၽႆႉလွင်ႈႁွင်ႈ တဝ်ႈ မႃးၶဝ်ႈသွၼ်ၵၢၼ်ႉ လႆတၢၼ်ႉတၢင်းလၢင်ႈ ပုၼ်ႈပၢင်ႈၽွၼ်းယွင်ႉ လဝ်ႈၵဝ်လွင်ႈသွင်ႉတုၢႉသေႉ ထုၢႉ ၼေႉတဝ်းလိုင်ႈ တီႈၼိုင်ႈယုၢႉယွၼ်ႉ ပၢၼ်ၵၼ်ႉႁိင်းႁၢတ်ႈ လဝ်ႈလၢတ်ႈလႆးၶၢဝ်ႉ ပိုၼ်ႉၽေဝ်ႉလေးတူဝ်ႈ

ၶႂ်းလူဝ်ႇထႃႈၶူႈ ယႃႈယူႈသဝ်းပႅတ်ႇ ႁိပ်ႇၶႅတ်ႇမႄးပွင်ႈ ၽႆႈႁွင်ႈလၢၼ်းတႂ်ႇႁွင်ႉပၢဝ်ႈႁွတ်ႇ ယႃႈလွတ်ႇၼိူဝ်း ၼိင်ႇပလႆႈလႃႈ~ လဝ်ႇဩႈ~ တိုၵ်းလၢတ်ႇသွၼ်ႁႄး– ပေႃးတူဝ်ႇလႆႈဝၢၼ်ႇလႆႈၶႄး ပႃးၽွမ်ႉႁၢၼ်ဝ်း တႆး ၸလႇၵူၼ်းလၢတ်ႇလႆႈၼိူဝ်း လဝ်းပုတ်ႉထၽႄႈသႃႈ သႃႈသၶႄႈ မႄးႁူႉႁၼ်လွမ်း ႁွမ်းႁူမ်ႇလႆႈတၢင်း ပိူင်လဝ်ႇၼူး ယိၼ်ႇလူးၶေႃႇပူင်ဝၢင်း ၶႆႉယဝ်ႉ။ ။

83* လင်ႈဝႃႇ တူၼ်လဝ်ႇႁဝ်းၶႆႉ မီးဝႆႉလွင်ႈမျၢတ်ႇ ႁွင်ႉလၢတ်ႇႁႄးမွၵ်ႈ သုတ်းၽွၵ်ႈလႆးႁူဝ်ႇ မူဝ်ႇလဝ်ႉ ဝၢၼ်းပွင်ႈ ၶင်ႈႁူဝ်တၵ်းၵွင်ႈၶတ်းသၢင်ႇ ပုၼ်ႇပၢင်ႇလူဝ်ႉၼူဝ်းလဝ်ႇႁဝ်ႈ မဝ်ႈယူႈလႆႈလိၼ်ႇ ၵိၼ်ႇလူလၼ်ႇ တၢင်းလႃၶၼ်ႈ သႂ်သၢၼ်ႈပီႈတိ ႁဝိလႃၶၼ်ႈပေႃႈ ၶုမ်ႈၶႄႈၶုတ်းတင်ႇ ႁမ်ႈမင်ႇႁၵ်းၼိူင်ႈ ၵၢမ်ႈလိူင်ႈၶွၼ်း ႁူင်ႇ ၵၢမ်ႈပိူင်ႇတၢင်းၽႆႈ ႁပ်းၵႆႈၵူၼ်းလိူင်ႇ ႁေႉၶိူင်ႇယႃႈယူႈ လႆႈမူႈၵူၼ်းၵူႇထူင်ႉသူႈတဝ်ႇ ပွင်ႈၶဝ်ႇႁၵ်ၼ်း

လွင်ႈပလ်ႇလႃႇ~ ၵူႈထႃႇၶႄႇ~ မႃးႁွတ်ႈလေးတီႇမ်– လီမ်လႃႉၵူၼ်းယူႇ လမ်ငလႈလေႃးဢၢ်– တူၼ်ယွႆႇ လွႆႇ ၽႆႇ ၵၢၼ်းသၢင်ႈဝႆႉတေႃႇလူဝ်ႈ ယႃႇႁူဝ်ႈလိူမ်းယွတ်ႇ ႁႆႈလေးလွတ်ႇ ပိူင်ၶပ်ႉလႆၢးယႆ– တူၼ်လဝ်ႈၶူး ယွင်ႈ သူးတိူင်ႇ ထိုင်ႁွတ်ႈၶၢဝ်းယိုတ်ႈယၢဝ်းလဝ်ႈလူဝ်းပႆ ယဝ်ႉ။–

84* ၵမ်းၼႆႉ ႁဝ်းတၵ်းလၢတ်ႈလူလ်ႈၵေႃႉၾူႈၵမ်ႇမီးပလ်ႇလႃႇ မိတ်ႉတႃႇၵႆယၢၼ် ပွင်ၵၢၼ်ဝၼ်းလိၼ်း သိၼ်ႁိုင်းသုတ်းပၵ်း ႁိၵ်ႈဝႃႈမၢၼ်းလၵ်းမၢၼ်းလိမ် ၵိင်ၵိမ်တၢင်းလိူင်း ႁိၵ်ႈဝႃႈမၢၼ်းႁူင်းလီႁူင် ပွင်ၶူင်ငၢၼ်ႈ ၽွၼ်း ႁိၵ်ႈဝႃႈမၢၼ်းတွၼ်းသုတ်းၵေး ႁိၵ်ႈဝႃႈတၢင်းၶေးႁူဝ်ႁၢၼ် တၢင်းၵၢၼ်မၢၼ်းႁိတ်း ပိၼ်ၵိတ်းပိၼ် တေႃ ႁိၵ်ႈဝႃႈမၢၼ်းမေႃလႆးတၢင်း သၢင်းလၢင်းႁူဝ်ပိၼ် ၵၢၼ်မိၼ်တၢင်းသူဝ်း ပိၼ်လိူဝ်းၵၢၼ်လွႆႇ ၵဝ်လွႆႇ မၢၼ်းၵူလ်း တူလ်းၽွၶေးတူၼ်တူဝ် လွႆႇၶွႆႈႁိတ်းႁူဝ်ၵွၼ်းလုမ်း ႁိတ်းသုမ်းလၢႆပိူင် ၵိူင်ငိူင်ၵိုၵ်းငိုၵ်း ႁိတ်း

သိူဝ်ႈၵၢဝ်ၸဵတ်းၵၢဝ်ၽူၼ် မိူၼ်လူၼ်ၵူၼ်းၵျမ်း ပီလိူၼ်ဝၼ်းယၢမ်း ပုၼ်ႈတႃႇၵူႇၶၢဝ်းၵဵ~ လူဝ်ႇၶူပ်ႉ တပ်ႉ မင်ၵူႈလႆး ၽူႈလႆးၵႆႉလႃၼ်ႉၵေႉ တိုဝ်ၶိုၼ်ႈတၢင်းၶႄႈ မေဝႃႈငူမ်းပၢၵ်ႉၶၢၼ်ၷူၼ်ႈ တူလ်းၶႄႈၵၢၼ်ၷၢင်ႈ မၼ်း ၵူႈဝၼ်းၵမ်ႉတႅမ်ထူၼ်ႈ ၶၼ်ႉယဝ်ႉ။ ။

85* ၵမ်ႈၽွင်ႈတူလ်းၵၢဝ်ၵႃႈၶွင်းပပ်ႉၵွၼ်ႉပပ်ႉၵၼ်ႉ ၵမ်ႉမီးလွၼ်ႉၵၼ်သေၵၢၼ် မိဝ်းၶၼ်ႉၵမ်ႉ လႆႈၺွင်ႉဝႃႈၵူၼ်းၷူႉၵူၼ်းၷၼ်လႃးလႃး ပေႃးလႃးၵၢၼ်လူင် ၷိူဝ်တေမေပူင်ပူတ်းတၢင်း ၷူႉၵႃႈၶမ်ၵၢင်းမၶႄး ၶိုၼ်း ၵွပ်ႈပိူဝ်ႈလၢင်းတိုၼ်းၷိူဝ်ၷႃ ပလ်ႉလႃမၼ်းၵွတး မေၵၢဝ်ၵဵတ်းၵွတ်းၷိူဝ်ၶမ် ပေႃးလမ်ၽႄးသိူဝ်ႈ ၵွပ်ႈပိူဝ်ႈၵမ်ႉလႆႈၷၼ်းၸိူဝ်းလီလီ တၵ်းလႆႈငဝ်ၶီသၵ်းဝၼ်း မႃးၷိူတ်းငုၼ်းၵၼ်းၷိူဝ်ပီၼ် ၵၢဝ်ယီၼ်လွႆးလွႆး ၷူႉၵႃႈတၵးဝွႆးၷႆႉလႆႉ ၵွႆးလႆႈတၢင်းၵႆႉၵူၼ်းမူင်း လႆးပူင်းၷိူဝ်မေ လႆးထေၷိူဝ်လိၼ်း ၶွင်းပၢင်ၵူၼ်းဝိၼ်း ပူၼ်ႈ

တၵ်းပၢၵ်ႈၶႃးသႂ်~ သိၼ်ႈတၢင်းပႆ~ မၼ်းတေႃႈၶမ်ႇမိၼ်ႈၶမ်ႇမၢၼ်ႇ– လၢၼ်ႇၵေႃႈၶမ်ႇယႂ်ႇ– ႁွပ်ႈပိူဝ်ႈမေႃ
ၶၢဝ်ၶိတ်းၶွတ်း ပိတ်းပွတ်းဝႃႈမၼ်းလွင်ႈၵူၼ်းႁူႉၵူၼ်းႁူင် ဝၼ်းလိုၼ်းယင်းတိုၼ်းႁူႉတၵ်းၶႃႈသူပ်းၵူင်
တၢင်းႁူႉႁိူတ်ႇႁႂ်ႇ ယဝ်ႉ။–

86* ၵေႉၽူႈမီးၼမ်ပၺ်ႇလႃႇ ၶၼ်ဝႃႈၼႆႉ ပိူၼ်ႈလႆႈသွၼ်ဝႆႉႁဵၼ်းဝႆႉ တေႇၶၢဝ်လၼ်ႉငဝ်ႈလၼ်ႉၵၢင် လၼ်ႉယႂ်ႇ ထိုင်သႂ်ႇႁႂ်ႈပေႃးလႆႈလုမ်ႈ လွင်ႇလႆႈယွင်ႈၶုမ်ႈတူဝ်ၵဝ်ႇ ပၢၼ်ၽဝ်ႇလႃးမိၼ်ႈ သိၼ်ႈတိၼ်ႈတၢင်း ၽိုတ်ႇ ပိူၼ်ႈပိုတ်ႇလင်းလႆႈ တီႈၼႆႈလင်ႇလႆႈႁွင်ႉဝႃႈၽူႈမီးပၺ်ႇလႃႇ ပေႃးသမ်ႉႁွမ်ႉငႃႇႁၼ်ၶၢဝ် တီႈၶိတ်း တီႈၵီႈ ပႆႇလႆႈၼေႈၵီႈသိူဝ်းသႃႇ ပႆႇလၢင်ႈတိူဝ်ၽေႇလႆးငိူၼ်ႈ ၶမ်ႇလိူၼ်ႈၸၼလႄႈ ၶမ်ႇလၢင်ႈလၢတ်ႈၼႆႈလႅင်း ပၢင်ႇ ၵူၺ်းႁွမ်ႉႁူင်ႇၸၢင်ႇ တၵ်းလၢတ်ႈၸတႉၶမ်ႇလေႃႈ ႁွပ်ႈပၢၵ်ႇၸေႃႈၸဝ်းၼၼ်ႉၶမ်ႇယႂ်ႇ~ ၶမ်ႇလၢင်ႈသႂ်ႇ~

ပေုးပိူၼ်ႈထၢမ်မုး– လုးတီႈယၢပ်ႇၸိုတ်ႇ, ႁျိူဝ်လၢင်ႈလိင်းၼိုၼ်း တိုၼ်းဝုႈၵမ်ႇပွင်ႇ, ၸျၼ်သိၼ်ႈတၢင်းမိူဝ်း
လိူဝ်းၼႆႉသေၵေုႈလိူင်ႇၼိၼ်ၼ်ႇ, တူဝ်ၵဝ်ႇဢေတႃႉၵမ်ႇၼိၼ်ႇ, ၸျိတ်းၸျၢင်ႈၵဝ်ႇၵွႆး ပေုးရွတ်ႈပွႆးရျူႉတေပူိင်း ၸျိတ်း
ဝုႈမၼ်းၵတ်ႉပိူင်ၵုႈလႆးလင်း ပေုးရွတ်ႈပိူင်းဢေၵႈၵၢင်ၵူၼ်း တလုၺ်းမိၼ်ႈတၢင်းၵုႈမၼ်းဢေတႃႉရျူဝ်မူၼ်းယဝ်ႉ။ ။

87* လင်ႇဝုႈ လိူဝ်းၼႆႉလၵုႇ, ပလုၺ်ႇလုႇတၢင်းရျူႉ လီလူႉလီၵၢၼ်ႇ, လွင်ႈလၢၼ်ႇၸျိင်းၸျၢင်ႈ ပုၼ်ႈပၢင်ႈ
ၸွၼ်းၵဝ်ႇ, လီထဝ်ႇတူလုၺ်းသွၵ်ႈ လူဝ်ႇငွၵ်ႈတူလုၺ်းသူႇ, ယုႇယူႇသဝ်းပုၼ်ႉသဝ်းပိတ်ႈ လူဝ်ႇလိတ်ႈတတ်း
တေုႇ, တုႇၵေုႇၸွၼ်းတွၼ်ႈ လူဝ်ႇရွၼ်ႈလူဝ်ႇသၼေႇ, လူဝ်ႇပၼ်ႇၵွၵ်းၵွင်ႈ လူဝ်ႇယွင်ႈလိူဝ်ႉၼိူဝ်း ပုၼ်ႈ
လိူဝ်းငိူၼ်ႈၶွတ်ႇ, လူဝ်ႇထွတ်ႇလိင်းလိင်ႈ လူဝ်ႇထိင်ႈတၢင်းပွင်ႇ, ပိူင်ၵွင်ႇတၵ်းလႆႈ လူဝ်ႇၶႆႈလူဝ်ႇသွၼ်ႇ, ယုႇ
ယွၼ်ႇၵုတ်းလုဝ်ႈ လူဝ်ႇပုဝ်ႈၸျိင်းၸိင်ႇ, လူဝ်ႇတိင်ႇၸွၼ်းၼုၼ်ႈ လူဝ်ႇလုၼ်ႈလူဝ်ႇပုတ်ႇ, လူဝ်ႇလုတ်ႇထူဝ်းၼေုႈ

ပေႃးဝုႈႁုဝ်းၼ်ၶၼ်ႇ, ပိၼ်ၽူႈလုဝ်းၵိၼ်ႇ, လၢႆးလွင်ႈၵတ်ႉလုဝ်ႉသူႈ လုဝ်ႉမူႈမိၼ်းတူၼ်ႈၵွၵ်ႉမိူင်ႉ~ ၸႂ်ႈမၼ်း ယႂ်ႉ~ လွမ်းၵပ်ႈလွမ်းပၢၼ် ၵၢၼ်ၸႂ်ႈထတ်းထွင်– ယႃႉယူႉၽိုင်မူႉလိူဝ်းလႄႉလိူၵ်ႉပႆႉထဝ်ႈ လုဝ်ႉၶဝ်ႈတၢင်း လၢၼ်ႇ, ၸႂ်ႈၵိုင်ႉတၢၼ်ႇ, ၵူၼ်းၽူႈပူၵ်းပွင်တႃႉ။–

႔႔* ၵမ်းၶဵဝ်ႉ တၵ်းတေလၢတ်ႈပၼ် ၵူၼ်းႁုဝ်း လိူဝ်းသဝ်းၵိလမ် ၽုင်ၶမ်ယိင်းလၢႆး ဝၼ်းငၢႆးၶၼ်ႈပၢၼ် လၢႆးၵၢၼ်ၵူၼ်းမိူင်း တၵ်းပိူင်းၵၼ်လွႆ ၵၢင်လွႆပေႃးလိူင်း လွင်ႈႁုၵ်ႉလွင်ႈပိူင်းတွမ်ၵၼ် လၢႆးၵၼ်တၵ်းသိူဝ်း လၢႆးသိူဝ်းၵၢၼ်ၵူၼ်း ဝိင်းမူၼ်းပိူင်လီ လၢႆးၶီတၵ်းၵၢင်း လၢႆးဝၢင်းပိူင်ၽိၼ် မီးၵိၼ်မီးမွၼ်း လၢႆးတွၼ်းပိူင်ႁူင် လၢႆးႁူင်လၢႆးၵတ်း လၢႆးထတ်းပိူင်ယိၼ် လီပိၼ်ဝၼ်းၶိုၼ်း ယင်းတိုၼ်ႈလီလူ တၢင်းသူတင်းႁူး ၸွမ်းပႃးၵၼ် ၶိုင် ပေႁိူင်လၼ်းၵၼ်း ပိူင်ပိၼ်တၢင်းမၼ်း လွင်ႈယႂ်ႉၶေႃႉထတ်းထွင်~ ၵူႈၽဝ်ႇ, ပဝ်ႉၵၼ်ၵူႈၶိုင်း ၶွင်ႉ

ယိင်းၼွင်ႉလၢႆး ၼိူၵ်ႉၼၢႆးၶေႃႈပိူင်လွင်ႈတၢင်းလွႆႈ– လူဝ်ႇလပ်းႁွႆႈလွမ်းယူႇတႃႇသေႇလွင်ႈႁၵ်ႉပိင်းၼိုင်ႈ– ၶႂ်းလိူင်ႈ ၵူၼ်းၶင်ႇၵၼ်ၵႃႈတၢင်းသိင်ႈ– ၵႂၢမ်းဝိင်ႈလူးတေႃႇမေႃလၢတ်ႈ မေႃမၢတ်ႈယမ်လွင်ႈၵူၼ်းပၢင်ႇလွင်ႈသၽေးၵီး– ႁဝ်းလူဝ်ႇပိင်းႁၵ်ႉၵၼ်ၶင်ႇၵၢၼ်ၼွင်ႉတၢင်းပီႈ ၶၼ်ႉယဝ်ႉ။ ။

91 89* လွင်ႈၵူၼ်းၵၢၼ်ဝေႃႈလူဝ်းၶၼ်ႉ ၵမ်ႈၽွင်ႈသေၵေႃႈ ၵမ်ႇႁူႉၵမ်ႇပၢင်ႇ လၢင်ႇလၢင်ႇလမ်လမ် ႁိုဝ် မီးလွင်ႈၶပ်ႉတၢင်းယမ်ၵူၼ်းမိူင်း လွင်ႈလိူင်းလွင်ႈလေႃ ႁိုဝ်မေႃႁၵ်တၢင်းသင် ၵွင်လင်လူးလုမ်း ပေႃးႁၵ်တၢင်းၽေသုမ်း ပၢင်ၵုမ် မၼ်းႁိုဝ်မႃးတုမ်လႃးလႃး ဝေႃႈၵၢၼ်ၼိင်းႁႃးၼိုင်ၵၢၼ် ၶတ်းသၢၼ်မေႃးမေႃး ႁိုဝ်လေႃးႁိုဝ်လွမ် ႁၢႆၽွမ် လွႆးၵၢင်း ပေႃးပိၼ်ပွႆးပၢင်းမၼ်းသူဝ်း ထိဝ်းထူဝ်းယူဝ်းယူဝ်းၽဵဝ်ထိုင် မေႃၼိုင်ၵၢမ်းၽၵ်း ပူၼ်ႈတၵ်းမႃးလူး သူပ်းႁူးၵိၼ်လူင် သူပ်းၵူင်ၶႃးယၢဝ်း ဝၵ်ႉတၢဝ်းၵဝ်ၵိၼ် ပိၼ်တိၼ်တင်းမိုဝ်း ၵူၼ်းၵိုဝ်းလမ်ၵၼ် ႁိုဝ်ႁၼ်

မုး လွင်း ၵျိတ်းၼၼေ်ယွင်းယွင်း ၵျၢင်ႈမၼ်းၶပ်ႉၵျိတ်းပွင်~ ၵူႈဝၼ်းထွင်~ ၵူၼ်းၵႃႈၵမ်ႇပွင်ႇ– ထွင်ႇၼိုၼ်ႈမုႇၼေ တုႇသေႇ– ၵူၼ်းလုမ်း လုမ်း″ဝုႈမၼ်းၵႃႈၵူၼ်းတိုဝ် ဝုႈမိဝ်းၵျိုဝ်သေဂေုႈ ၵမ်ႇၶဝ်ႈဂုႇယေႇ ၵူၼ်းၵျၢင်ႈ **ၶုႇဂေႇ ယဝ်ႉ။–**

90* ၵူၼ်းမိဝ်းလုႉၼ်ႉ လႆႈဝုႈၵမ်ႇၵျူႉလွင်ႈပိူၼ်ႈလွင်ႈၵျဝ်း ယူႇသဝ်းၵျူမ်ႈဝၢၼ်ႈတုၶူင်ႇ ၵမ်ႇသူင်ႇ မိတ်ႉတုႇ ၵမ်ႇငုႇၵျၼ်ပူၼ်ႈ ၵူႈငူၼ်ႈၵမ်ႇတူလ်းၵမ်ႇဝႃႇ ၵျၢင်ႈၵမႇဂပ်းဂႃႇဂၼ်လူလ်ႈ ၵမ်ႇမီးပူၼ်ႉ ထူလ်ႈလွင်ပွင်ႇ ဂုႈလိုဝ်ႈၵျူၼ်းၵျွင်ႇၵျူၼ်းတွင်ႈ ၵမ်ႇၼွင်ႈဂပ်းတေုႇ ၵမ်ႇလေုႇတၢင်းဂမ်ႉတၢင်းလွႆႈ ယူႇမွႆႈသဝ်း ပဝ်ႇ တူဝ်ဂဝ်ႇထၢင်ႇယွ်ႇ ၵမ်ႇသွ်ႇလွ်ဝုႈ ပုႈၼေုႈၼမ်ၼ်ၼ်ႇ ၵမ်ႇလၼ်ႇလွင်ႈပူၼ်ႈလွင်ႈၵျုး ၵျူႉလုႈၶွပ်ႈ ယူႇ ၵမ်ႇသူႇလင်းလႆႈ ၵမ်ႇၼႆႈလွ်ပၢင်ႇ ၵမ်ႇတၢင်ႇတၢင်းၼေုႈ ၵမ်ႇမီးပူၼ်ႉဝုႈ ၵမ်ႇပွၵ်ႈၼိုင်ႈဂေုႈပွၵ်ႈ

ၼိုင်ႈ ႁူႉတၢင်းလႆႈပိုင်ႈႁွမ်းၼွပ်ႇ, ပေႃးပိူၼ်ႈႁဵတ်းတွပ်ႇ,တၢင်းလႆႈႁွၼ်ႉလိူတ်ႇ,ဝၢတ်ႈ ပၢၵ်ႇ,လၢတ်ႈၵႂၢမ်းၶေႃႈ ပၢၵ်ႇ,သေႇ~ ဝၢၼ်ႈၵေႃႇ,မေႇ~ ၸဝ်းၼႆႉပဵၼ်ဝႆႉလႆးလိူဝ်ႉၼႆႉၵူၺ်း ပိူင်ၵမ်ႉတူၺ်းလွႆႈႁိုဝ်မီး– ၵီးပဵတ်ႈၵႆၵေႃး မေႃ လၢတ်ႈၵႂၢမ်းလိူဝ်ႉၼႆႉမေႃး လူးႁွၼ်ႉ။ ။

91* မိူဝ်ႈပိူၼ်ႈမိူဝ်ႈၸဝ်းဝေႃႈၼႆႉသေၵေႃႈၵမ်ႇႁူႉ ၵမ်ႇပူၼ်ႉၵမ်ႇၸၼ်ၵမ်ႇတူၺ်း ၵူၺ်းႁူႉတူဝ်ၵဝ်, မၢင်
93
ၽဝ်ႇမၢင်ပွၵ်ႈ သွၵ်ႈသွၵ်ႈၵဝ်းပိူၼ်ႈ လိူဝ်ႉငိူၼ်ႈၵမ်ႇတၢင်ႇ ၵမ်ႇပၢင်ႇလွင်ႈၵူၼ်း ၵမ်ႇသူၼ်းႁူႉၽႆၢႇ, ပေႃး ဝေႃႈၵပ်းၵႆၢႇ,ၵၢၼ်ဝၢၼ်ႈ ၵမ်ႇတၢၼ်ႈၵမ်ႇတွပ်ႇ ၵမ်ႇႁွပ်ႇႁွင်းယွင်ႈ ၵမ်ႇမီးလၢတ်ႈလွင်ႈၽွၼ်းတေႃႇ, ၵမ်ႇငေႃႇ ၵမ်ႇပေႃႇ, ၵေႃႇယေႃႇႁွႆးၼိုင်ႈ တိုင်ႈလိုင်ႈသဝ်းယူႇ, တၢင်းလူႇ,ၵမ်ႇႁူႉ တၢင်းလူႉၵမ်ႇပွင်ႇ, ၽႆၢႇႁွင်ႇ,ထၢၼ်းတင်ႈ ဝဵႉႁိူင်ႈၵမ်ႇၶဝ်ႈ ၵႂၢမိုၼ်ႇ,လဝ်ႈမဝ်း ၼင်ႈသဝ်းထၢၼ်ႈၵမ်ႇ,ပေႇ~ လၢတ်ႈလေႇ,လေႇ~ ၵူၼ်းလူၼ်ႉငၢမ်းလႆၢ–

သႆၢၶမ်ႈၶိုၼ်း ႁူႉတိုၼ်းဝႃႈမဝ်းယူႇၵမ်ႇပိုတ်ႇ ပွင်ႉၵိုတ်ႇလိုတ်ႇ လူမ်းလႅင်ႉလူမ်းလႃ၊ ႁၢမ်းပႅတ်ႈတၢင်းၵႆၢ ၊–

92* လင်ႇဝႃႈ လွင်ႈၵူၼ်းၶႆႉၵေႈယႂ်ႇၶႄႇ လူဝ်ႇငူႇႁႃၵၼ် ႁဵတ်းပၼ်ၽွၼ်းၶဝ်ၽွၼ်းႁဝ်း ၵၢၼ်မဝ်း ၵၢၼ်မီး ၵၢၼ်လီၵၢၼ်သူဝ်း လုမ်းလူဝ်းၽိုင်ၵေႃ လင်ႁေႃၵူၼ်းတမ်း ၵမ်းၵမ်းလီလူ သွင်ႁူင်ၼ်းတွင်း ယၢမ်း

94 ၽွင်းပၢၼ်လႆ ၵၢငၼ်ဝၼ်းမိုၼ်း ယင်းတိုၼ်းလီထွင် ၵၢၼ်ပွင်ဝၼ်းလႅင်း ႁဵတ်းႁဵင်းပၼ်ထိုင် လီမိုင်ႁဵတ်း ဝႆး မူဝ်းတႆးလိၼ်ၵုၼ် လႅမ်ၶုၼ်လေႈၶေၢင်း ၶၢဝ်းတၢင်းတေၶမ် ယိပ်းၵမ်ၶၵ်းၶၵ်း ၵူၼ်းလၵ်းၵူၼ်းလႅမ် ၵိုင်ၵႅမ်တၢင်းသူဝ်း တၢင်းၵူဝ်းတေၽႅဝ် လႆၢထႅဝ်တၢင်းၵၢၼ်း တၢင်းလၢၼ်းႁူၼ်ၶူဝ် ပိၵ်ႉတီႈမီးၵဝ်ၽၵ်း ၵူဝ်ၽၵ်းလေး မႄးလေႈၵၼ်ၵိၼ် ႁူဝ်မိၼ်သၵ်းလႆႈ ၽိုင်းၶမ်ယိုင်းလႆႈ ၵႄႈတၵ်းႁွတ်ႈသူႇပွင်ႇယိင်းမႆၢ~ ငႆၢႈၶႄႇ တႃႇသူငလႈႁဝ်း မူၼ်ႈသဝ်းပၢင်ႇလႆႉၵီႈ ပႅၼ်တီႈၵူၼ်းမူႇ ယူႇသဝ်းႁူမ်ႈၵၼ်မႅၼ်ႈ– မၼ်းလင်ႇတေ

လႆႈမီးလွင်ႈၵိုမ်းၶိူင်ႇၼမ်ၼဵၼ်ႈ ၼၼ်ႉယဝ်ႉ။ ။

93* ထင်ႇဝႃႈ ၸွမ်ႉၵၼ်ၵိူတ်းတၢင်းလီတႃႉ ၼင်ႇႁိူဝ်တၢင်းၼီတၢၵ်းၵၢင်း ၼႃဝ်းတၢင်းတေပႆ လီယႆတူၺ်း တေႃႉ ၵြႃးၸေႃးပိူင်ႁိူဝ် ထဝ်ၵိုဝ်တၢင်းမၼ်း လိဝ်းတၼ်းၸႃၵမ် ၸႃလမ်ၵြေး တၢၵ်းလႃးၶွင်ႁူင် တၢင်းလူင်တၢၵ်း မိူဝ်း ဝိင်းသိူဝ်းတေၸၼ် လႆႈၵၢၼ်တၢင်းတၢၼ်း လီၵၢၼ်းလီသႃ တႃႇၼပေႃႇရမီႇလီၸႃဝၼ်းၼိုၼ်း ပိၼ်တိုၼ်း ၸွၼ်းယႃဝ်း ၼႃဝ်းၸဝ်းတေၵိၼ် လီမိူဝ်းၵမ်သိၼ်ၸၢင်းထမ်း ႁေႃးလမ်းလိၵ်ၼႃဝ် လုမ်းၵၢဝ်လုင်းၼိူဝ်း ယိင်း လႆးလႆႈၼုၼ် ပွင်မုၼ်တိၵ်းတိၵ်း ၸိူင်ႇပေႃးထိုင်လိၵ်းထိုင်လွမ် ၸႃႁွမ်ဝၼ်းလိၼ်း မီးၸိၼ်းဝႆႉၼႃဝ်းသိၼ်ႈ တၢင်း **သႆႈ**~ သၢင်ႇတၢၼ်းၼေ~ ၸွၼ်းၵုသူဝ်ႇပႃႇရမီႇယႂ်ႇ– မိူင်ႇတူၼ်ႇပႃႇရမီႇၵၢမ်ႇ– ပေႃးထိုင်ဝၼ်းလိုၼ်း တၢၵ်း

ၶိုၼ်းလႆႈထူပ်းႁူပ်ႉတူၵ်းထွင် ပိူဝ်ႈႁဝ်းပွင် ၸွၼ်းပုၼ်ႈတႃႇလႆႈၵႂႃႇလၢမ်ႇ– ပေႃးထိုင်ဝၼ်းသုတ်း တၵ်း ၸုတ်းႁွတ်ႈမႃးပဵၼ် တီႈၵတ်းယဵၼ် ပေႃးႁိူဝ်ႈမႂ်ႇႁၢမ်ႇ ယဝ်ႉ။–

94* ၵမ်းၼႆႉ ၸႂ်ၵေႃႈႁူႉယဝ်ႉ လီလႆႈလဝ်ႉလဝ်ႉ လွင်ႈလူလုၺ်ႈငဝ်ႈၵဝ်ႉမူႇလႃႇ ပုၼ်ႈတႃႇၵၢၼ်ႁဵတ်းၵၢၼ် သၢင်ႈ ၵႂၢင်ႈၵဵပ်ႈ ၼဵမ်ႉလဵပ်ႈတွၼ်းတၢင်ႇ လီပၢင်ႇလဵင်းႁိူဝ်ႈ ယႃႇလိူဝ်ႈသဝ်းၼူၵ်ႇ လီတူၵ်ႇတၢင်းၶႆႈ ထုၵ်ႇလႆႈ လႅင်းပိုတ်ႇ ၶတ်းၵိုတ်ႇထမ်ႇမေႇ တႃႇသေႇဝၼ်းၶမ်ႈ လီတမ်ႈတူဝ်ၵဝ်ႇ လၢႆၸဝ်ႇလၢႆပွၵ်ႈ လီႁႂ်ႈဝူၼ်ႉထွၵ်ႈ ႁၼ်ထိုင် လႃႇတိ လႃႇရျူႇ ပျႃႇထိမႃႇရၼေ ၵႃႇယတူဝ်ပွင်ႇ သဝ်းတီႈၼႂ်းထွင်ႇၶမ်ဝူတ်ႈ ႁႂ်ႈပေႃးလူတ်ႈလူတ်ႈ ၵၢင်းလိူတ်ႇ ၵမ်ႇပေႉတေႇၵိူတ်ႇပဵၼ်ထဝ်ႈ တၢႆၶဝ်ႈလေႃးၵီႇ လၢႆလီႇၶိုၼ်းလႅင်းဝူၼ်ႉလုၢၼ်ႇၵႂၢင်ႈ ပုၼ်ႈ ပၢင်ႈတၵ်းလႆႈၵႂႃႇလၢမ်ႇ~ ရူပ်ႈၵိၵ်ႇၶေႃမ်ႇ~ ပေႃးလႆႈယဵၼ်ၵတ်း– လတ်းၸၢႆႈၵေးၼမ်ႉၵႃမေး ပေႃးပဵတ်ႈၼူဝ်း

ၵုႇမၵုင်ႇယုမ်းယူဝ်ႈၸူဝ်ၶႃး လီတေႃႈၶပ်းဝူၶ်ႉႁၶ်ၶေႃႈတြႃး လီယဝ်ႉ။ ။

95* တီႈငဝ်ႈမၶ်းၼတႉ လူဝ်ႇလံႈမီးဝံႉ လွင်ႈၵၶ်ယုမ်ႇယမ်ၶပေ်ႉထိုဝ်ၸြေႃးတြႃးသင်ႇၶႃႇ ရတၶေႃႇသႃမ် လဝ်ႈ ႁူမ်ႈၶဝ်ႈသိၶ်ႁုႈ ယုႇၸေႃႈဝႃင်းယွၶ်ႇ ၶပေႉသွၶ်ႇတီႈၵၶ်ၵမ်ႇႁွၶ်ႇႁူႉထိုင်ႁုႈတီႈ ယုႇပေလုႈ လီႈၵဵဝ်တ်းသွႇ ၵူဝ်ၵမ်ႇမီးတီႈလွႇယွႇၵူဝ်းပိုင်ႈ တီႈၵၶ်ၵမ်ႇႁူႉႁုႈတီႈၵၶ်ဝုႈလမ်ႉ ၶေႃႈၵွႃမ်းထိၶိုင်ႈ ၶၶ်ႉ ၵုႇယုၵသႃၵ်ႈႁဝ်းထိုင်မွၵ်ႈၵုႈၵူဝ်ၼလႈ တေလံႈတႃႇၵွုႇၶၶ်ႉၼလႈသင်၊ ၶေႃႈထူၶ်ႈသွင်လမ်ႉတေ လံႈတႃႇၵွပ်ႈၸေႃးၵုႇတႃင်းပိၶ်လိူင်ႉႁူဝ်သေၼလႈတႃႇၵွုႇၶၶ်ႉၼလႈသင်၊ ၶေႃႈထူၶ်ႈသႃမ်လမ်ႉ တေတႃႇမူဝ်ႈ လ ယႃမ်းလွႇၶၶ်ႉၼလႈသင်၊ ၶေႃႈထူၶ်ႈသီႇလမ်ႉ တေလံႈၵွုႇတႃႇတီႈၶၶ်ႈတီႈၶႅ်ႈ တီႈၸင်ပုႇႁုဝ်းတီႈလွႇ ၶၶ်ႉၼလႈသင်၊ ၶေႃႈထူၶ်ႈႁုႈလမ်ႉ ပေးဝုႈတႃႇယဝ်ႉ တေလံႈၵွုႇၵူတ်ႇတီႈၸီတီႈၵူၶ်း တီႈသတ်းသတ်ႉ

တဝုႇၶဝ်ႁုႉ လုႉၼႆႉ တိုၼ်းၵမ်ႇႁူႉဝံႉၶင်ႇဝုႈ ပုႈၶေုႈတၵ်းလႆႈၵုႇ**ၶၢမ်ႇ**~ ၵမ်ႇၶၼ်ၵေုႈၵုႇလၢမ်ႇ~ ႁိူဝ် လႅင်ႈလႅင်းႁၼ်– ၵမ်ႇႁူႉၼႆႉပွင်ႇဝုႈ တၢင်းၵုႇမၼ်းတၼ်ဝုႈတၼ် ယဝ်ႉ၊–

96* လင်ႇဝုႈ တီႈၵၼ်ၵမ်ႇႁူႉၶၼ်ႉ ၶင်ႇႁိူဝ်တၵ်းႁူႉ လူႉၼႆႉသေၵေုႈမီးယူႇ ပေုးႁဝ်းလွတ်ႈသူႇၵုႈ ၼင်ႈၶေုႈထူၼ်ႈထိႁုႈ ပေုးဝုႈႁဝ်းလႆႈတႆႇၵုႇ ပိၼ်သတ်တဝုႇၽီႁုႉၵူၼ်းႁုႉ သတ်းႁုႉ လၼ်ႉၵမ်ႇယၢပ်ႇ ပေုးႁဝ်းၵမ်ႇတၢပ်ႇၵဝ်ၽိတ်းၵဝ်ၽူၼ် ၵမ်ႇႁိတ်းၽူႈလၵ်ႉၵူၼ်းလူၼ်ၼင်းမိူင်း ပေုးႁဝ်းၵမ်ႇလိူင်ႈၵူၼ်း လူင်းပုပမ် ယုႇပေၵိၼ်သေယုလမ်ၽိင်းပၢင်း ယုႇပေၶွၼ်းႁၢင်းၶူတ်းတိၼ် ယုႈမယုႈၽိၼ်ႇယုႇပေႁု ၵိၼ်လုးလုး ယုႈၽိၼ်ႇၽူၵ်ႇယုႇပေလပ်းပုးၼင်းထူင် ဝၢင်းပူင်လုမ်းလုမ်း ၵမ်ႇလႆႈတူၵ်းသုမ်းၵၢၼ်မီ တၵ်း လႆႈထိုင်လီတၼ်းႁိင်း တၵ်းပိင်းၵၢင်လိူင် တၵ်းသိူင်လိုၼ်းငိုၼ်း ယင်းတိုၼ်းႁၼ်ထွင် တၵ်းယွင်မိုၼ်းႁဝ်း

ၸိင်းကာခ်တခ်းသဝ်း ၸူႉတဂ်းလံႈပိုတ်ႇပၢင်ႇလိင်းၸခ်~ တီႈဂုၤ ထုႇခူႇ တီႈယူႇပၢင်ႇပူိင်း တီႈမူိင်းတူင်ႇလ်ုၶ
ဂေုႈတဂ်းလိုခ်ႈ– တဂ်းခိုခ်ႈတိုခေးကာမ်ႇတမ်လွင်ႈလူင်းတ်ုႈ– ဂွံးရှ်ုႈၸ်တ်းဂုၤ တုႇခသီႇလဖေုႇဝခေုႇ ပွင်
ခပ်ႉထတ်းလ်တ်ႈ– ပေုးမုင်ႈတူလုံး ၸူႉဂူလုံးဂ်ခ်ႇၸခ်ဝံႉတ်တ်ႈခ်တ်ႈငတႉယဝ်ႉ၊ ၊

99

97* တီႈခ်ႈ ပိဂ်ႉဝုႈ ၸဝ်းလံႈမီးဝံႉငိုခ်းခမ်းကုလ်ႉလုႇရတခေုႇ ခမ်ဂုၤတၢခ်ႇရှ်ုဝ်သေဂေုႈ တေုႈဂုႈ
ကာမ်ႇလံႈပုးဂုၤ ဂွံးမီးတုႇခ သီႇလ ဖေုႇဝခေုႇဂၢခ်ရှ်ူင် တဂ်းပူင်လွမ်းၸဝ်း မီးငဝ်းသံၢသ်င် တဂ်းဖ်င်ပုး
မူိဝ်း တဂ်းဂူိဝ်းကိင်ဖေု တဂ်းၸုမူိင်းလွမ်း တဂ်းၸွမ်းတူခ်တူဝ် ဂုႈပ်ခ်တၢင်းဂူဝ်တၢင်းဂ်ခ်း တဂ်းခ်ခ်းလီ
လီ လူဝ်းကာဝ်ၸဝ်းထိုင်မူိင်းဖီမူိင်းသၢင် ၸေုခေၢင်တူခ်းတၢခ်း ၸဝ်းကာခ်းကာခ်လ်ုၶ ပ်င်းလ်ုၶပ်င်းခေုး ပူတ်း
ပေုးဂၢခ်ခ်ခ် တဂ်းယ်ခ်ဖေေးငိမ်း တဂ်းသိမ်းခူိဝ်းတံၢ တဂ်းၸံၢခူိဝ်းဖီခူိဝ်းဂူခ်း တဂ်းလီသူိဝ်းလူခ်း

ပဝ်ႈႁုဝ်းၶႅၼ်တ်ႈဝႆးၶၼ်~ ပုၼ်ႈၽွၼ်းပၼ်~ တၢင်းႁွတ်ႈၵူႈၶိပ်းပူႇတႃႇ– တၢင်းယၢၼ်ၽေးၵၢင်း တၢင်းဝၢင်း ဝႆႉ မိူဝ်းၶဵဝ်ႈမိူဝ်းၽၢၼ် တီႈသုၵ်းမၢၼ် တၢင်းႁွတ်ႈသူႇၵူႈ ပူတ်းပ်တ်ႈၶေႃမ်ႇငလႈၶၼ်ႇထူႈ ယဝ်ႉ။–

98* လင်ႇဝႃႈလိူဝ်းၶႅႉ လီတေႃးၵႂႆႉၵႂႆႉ ၸဵတ်းဝႆႉတႃႇၶတေႃင်းလူႇ ယႃႇယူႇသဝ်းပိုၼ်ႉသတ်းပ်တ်ႈ ၵိပ်ႈ ၶၼ်တ်ႈဝၢင်းတၢင်ႇ သုၵ်လၢင်ႇၵူႈမိူဝ်ႈ သိၼ်ႈၵိူဝ်ႈလေးလေ ၶမ်ၵေႇၵမ်ႇဝႃႈ ၶင်ႇၵႃႈၸဵတ်းလႆႈ လွင်ႈမႆႈ တၢင်းၵိူတ်ႇ ၶင်ႇၵိုဝ်တၢင်းၵိူတ်ႇၸႂ်ၸွင်ႈ လူဝ်ႇထဵင်ႈၽွၼ်းယႂ်ႇ တၢင်းမႂ်ႇၵၢၶမေၢၼ်ႇ ၶိပ်းပၢၼ်ႇတၢင်းႁွတ်ႈ လူဝ်ႇလႆႈတွတ်ႈတွတ်ႈၶွၵ်းၶေ ၶၼ်ႈတီႈၵႃႇယေႇၸၢင်းပိုင်ႈ လူဝ်ႇလႆႈလိုင်ႈလိုင်ႈတူလ်းပွင်ႇ လင်ႇပိၼ်ပိူင်ၵွင်ႇ လေးၵ လီၵၢဝ်ထမ်ႇမလွမ်းသင်ႇ လႆၢယင်ႇလႆၢလွင်ႈ လင်ႇလႆႈၵူႉၵွင်ႈတၢင်းၽေႃ ၵပ်းၵႂႃႇၶိပ်းပူႇတ တီႈထႃႇ ၶတေႃင်ႇယွတ်ႈ ၸွင်ႈႁွတ်ႈလူးၵူႈ~ ၵူပ်ႈၶေႃမငလႈၶၼ်ႇထူႈ~ တၼ်းတီႈၸႂ်ဝႆး– လႆးငလႈယိင်းၽွမ်ႉၵၼ်

မိူဝ်ႈ ၼိူဝ်းလႃႇတိလႃႇရျႃႇပျႃႇထိမရၶေႇတၵ်းၼွင်ႇပၢၼ်ယုမ်း ၼှၢသိၼ်ႇလုမ်းလုမ်း လႆၢးပိူၼ်ႈၵုမ်းၵေႃႇယၢၼ်ၵၢင်း
လႆၢးပိူၼ်ႈဝၢင်းၶပ်ႉၵိူဝ်လႃး လီဝူၼ်ႉလွမ်းႁူမ်ႈႁွမ်းၶေႃႈပိူင်မျၢတ်ႈတြႃး ငတႉယဝ်ႉ။ ။

99* လင်ႇဝႆႈတေႃႇၶင်ႇလင်ႇၶႅ်ႉ လင်ႇလႆႈမီးဝႆႉ လဝ်ႈၸူႈၼူးယႅင်ႇ သႅ်ႇဝႆႈ လဝ်ႈၼူးတွၵ်ႉတိူဝ်ႇဝိဢယႃၾိ
 ပႃလ လင်ႇတၵ်းဝူၼ်ႉၵျူႉၶတ်းပွင်ႇ လွင်ႇတၵ်းလၢတ်ႈဝႆႈ လဝ်ႈလရေးလႃႉထုၼ်းၵိူဝ်ႉ– လိူဝ်ႉၶင်ႇၵၢၼ်
ၸဝ်းၸၼ်ယူႇ ပၢၼ်ယူႇမီးယူႇယၢမ်းတေႃႇလိဝ်ၶႅ်ႉ ၵႃႉၵႃႉလႆႈၸၼ် ၵၢၼ်ပၢၼ်ၵူၼ်းၸဝ်းၵမ်ႈၸွင်ႈ တိုၼ်းၵမ်ႇ
ႁူႉလွင်ႈႁူႉတၢင်း ႁူၼ်းၶၢင်းမိူၵ်ႈမၢပ်ႇ ဝႆႈယၢပ်ႇသွၼ်လိၼ်ႈ ၶေႃႈမိုၼ်ႈတႃသွမ်ႇ ၵမ်ႇထွမ်ႇၵူၼ်းႁူႉ လူႉၵၼ်
ပၢၼ်ၵုမ်ႇပၢၼ်ၵုမ်ႇ ၵမ်ႇယုမ်ႇၵၢမ်းမျၢတ်ႈ ၵမ်ႇလၢတ်ႈၵမ်ႇလူဝ်ႇ ၵုသူဝ်ႇၵမ်ႇၶၢၵ်ႈ ၵမ်ႇႁူႉၵသၢၵ်ႈတူၵ်း
သူႇ ၵမ်ႈၸွင်ႈပၢၼ်ပေႃႈလုင်းပူႇ ပၢၼ်မူႇၵူၼ်းလႃႉၶႅ်ႉလိူင်ႇၶွၼ်ႈ ၵူႈငွၼ်ႈလေးၵူႈထႃႇၶေႇ~ လၢပ်ႈလင်ႇ

ၵႃႈ~ တူၺ်းလူႉမေႃပိၼ်– ၼီၼ်တႅမ်ႈမႃးၸလႈပေႃးၶၶၼ် ဝၢၵ်ႈသႂ်ႈ ပၢၼ်မႈ လုမ်းလႃႉလိၵ်ႉၵၢမ်ႈဝႃႈ ၶင်ႈၵႃႈ ၶဝ်မိူၵ်ႈလိူင်းၶၼ်ၶႅၼ်ႈ ၸႂ်ႈၶပ်းလႅၼ်ႈ ၸၶပိူၼ်ႈပေႃးၺၶၼ် ပိူင်လွင်ႈတၢင်းၺူႉၵၢမ်ႈပၢင်ႈ ပလ်ႈလႃႈၵေႃႈၵၢမ်ႈ တၢင်ႈ တၶဝေႃႈမၼ်းတၼ် ၵႂၢမ်းလၢပ်ႈၺိတ်းပၼ် လူႃ–

100* တေႃႈၶဵၼ်ႉ တူဝ်ၶႃႈၺဝ်းလရေးၵေႃႈ လင်ႈတၵ်းပူၼ်ႉၶေႃႈလင်ႈၵႃႈ လွင်ႈလူလ်ႈထမ်ႈမႃႈပိူင်သွၼ် ထူၵ်းထွၼ်ၵႂၢမ်းဝွၵ်း ၶႂ်းၵွၵ်းပူၼ်းလႅတ်း တၵ်းၽႅတ်းၵၢဝ်ပိုၼ် တူၺ်းၽိုၼ်ၶႂ်းၵျမ်း ၵပ်းတၢမ်းၵၼ်သေ ထမ်ႈမေတၢင်းၶၢဝ်း တၢဝ်းတိဝ်းလၼ်ၵၢဝ် သူၼ်တဝ်ၵႂၢမ်းလေး လရေးၺႃးပႃ မႃးၺႃၵိၵ်းတုင် တီႈၵၢၼ်လွႆ သုင်ၵုင်းပူၼ်း ပိၼ်ၺိူၼ်းပိၼ်ၺေႃ ၵေႃၵၼ်လုမ်းလၢင်း တၢင်းၺိတ်းတၢင်းပွင် ပိၼ်ၶွင်မီးတုၼ်း ဝၼ်းၶိုၼ်း ပီပၢၼ် ၺိတ်းၵၢၼ်တြႃး ဝၼ်းၵႃးၺႃၸွမ် မႃးထိုင်လၼ်ႉလွမ်မူင်းတၢႆး ၺိတ်းဝႆးမေၶိုင် ၺူဝ်ၺူင်ၶၢဝ်းၽွင်း လႂ်း

တွင်းထိုင်ထွင် ပီႇကေႇပီသွင်ၵပ်းတၢမ်း ပၢၼ်လီဝ်ၶၢဝ်းယၢမ်း တႅမ်ႈလင်ႇၵျႇဝႆး**ၶၼ်**~ ယိုၼ်ႈၵူၺ်ႇ ပလ်ႇလျႇ ကွၵ်ႇႁွၼ်း ၶမ်ႈလိၼ်းကမ်ႇပၼ်ၸွင်ႈမၼ်းၵၢတ်ႈ– ၵူၼ်းထၢတ်ႈတၢင်းသီႇတႅမ်ထူၼ်ႈ မေႃလၢပ်ႈလၢမ်း ၶမ်ႉၵွၢမ်း ၽုၵ်ႇၵေႃတူၼ်ႈ ၶႅၼ်ႉယဝ်ႉ။ ။

101* ၵွပ်ႈပိူဝ်ႈလိူဝ်းၶႅၼ်ႉသေငလႈ လူဝ်ႇလႆႈငိူင်ႉၸဝ်ႈၵၢၼ်ကၵုသူဝ်ႇသိပ်းသွင် ယူႇပေၢိင်ပွင်လႃးလႃး လႄးၽေႃးသ မေႃးႁွ လၶႅၼ်ႉဝၼ်းၵူးၵဵ်ယၢၼ် ၸွင်ႈလႆႈႁဵတ်းၵၢၼ်တူဝ်းတေႃး သၽေႃးလွၵ်ႇတူဝ် သိူဝ်းၶူဝ် ၶပ်းကၢၼ်း မထၢၼ်းသွၼ်လူ မီးႁူတုင်းထမ်း လႄးလမ်းၶၢဝ်ၽွင် ထတ်းထွင်ႁၢင်းႁၢင်း ဝၼ်းလိၼ်းႁၢၼ် ၶမ် ထိင်းၵမ်တူဝ်လွၵ် ပီၼ်ႉမိုၼ်းဝၼ်း ႁဵတ်းတၼ်းလီလိူဝ် မိူင်းၶိူဝ်တၵ်းမိူဝ်း မိူင်းသိူဝ်းတေၽဵဝ် ႁေႃထႅဝ် တိူၼ်းတၢၼ်း ၵဝ်ၶၢၼ်းပႃလွမ် ၵိပ်းႁွမ်ဝၢၼ်းသူး တၵ်းၽဵဝ်မိူဝ်းလူး တီႈတၼ်း**ကၢၼ်**~ မူၼ်ႈသုတ်းသၼ်~

တၼ်းတီႈထုႇၼေုႇ– ပွင်ၼိုင်ၵျိုတ်းၽွင်း ၼႂ်းပူိင်တြုး ဝၼ်းၵုးၵႂ်ႈၼိုတ်းလမ် ပၼ်ႈယိပ်းၵမ် လွမ်းၼေုႈထမ်ႇမုႇ တိုဝ်းပၼ်ႈတုႇၼေ သီလလုႇၵုႇ လင်ႇလႆႈပၢင်ႇသုႇ ယဝ်ႉ။–

102* လင်ႇဝုႈလူိဝ်းၼႆႉလၵူႇ ပုၼ်ႈတုႇဝၼ်းၼေုႈ ႁႂ်ႈပေုးၼိုၼ်ႈၵုႈမီးၼွၼ်ႇ ယုႇယွၼ်ႇတၢင်းမျၢတ်ႈ

ယုႇၵၢတ်ႈယုႇၼူဝ်ႇ ယုႇပေသူဝ်ႇရူဝ်ႇသဝ်းပုၼ်ႉသဝ်းပ်ႅတ်ႈ ၼိုၼ်းလ်ႅတ်ႈတူဝ်ၵဝ်ႇ သွၼ်လဝ်ႇဝၼ်းၼမ်ႈ ယၵ်ႉ လမ်ႈတူလ်းဝႆၢႇ တီႈၽႆၢႇၼိင်းၵျၢင်ႈ လၢင်ႈပူင်ႈလၢင်ႈဝႆၢး ၼမ်ႈငၢႆးႁႂ်ႈသွၼ်ႇ ၼ်ႅဝ်ႈၵွၼ်ႇပေုးရူင်ႈ ၵ်ႅမ်ႈၼူင်ႈလုၵ်း လၼ်ႇ သ်ႅင်သၼ်ႇလွႆႇလွႆႇ ပၢၼ်ယွႆႇၼိင်းပူင်ႈ ၵျၢင်ႈၼူင်ႈဝဝ်းသ်ႅတ်ႇ လီၵ်ႅတ်ႇတူလ်းလ်ႅင်ႈ ယုႇပေၵၢဝ်မိုဝ်း တဝ်ႉၵ်ႅင်ႈလုၵ်းယူႇ ၼႂ်းမူႇၵၢင်ပူၼ်ႈ ၵူဝ်ပ်ႅၼ်ၵူၼ်းသူၼ်ႈၵူၼ်းယွင်ႇ လီပွင်ႇလွမ်းလွင်ႈရူႉလျၢၼ်ႇၽွင်ႈ ၵူႈ လွင်ႈပလ်ႇ**လျုႇ**~ ၵူႈၼူပ်ႇတုႇ~ ဝၼ်းလဝ်ႉၼႂ်လင်း– ပ်ႅင်းၵျၵ်ႉသီႇလမ်ႇၵမ်ပၼ်ႈလၢမ်းတူလ်း– ၵူလ်းရူႉတေ

လႃး တြႃးၶေႃႈထမ်ႇမေႇ တၵ်းႁူႉႁၼ်ပိုၼ်း ပၢၼ်လၢတ်ႈလိုၼ်းပုၼ်ႈၽႂ်ႇမၼ်း တူၺ်းႁႂ်ႈႁၼ်ၵၼ်ႈႁၼ်
ႁၼ်း ဝႆႉတႃႉ။ ။

103* လူဝ်ၼႆႉ ႁႂ်ႈလႆႈမီးဝႆႉလွင်ႈၶႂ်ႈတၢၼ်းလူ, ယႃႇယူႇသဝ်းပဵၼ်တႃႈ သုၵ်ႈလဵတ်ႈလွင်ႈၵဝ်, ငမ်းလဝ်ႇလွင်ႈလိုၼ်ႈ
105 ႁႂ်ႈၶိုၼ်ႈတွၼ်းၽဵင်ႇ, ပွင်တႅင်ႇတႃႇၼေ လႃႇၵပုၺ်ႇလုံ မၼ်ႇလေႃးသႅၼ်ႈ လႅၼ်ႈလူၺ်ႈတၢင်းလႃၼ်ႇ, သွင်
သၢၼ်ႇလေႃးလိၵ်ႈ ႁႂ်ႈလႆႈထွမ်ႇလိၵ်ႈထွမ်ႇၶၢဝ်ႇ, သၢဝ်မၢဝ်ႇႁဵင်းႁၢတ်ႈ ၵၢတ်ႈလၢတ်ႈသၢမ်သွႆ, ယႃႇပွႆႇလွႆးႁိူင်ႈ
ၵူႈယူင်ႈတၢင်းၵျမ်ႇ, ပုၼ်ႈလၢမ်ႇဝၼ်းၼေႈ လုၵ်ႉၽေႈၶုၵ်းဝႆၢ, လႆၢၽႆၢႇႁၼ်ႁူႉ လွင်ႈလူႉတၢင်းတေႇ, လွင်ႈၵေႇ
ၵွၼ်းၵူလ်ႈ ၵူၼ်ႉလူလ်ႈလေးၵလေးၵီ, ထႃႇၼီႇၵူၼ်းလိူင်ႈ ၵမ်ႇလွင်ႈမၼ်ႈတိုင်ႈၵုမ်းၶိူင်, လီလႆႈၶွၼ်းလိူင်,
လွမ်းလွင်ႈလူႉၵေႇထဝ်ႈ လၢင်ႇၶဝ်ႈတၢင်းၵူႃႇ~ ၶေႃႈထမ်ႇမႃႇ~ တၵ်းလႅင်ႈလႅင်းႁၼ်– ၵၢၼ်ၼႆႉတိုၼ်းလီ–

ပေႉဝူၼ်ႈလွမ်းတြႃး ႁူပ်ႈပႃးဝိလ်ႈလႂ်ႇပွင်ႇ သ်ႂႇႁိုဝ်ႉလိ်ၼ်းသ တၵ်းပူၼ်ႈတၢင်းယၢၵ်ႉတၢင်းၶီ ယဝ့်ႊ–

104* လင်ႇဝႃႉလိူဝ်းၶ်ႈလၵ္ႂႇ ပိုၼ်ႉတႂႇၵ်ဝ်းၵ်ႃးၵဝ်သူ မီးႁူတုင်းထမ်း လေႃးလမ်းသႆၢလ့ၵ် ၽၵ်ႈၽ်ႈမၼ်း

မၼ်း တိုၼ်းၽၶၼ်းၵၢၼ်မုၼ် လိမ်ၶုၼ်လေႃးၶၢင်း ပေဝၢင်းၵၢၼ်တူဝ် လႆၢႁူဝ်ၶပ်းၵၢၼ်း မထၢၼ်းပွင်ၵ်ႃ သီလႃယိပ်းတိုဝ်း ဝၼ်းရိူဝ်းၶၵ်သႆၢ ပေၵ်ႆၢတၢင်းလိူင်း မွင်းသိူင်းသိ်င်ၵူၼ် ၶၢဝ်းၽူၼ်ၶၢဝ်းၶ်ၢး ၵ်ႃလႆႃးတေ ယၢၼ် မိူင်းၽေၢၼ်မိူင်းၵဝ်း မိူင်းမဝ်းၵူလ်ၵၢင် ပေၼ်ႉၵိၼ်ထင်ၶွၼ်းထူဝ်း ၵႃးလူဝ်းလိင်ဝ် လႆၢထိဝ်လေႃး ၵေႃး လီပေႃးလီလၢင် ၶိုင်သၢင်ဝၼ်းၶိုၼ်း လီၵၼ်ယင်းတိုၼ်း ဝူၼ်ႈလၢၼ်ႇသွၼ်ႇလွမ်းပီ~ ၶီႉၵဝ်ႇ လဝ်ႇ လ့ၵ်တူင်ႈၶွၼ်း ပုၼ်ႉၽွၼ်းတႂႇတေႁွတ်ႉမိူင်းမၢၵ်ႉ– မိူင်းယၢၵ်ႉယၢၼ်းယၢပ်ႇ သၢပ်ႇလိၼ်လိုင်ႉၵူၼ်း မူၼ်ႉ

လူၼ်းၵမ်ႉၸၼ်တီႈမၼ်းလႆႈ– မၼ်းမႆႈတၼ်းတၢင်ႉလိူဝ်တီႈ မၢင်ပွၵ်ႈတူၺ်းၶႃႈၶုၼ်ၶႃႈၶၢင်း ႁူႈတၢင်း ၵမ်ႉၸၼ်ႁီႈ သင်ယဝ်ႉ။ ။

105* ပေႃးဝႃႈၸဝ်းတေသၢင်ႈလူၺ်ႈ တႃႉၶပုၺ်ႉလႃႉ ၸွင်ႈၵၼ်သတ်ႉထႃႉလေႉတၶႃႉၸဝ်းသင်ႈ မေးလွင်ႈ မေးလေႃး မၶႃးလွင်ႈတူဝ် ပေႁူဝ်မၼ်းယွမ်း ၽၵ်းသွမ်းၶွင်ဝၢၼ် ၵုၼ်ထၢၼ်ၶူမ်းဝူဝ်း ႁိုၵ်းၶူဝ်းလႆၵၢၼ် ႁိူဝ်းၸၼ်ဝၼ်းလိုၼ်း မီးငိုၼ်းပေၽင် ၵဝ်ၸၵ်တ်းသိၼ်လင်မွင်းသူင်း ၸွင်ႈမၼ်းငိၼ်းၸူင်းလင်ႁႆ တၢင်းပႆၸဝ်း ယၢဝ်း ၶပ်ႉၶၢဝ်းလွမ်လူ ပွင်ၽူတၢင်းတၢၼ်း ယိူင်းၵၢၼ်းႁၢၼ်မုၼ် ၵဝ်ၶမ်ႉသွၼ်းႁုၼ်လမ်းပူး ယွၼ်း သူးထိုင်ၽိင်ဝ် ၸေႃထိင်ဝ်မိူင်းၶမ်း မိူင်းယမ်းလီယိၼ် မိူင်းၶိၼ်ႁၢင်းမူတ်း မိူင်းလူတ်းတၢင်းၽၢၼ် မိူင်းယၢၼ် တၢင်းမဝ်း ၵွၼ်ႁၼ်မိူဝ်းသဝ်း တီႈမၼ်းလိုၼ်ႈသၢၼ်းသီ~ လွတ်ႈတၢင်းၶီ~ ႁတ်းလိုၼ်ႈယူႉပျႃႉ– ပေႃး

ထိုင်ဝၼ်းလိုၼ်း ႁူဝ်းငိုၼ်းသပဝ်းလဝ်ႈ ယွၼ်းၶဝ်ႈလပ်းထိုင်– ၸၢင်ႈၸွၼ်းမိူင် တၢင်းသႅၼ်ႈငူႉတေႉ တႃႉ။–

106* လင်ႉဝုႈတႃႉၶေ သီႉလ ၸေႉဝၶေႉ ႁူႈတႃႉဝၼ်းႁူဝ်ႈ ယႃႉလိူဝ်ႈသဝ်းယူႉ ပွင်လူႉတၢၼ်းထၢပ်ႈ ယိုၼ်ႈၵၢပ်ႈယေႃးတၢင်ႉ သႂ်လၢင်ႉမူတ်းပွတ်ႈ လွတ်ႈသေတၢင်းပ်တ်ႊတၢင်းလူတ်ႉ ၸွႆၢႁူတ်ႉလွၵ်းၶီႈ လင်ႉလႆႈ ႁွတ်ႈတီႈပ်ႇင်းၸႂ်ႇ ပေႃးဝုႈတၵ်းၶႂ်ႇယေႃးယွင်ႈ ယႃႉလႆႈၵိတ်ႉၶွင်ႈမိူဝ်းၶီႈမိူဝ်းၶွတ်ႉ ႁွင်ႈမၼ်းပွတ်ႉပွတ်ႉ လိုၼ်ႈလိုၼ်ႈ ၵုင်ႉမၼ်းလင်ႉမိုၼ်ႈၵွင်းၶၢမ်ႉ ၼွင်ႈလၢမ်ႉၶင်ႉႁူဝ်ၵေႈလႆႈ ၵမ်ႉမႆႈၵမ်ႉလီႉ ၵႂႈလိူဝ်ႈလႃႉၵီႉ ၸဝ်းသၢင်ႈ ပုၼ်ႈပၢင်ႈမၼ်းယွင်ႉ ၵေႃၸွင်ႉၸဝ်းမုင်ႈ ၵမ်ႉယုင်ႈတၵ်းသူႉ တၢင်းလူႉၸဝ်းႁွင်ႈသၢၼ်ႊမွင်ႉမျႃတ်ႈ ၵမ်ႉၵၢတ်ႈတၵ်းၵျူႉ~ ၸၢင်ႈၵႃႉယေႃႉ~ ၸဝ်းၵေႈတေသူဝ်း– မိူဝ်းလွင်ႈတႃႉၶမ်ႉၸဝ်းသၢင်ႈပူင်ယေႃး– ပေႁွင်ႈလေႃး လူလႆႈတၢင်းပ်တ်ႊလ်ၼ်မႃး– လီလႆႈထတ်းလ်တ်ႈလႆၢပွၵ်ႈလႆၢၶႃး လီဝူၼ်ႊထတ်းသႅၼ်ႈ လႂ်ၸၢင်ႈ

ၼိင်းဝႃး ႁဝ်းယဝ်ႉ။ ။

107* တေဝႃႈသိၼ်လဝ်ႈဝႃႈၼႆသေၵေႃႈ ယႃႇႁႂ်ႈလႆႈသဝ်ႈဝဝ်းလၢင်ႇ, လၢင်ႇ,လၢင်ႇ,လိုၼႄႈလိုၼ်ႈ ယႃႇ,ဝႆႉ လွင်ႈတိုၼ်ႈသၵ်းထႃႇ, သီႇလႃႇတိုဝ်းမၼ်ႈ ယိူၼ်ႉၵၼ်ႈၵႃႇႁူင်ႇ, ယႃႇထူင်ႇ,ယႃႇထဵဝ်ႈ ယႃႇၵဝ်ႈယႃႇသွတ်ႇ, ယႃႇမွတ်ႇ,ႁၢႆႁိုင်ႈ ၶူပ်ႇ,ပိင်ႈဝၼ်းၵၢၼ်ႇ, ၵိုင်ႇ,တၢၼ်ႇ,ႁဝ်းယွင်ႈ ယႃႇလွင်ႈယႃႇသွၼ်ႇ, ၵဝ်လဵမ်ပၢၼ်ၵွၼ်ႇ,

ႁၢၼ်ႉတေႃႇပေႃးထဝ်ႈ ယႃႇသဝ်ႈယႃႇမူၼ်ႇ, ယႃႇလူၼႄႇ,တူၵ်းႁူင်ႈ ၵူႈပူင်ႈဝၼ်းသူႇ, ထႃႇၶူႇ,ႁဝ်းသၢင်ႈ ပုၼ်ႈ ပၢင်ႈၽွၼ်းယႂ်ႇ, ႁိတ်းႁႂ်ႈမၼ်းမႂ်ႇ, မူတ်းလိုၼ်ႈဝႆႉၶၼ်ႇ,ဝႃႈ ထုၵ်ႇ,ၵႃႈတူလ်း**တေႃႇ**~ ယႃႇႁႂ်ႈႁိုင်ႈသေႃႇႁေႃႇ~ တူၵ်းႁူင်ႈတူၵ်းႁၢႆ– တၢႆဝေႃႈသေၶႄၶၼ်– ပၢၼ်တႃႇ, သီႇလႃႇႁဝ်းပၼ်ႈဝႆႉယႃႇႁူဝ်ႈ တေႃႇလူဝ်ႈႁဝ်းၵိူႇ, မၼ်ႈ ၶၼ်ၶၼ်ႇ,ၶႄႇ, ပေႁႂ်ႈမၼ်းလူႉမၼ်းလၼ် တႃႉ၊–

108* တေဝုႇလႆးၸေုႉဝၶေုႉ ဝုႇၶၼ်သေဢေုး တေုႇၼွင်ႇရူႉလူလျ်ႇလွင်ႇရူပ်ႇလေုးၶေါမ်ႉ ဂူၶ်ႉဂျမ်ႉ,ဂၢင်လွ်
သွ်သွ်သၢၶ်းသၢၶ်း မထၢၶ်းလႆၢရူဝ် တူလျ်းတူဝ်တူလျ်းၼိင်း လႆၢးယိင်းလူလွမ် ၵမ်ႉ,ဝုႇဂူၶ်းယွမ်ဂူၶ်းပီး
ဂူၶ်းမီးဂူၶ်းၸေါၶ် ပီပၢၶ်ဝၶ်းလွင်း လူမ်းထွင်းၵၢဝ်ပိၶ် ရူဝ်ယိၶ်လေုးလေုး ဝၶ်းဂေုးၶ်ွပီ သီသီထူဝ်း
ထူဝ်း ၵေုးလူဝ်းလိူဝ်ၶမ် တမ်တမ်တိင်းတိင်း မူင်ႇမိင်းတူဝ်ၶွၶ် ရူင်မွၶ်ၼၢဝ်းယိုၶ်း ၼဝ်တိုၶ်းဂွင်ဂိင်
110 လိူင်လိင်လႆးလိၶ်း ယိၶ်းပိၶ်ၸုတ်းၸွ်း ၶွ်းတူဝ်ဂူၶ်းရှဝ်း ၼူၶ်းၼဝ်းသၢၶ်ႇသွတ်ႉ,သ်တ်ႉ,သုတ်းသၶေ-
သၢၶ်ႇတိုၶ်ႉ ရူၶ်ႉ,ငူ့,ရူၶ်ႉ,မေုး ဂူႇၼေုးၵမ်ႉ,ပၶ်လွတ်ႇ- ၼဝ်ၸွတ်ႇလွမ်းလွတ်ႉ,ပုမ်သႆႇ- ၼဝ်မႆႇတွၶ်းတၢင်ႉ,
လိူဝ်တီႇ- ၼဝ်လီႇလွၶ်းသွတ်ႉ,ၶမ်ယိုင်ႇ- ၼဝ်လိုင်ႇပၶ်းတိုၶ်ႉ,ၶိုင်သၢၶ်ႇ- လီလၢၶ်ႇမၶ်းၶေါမ်ႉ,တူဝ်
ရှၢင်ႇ- လီလႆႇၵၢဝ်သၸေုးသဂၢၶ်ႉ, မရှူ့,သတိပထၢၶ်ႉ,သေငလႇရှိတ်းငူ့,ပွင်သၢင်ႇ ငတႉယဝ်ႉ။ ။

109* ၸင်ႇဝႃႈလီလႆႈၵၢဝ်တၢင်းမႁႃႇ,သတိပထၢၼ်ႇ, ဢူၼ်ႉလၢၼ်ႇ,လွမ်လူ တၢင်းႁူတၢင်းတႃတၢင်းသူပ်း ၶုၵ်းထူပ်းၶႂ်ႈပၢၼ် ပၼ်တီႈလီယၢၼ်ၽၼ်းၽၼ်း ၶႂ်းၵူၵ်းၵၢင်တူဝ် လီႁူဝ်သုတ်းပၵ်း လီလၵ်းပွင်ၵၢဝ် သီလ သမႃထိပလၢႆႇ,လႃႇ,လိုဝ်းၶဝ်လွမ်းတူလ်း မၼ်းႁူလ်းပၼ်သင် သတိလီၽင်ႇၶႂ်းမၼ်း ၶိုၼ်းဝၼ်းပီထွင် ၶိုင ပွင်တူလ်းတေႃး သၽေႇႁေႃးတြႃး တၵ်းလႃးႁၼ်ၵၢဝ် ပေမဝ်ဝၼ်းလႅင်း ၵၢဝ်ႁိုင်းလႅင်ၶိမ် ၵၢဝ်လိမ်ၶႂ်းၵူၵ်း ထူၵ်းထွၼ် လီၵွၼ်ႁိုတ်းဝႆး သႆၽႅၼ်းတၵ်းဝွႆး လွႆးလွႆးပႆတိၼ် ထိင်းထိၼ်ႁူဝ်လႅင်တၢင်းၶႂ်း လႅင်းလွမ်ပၵ်းယႅင်း တၼ်းႁိုင်းတီႈမၼ်းလူႉမၼ်းလၼ်~ ႁႂ်ႈတူလ်းႁၼ်~ ၶႂ်းရူပ်ႈၶေႃမ်ႇ,တွၼ်ႈၶၼ်ႇ,ထႃႇ– တၵ်းလႃးတြႃးတီႈ ႁဝ်းလႅင်ႈလႅင်းလႅင်– ႁူႈမိင်းၽွၼ် ၶႂ်းတွၼ်ႈပလၢႆႇ,လႃႇ– ဝၼ်းၶၼ်း တိုၼ်းလီယႅင်းတူလ်း ၶႂ်းလင်ႁူၼ်း ၽူလ်း ၵေႃႈႁိုတ်းႁႂ်ႈမၼ်းပၼ်ၼ် လွင်ႈၵတ်းယၼ် တၵ်းလႅင်ႈပၢင်ႇ,သႃႇ ယဝ်ႉ။–

110* လွမ်းၶင်ႇ,ႁုႈၶၼ်ႈ ႁုႈၶင်ႇ,ၶုႈလႆႈမုးမႆႈ သၽေႃးသႁၢၼ်, ၸဝ်းၵၢၼ်ႇ,ပိၼ်ၶေႈ ၵမ်ႇ,ယေႈတူၵ်း ယွတ်, တၵ်းလႆႈပၼ်လွတ်,ၽွၼ်းပၢင်ႈ ၸၢင်ႈၶုႈႁၼ်,ထုရမ်,ၽေ ၼၼ်,တိယႁူၼ်းႁျူ, မေလေု,ၶေႈ မုၼ်း လုႉထုၼ်းလိုဝ်ႈၵွၵ်, တၵ်းလႆႈထူၵ်းထွၵ်,ႁုသူဝ်, တၢင်းလူဝ်,ၸွႈလႆႈ မႆႈၸွတ်ႈပၼ်သူ, လုၵူ,ၸၢင်း ပိုင်ႈ တီႈၶိုင်ႈပေုႈလဝ်ႈငမႈလဝ်ႈ ၸူမ်ႈၶဝ်ႈၿုၼ်, တူဝ်သတ်ႉတဝု,တၢင်းသိင်ႈ ၶေုႈဝိင်ႈႁၢမ်းယႅ်, ပၼ်သၽ်,ႁူႈ တီႈ လိမ်ပီႈလိမ်ၶွင်ႉ ငၼ်ႈႁွင်ႉသႆၢၸေ, ထု,ၶေ,လေးတူဝ်ႈ ၶၸ်ႈလူဝ်ႈသၢမ်သိပ်းၵိတ်းၽုင်, ၸဝ်းတုင်, လိုဝ်ႈၶေု,မ ၽွၼ်းၽလေမ်ႉ,ယိုၼ်ႈ ၸွႈၶိုၼ်ႈသူ,ၸူ,~ ၵဝေ,ရျူ,~ ပၼ်ႁူႈလူဝ်းလူဝ်း– မူဝ်းလု,တိလု,ရျူ, ပျူ,ထိ မရၶေု, ပူတ်းလွတ်ႈယၢၼ်ႁၢင်း ၸဝ်းယိုၼ်ႈဝၢင်းၶေုႈထိုင်လူး– သူးဝႆႈသုဝၢၼ်း ၽိုဝ်ၸွတ်ႈၸိုင်း တီႈ ဝိင်းႁဝ်ႈႁေုၶၢၼ်း ပရိၶိပ်ပၼ်ၶ ထိုင်တီႈယူင်းၵၢၼ်း ပုၼ်ႉတုႉ မုၼ်ၵူလ်…… မုၼ်ၶေး……။ ။

သႃထု သႃထု သႃထု

တြႃးထမ်းလဝ်ႈ ထမ်မၵေႃဝႃတ သွၼ်ငၼလီ ၵိၵ်ႇလႃႉ သုတ်းၼႆႈယဝ်ႉၵေႃႈ။

ပီသႃႇသၼႃႇ= 2566 ဝႃႇ၊

ပီၵေႃးလႃႇ= 1384 တူဝ်၊ ႁူဝ်ၽူၼ်လမ်ဝၢႆး ၶၢဝ်းၼၢႆးလမ်ထိုင်

လိူၼ်သိပ်းၸဵတ်းမႂ်ႇ, (5)ၶမ်ႈ တဵမ်ႈယဝ်ႉတူဝ်ႈလီငၢမ်း

ၽွင်းယၢမ်းပီတ်းလႆႈမႃး 2116 ပီ။ ဝၼ်းထိ– 29.9.2022

ၵၢင်ၶမ်ႈ 7း35 မိတ်ႉ ၼၼ်ႉၶႃႈၵေႃႈ လဝ်ႈၵူႈလၵ်ႉ။